

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 27 JANVIER 2022

Soir

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 27 JANUARI 2022

Avond

La séance est ouverte à 14 h 57 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.

De vergadering wordt geopend om 14.57 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitter.

La présidente:

La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le Compte Rendu Intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het Integraal Verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:

Alexander De Croo, Petra De Sutter.

Questions

Vragen

01 Samengevoegde vragen van

- Peter De Roover aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De zoektocht van de regering naar een kumbayamoment" (55002221P)
- Catherine Fonck aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De energieprijzen en de besluiteloosheid van de regering" (55002223P)
- Raoul Hedebouw aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De blokkering van regeringsbeslissingen" (55002224P)
- Reccino Van Lommel aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het uitblijven van een koopkrachtakkoord" (55002226P)
- Jasper Pillen aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De maatregelen om de koopkracht te verhogen n.a.v. onder meer de hoge energieprijzen" (55002235P)
- Malik Ben Achour aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De energieprijzen" (55002237P)
- Melissa Depraetere aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De hoge energieprijzen" (55002241P)
- François De Smet aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De stijging van de energieprijzen" (55002242P)
- Leen Dierick aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De hoge energieprijzen" (55002244P)

01 Questions jointes de

- Peter De Roover à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La recherche d'un moment de cohésion par le gouvernement" (55002221P)
- Catherine Fonck à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les prix de l'énergie et l'attitude incéscie du gouvernement" (55002223P)
- Raoul Hedebouw à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le blocage de certaines décisions du gouvernement" (55002224P)
- Reccino Van Lommel à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'impossibilité d'arriver à un accord sur le pouvoir d'achat" (55002226P)
- Jasper Pillen à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les mesures destinées à augmenter le pouvoir d'achat, notamment vu les prix élevés de l'énergie" (55002235P)

- **Malik Ben Achour à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les prix de l'énergie" (55002237P)**
- **Melissa Depraetere à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les prix élevés de l'énergie" (55002241P)**
- **François De Smet à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La hausse des prix de l'énergie" (55002242P)**
- **Leen Dierick à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les prix élevés de l'énergie" (55002244P)**

01.01 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de premier, u ziet er vrij goed. U hebt nochtans een korte nacht gehad en u hebt al enkele avonden lang vergaderd. Dat is niet erg, wanneer dat ook tot enig resultaat leidt. Maar nu is er niks. U hebt zelfs geen persconferentie gegeven. Er zijn zelfs geen tweets van partijvoorzitters om te zeggen dat ze niet akkoord gaan met het akkoord, dat blijkbaar niet gesloten is. Als er zelfs geen tweets komen, is er echt niets.

Men beweert weleens dat de regering niet met oplossingen komt. Dat is flauwekul, want uw regering komt per probleem met 7 oplossingen. Alleen haken die niet in elkaar, ze leiden niet tot een beleid. We kunnen daar lacherig over doen, maar het gaat over serieuze problemen.. Het gaat bijvoorbeeld over de energiefactuur. Als ik me niet vergis, zou u daarvoor vorige week vrijdag al met oplossingen komen, waar ook de werkende burger en de gepensioneerde een klein beetje baat bij zouden hebben, ondanks de gigantische prijsverhogingen.

Wij hadden ook nieuws over de taxshift verwacht. De koopkracht daalt en de regering heeft plannen om de burger hoop en al 12 euro per maand aan taxshift te geven. Maar zelfs dat lukt niet. U weet niet hoe u het geld moet vinden en u weet evenmin aan wie het uitgedeeld zal worden. Ook daarvoor heerst er dus complete stilte.

Dan is er ook nog de uitermate belangrijke aangelegenheid van de pensioenen. Uw PS-collega's zijn u wat dat betreft in het gezicht aan het uitlachen. In het regeerakkoord stond dat er in september een oplossing zou komen. Men heeft een plan ingediend. Dan hebt u gezegd dat u alles nog eens zou bekijken. En mevrouw Lalieux zegt nu dat ze gewoon hetzelfde plan weer zal indienen.

Premier, mijn vraag is heel eenvoudig. Wat hebt u de voorbije week eigenlijk wel gedaan?

01.02 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, la presse fait état de beaucoup d'incantations, avec tout autant d'indécision que d'incapacité de décider. C'est ainsi que l'on peut finalement résumer votre gouvernement. En effet, ce n'est pas depuis trois jours, ni depuis trois semaines, cela fait maintenant des mois que la situation perdure. Et votre petite mise au vert n'a manifestement rien changé.

Pendant ce temps, les prix de l'énergie explosent. Les factures de très nombreux ménages flambent. Si on établit une comparaison avec les pays voisins, si on considère, par exemple, la consommation moyenne de gaz d'un ménage, on peut constater que c'est la Belgique qui détient le pathétique record avec l'explosion la plus importante de la facture énergétique.

Pendant ce temps, c'est chaque jour que l'État récupère la mise. Avec l'explosion des rentrées financières via l'explosion des taxes, c'est l'État, même si les différents niveaux de pouvoir sont concernés, qui emmagasine le différentiel.

Il est vrai que le gouvernement a agi par le biais du tarif social, l'extension de celui-ci. Mais, monsieur le premier ministre, cela ne suffit pas et cela ne suffira pas! De nombreux citoyens ne reçoivent aucune aide. Pour eux, rien n'est fait. Pourtant, il ne se passe pas un seul jour sans qu'un président de parti de votre gouvernement, sans qu'un ministre ou un vice-premier ministre n'affirme qu'il est urgent d'agir, que des solutions doivent être trouvées et que toute la classe moyenne doit être aidée. On cite des chiffres, notamment des chiffres avec le montant des revenus des ménages qui devraient pouvoir bénéficier d'une aide. Bref, à entendre les différents présidents de parti, au moins 80 % de la population devraient y avoir droit.

Les mots, ça suffit! Les incantations, ça suffit! Il faut des actes! Qu'est-ce qui coince, monsieur le premier ministre? Quand allez-vous, enfin, apporter votre soutien à l'ensemble des citoyens?

01.03 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mijnheer de eerste minister, dit is dringend. De mensen kunnen hun

energiefactuur niet meer betalen en vragen zich af waarmee de Wetstraat bezig is. Al twee weken lang wordt er gezegd dat er dringend moet worden ingegrepen. Conner Rousseau zei op 12 januari dat er geen tijd is voor lange en ingewikkelde discussies en dat de regering meteen actie moest ondernemen. Een dag later zei Melissa Depraetere dat er geen tijd te verliezen was en dat we een snelle oplossing nodig hadden. Ook Kim Buyst van Groen zei dat er snel maatregelen moesten worden genomen.

Malik Ben Achour, du PS, a dit il y a deux semaines: "Nous devons agir rapidement".

Steven Matheï van CD&V zei dat er bijkomende acties nodig waren voor een snelle impact. Wat gebeurde er echter? Po-pom, po-pom; po-pom, po-pom; po-pom, po-pom. Gisteravond was er nog steeds niets gebeurd. Waarmee zijn we eigenlijk bezig?

Que fait-on ici? Il y a des urgences sociales!

En ce qui concerne les pensions, c'est la même chose. Karine Lalieux a proposé un mauvais plan il y a quatre mois. Elle ne donne aucune solution pour les métiers pénibles, les gens vont devoir bosser jusqu'à 67 ans. Maintenant, elle repropose le même plan! Dans quel monde vit-on?

Par contre, vendredi passé, vous avez vite pu décider qu'on allait dépenser 10 milliards par an pour la guerre, pour la Défense.

Opmerkelijk is bovendien dat Groen enthousiast is over het feit dat het budget voor Defensie wordt verhoogd. Ik meende dat er bij Groen toch nog wat pacifisme aanwezig zou zijn, maar niets daarvan. Geld voor het leger vormt geen probleem, 10 miljard tegen 2030, maar voor een btw-verlaging vindt men geen geld.

Monsieur le premier ministre, c'est honteux! Allez-vous enfin décider de diminuer la TVA de 21 à 6 % ce soir? Si non, la colère des gens va être très grande. Faites attention!

01.04 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de eerste minister, spijtig genoeg is gelijk hebben niet hetzelfde als gelijk krijgen. Al maandenlang bestook ik uw regering met vragen over de stijgende inflatie en over de dalende koopkracht van de mensen. Al maandenlang bekijken jullie mij alsof ik van een andere planeet kom omdat jullie niet lijken te beseffen dat het leven duurder wordt. Iedereen voelt nochtans dat het vullen van zijn winkelkar aanzienlijk duurder is geworden. Wie bouwt of renoveert wordt geconfronteerd met offertes en facturen die de pan uitswingen.

Het antwoord van uw regering was enkel en alleen het sociaal tarief voor energie verlengen en rekenen op de automatische loonindexering, omdat het allemaal toch maar tijdelijk is. Alsof hiermee de kous af is. De lonen zullen inderdaad stijgen, maar die hogere loonkosten zullen vervolgens opnieuw doorgerekend worden aan de consumenten, met nieuwe inflatie tot gevolg.

U lijkt het systeem niet goed te begrijpen maar ik wil u graag op uw kabinet een paar basislessen macro-economie komen geven om uw ogen te openen, mijnheer de eerste minister. We krijgen te maken met een hoge inflatie terwijl onze economische groei ten opzichte van die van de andere Europese landen van bedenkelijke kwaliteit is. Van meet af aan heeft uw regering het probleem onderschat. U blijft maar kibbelen met uw coalitiepartners om een oplossing te vinden voor het koopkrachtprobleem van onze mensen.

Eerst ontkent u het probleem, om dan later geen knopen door te hakken en te vervallen in besluiteloosheid. Wanneer zult u handelen in het belang van de bevolking en de dalende koopkracht door stijgende inflatie aanpakken? Wat zult u doen om de koopkracht van onze mensen te beschermen? Wat zult u doen om ervoor te zorgen dat het spaargeld van de mensen niet in rook opgaat? Wat zult u doen tegen de (...)

01.05 Jasper Pillen (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de eerste minister, veel zware dossiers op uw bord en dat is normaal als men beleidsverantwoordelijkheid neemt. Het is goed dat de regeringspartners duidelijke meningen hebben en dat die respectvol en onderbouwd worden uitgewisseld. Slogans van aan de zijlijn is iets wat we ons niet kunnen permitteren. Het gaat hier immers om fundamentele dossiers. Het energiedossier en de pensioenen van de mensen zijn fundamenteel voor onze burgers.

Mijnheer de eerste minister, het is nu uw taak om een synthese te maken. Dat hebt u in het verleden met deze regering al met verve gedaan, bijvoorbeeld het vastleggen van de loonnorm, de vergroening van de

bedrijfswagens of de begroting die voor het eerst in jaren op tijd werd ingediend. Tijdens de energiecrisis beschermt de index al de koopkracht van sommigen, maar er wordt verder gewerkt om de koopkracht van de Belgen te verhogen. De taxshift van 300 miljoen euro waartoe werd besloten – sommigen doen daar lacherig over – moet worden uitgevoerd.

Daarnaast werkt u ook aan het energiedossier. Tijdens de begrotingsopmaak breidde de regering het sociaal tarief uit voor wie het moeilijk heeft. Maar we willen en we moeten verder gaan. Ook de werkende middenklasse moet worden gesteund door slimme, tijdelijke maatregelen. We passen er wel voor om cadeaus te geven en nadien de factuur te sturen aan die mensen die we net een cadeau hebben gegeven. De opdracht is duidelijk: blijf hierover in gesprek gaan met uw regeringspartners. Ik ben er vol vertrouwen in dat u de komende dagen tot een akkoord zult komen.

Ten eerste, hoe zult u de volgende dagen verder werken aan het verhogen van de koopkracht van de mensen en het verlagen van de energiefactuur?

Ten tweede, mag het miljoen Belgen met de laagste inkomens rekenen op een verlenging van het sociaal tarief?

Ten slotte, op welke manier zullen we de middenklasse verder ondersteunen?

01.06 Malik Ben Achour (PS): Monsieur le premier ministre, que ce soit la baisse de la TVA, le chèque énergie ou une prolongation du tarif social, des solutions sont sur la table pour venir en aide aux millions de ménages qui sont non seulement confrontés à une explosion de leurs factures d'énergie mais également à un coût de la vie qui devient de plus en plus difficile à supporter. Il faut décider maintenant! Pour nos concitoyens, les factures sont là maintenant. Les difficultés sont là maintenant pour des millions de ménages. Dans beaucoup de familles, y compris des familles qui ne sont pas protégées par le tarif social, on doit déjà aller sur son carnet d'épargne - quand on en a un - pour payer les factures.

Monsieur le premier ministre, pourquoi autant d'hésitations? Aujourd'hui, les gens ne comprennent pas! Je peux comprendre que les solutions peuvent être compliquées à mettre en œuvre mais il est grand temps d'envoyer un signal très clair à toutes celles et ceux qui se lèvent tous les matins pour aller travailler et qui ressentent directement la hausse des prix à la fin du mois. Oui, le gouvernement sera aux côtés des citoyens pour les aider et oui, des mesures efficaces et adaptées seront prises rapidement.

Que comptez-vous faire pour venir en aide, dans les plus brefs délais, à la majorité des ménages de ce pays? Comptez-vous prolonger le tarif social étendu pour les ménages les plus vulnérables, une prolongation qui, à nos yeux, devrait être une évidence pour tout le monde?

Je vous remercie.

01.07 Melissa Depraetere (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, de hoge energieprijzen in ons land zijn een harde realiteit voor heel veel mensen: facturen zijn driemaal duurder en voorschotfacturen tot 1.000 euro. Mensen komen in problemen en zij rekenen daarvoor terecht op ons. Daarom buigt de regering zich over de kwestie.

Mijnheer de premier, ik stond hier al eerder om u over de problematiek te bevragen. Uw antwoorden vorige week citeer ik graag: "Meer ten gronde vind ik dat de regering de gelegenheid te baat moet nemen om beleid te voeren. Dat beleid mag zich niet enkel concentreren op een eenmalige compensatie, maar moet een antwoord bieden op de vraag hoe wij onze burgers duurzaam toegang geven tot goedkope energie."

Vooruit steunt die woorden ten volle. Ons voorstel is duidelijk. Verlaag de btw naar 6 % en stuur bij met accijnzen. Op die manier kunnen wij een echte impact op de factuur realiseren en duurzaam bijsturen. Dan blijft uw aanpak niet beperkt tot een oneshotmaatregel. Accijnzen kunnen een eerlijke regulator zijn. Een hoge btw-prijs kan dat niet. Daar ligt het verschil. Een sterke overheid doet wat nu gewoon moet gebeuren. U hebt er volledig gelijk in dat een oneshotmaatregel hier niet zal volstaan.

Mijnheer de eerste minister, de energieleveranciers stelden eerder deze week dat het drie maanden zou duren eer een btw-verlaging op de factuur wordt doorgerekend. Sta mij toe dat compleet onaanvaardbaar te vinden. Energieleveranciers verhogen met een vingertip voorschotfacturen tot 1.000 euro, maar tegelijkertijd zou het niet mogelijk zijn, om, wanneer het echt nodig is, de factuur voor de mensen ook weer

te verlagen.

Ten eerste, kunt u bevestigen dat de regering nog steeds werkt aan een duurzame, ecologische, sociale oplossing voor de hoge energiefactuur?

Ten tweede, wat is nog nodig om tot een beslissing te komen?

01.08 François De Smet (DéFI): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, voici des semaines que votre gouvernement tente en vain de trouver une solution pour soulager les classes moyennes frappées par cette crise de l'énergie. La situation s'aggrave de jour en jour. Pas plus tard qu'hier, la Fédération des fournisseurs a fait savoir que, même si une baisse de la TVA à 6 % était décidée, ils estiment qu'ils ne pourront pas l'appliquer avant le 1er avril 2022. Si je suis bien informé, le 1er avril, nous serons déjà au printemps depuis dix jours. Comment est-ce possible? Comment se fait-il que, même sur un dossier où tout le monde semble se rejoindre sur les objectifs, où tout le monde semble se rejoindre sur l'urgence, vous ne soyez pas capable, avec ce gouvernement, d'aboutir?

Sur le fond, je maintiens ce que j'ai déjà dit ici. Je maintiens que, si vous choisissez la baisse de la TVA, il faudra absolument intégrer, majorer la place de l'énergie dans le calcul de l'index. Mais je maintiens aussi que cette baisse ne peut être une réponse suffisante. En Wallonie, plus d'un ménage sur deux se chauffe encore au mazout. Il faut donc une réponse, à côté de cela, axée aussi sur la création d'une nouvelle tranche du tarif social dédié aux classes moyennes.

Mais, au-delà de tout cela, au-delà du jeu habituel entre majorité et opposition qui est parfois de mauvaise foi - reconnaissons-le - monsieur le premier ministre, très sincèrement, nous pouvons tous constater que les prix de l'énergie s'ajoutent à la longue liste des dossiers sur lesquels cette Vivaldi est incapable de prendre une décision.

Cela nous amène à une question aussi simple que dramatique. C'est tout de même dommage. À quoi bon s'être donné tant de mal à mettre sur pied un gouvernement de plein exercice, si c'est pour se retrouver avec un gouvernement qui a un rendement d'affaires courantes?

01.09 Leen Dierick (CD&V): Mijnheer de eerste minister, ik voel mij al enkele weken bijzonder ongemakkelijk. Mijn mailbox stroomt vol met mails van mensen die zich zorgen maken over hun energiefactuur, mensen die bewust hun verwarming lager zetten en kou hebben, mensen die hun spaargeld moeten aanspreken om hun energiefactuur te betalen, mensen die hun voorschot kwijt zijn door het faillissement van hun energieleverancier en die nu noodgedwongen een duur en variabel contract hebben. Al die mensen vragen in die mails maar een ding: wat gaat de regering doen om mij te helpen? Ik moet dat antwoord helaas al enkele weken schuldig blijven.

Mijnheer de eerste minister, onze burgers verwachten een oplossing. Onze burgers verdienen een oplossing. De elektriciteitsfactuur gaat maal twee en de gasfactuur gaat maal drie. Dat zijn uitzonderlijke omstandigheden die om uitzonderlijke maatregelen vragen. Het is net daarom dat onze vice-eersteminister twee weken geleden een voorstel op tafel heeft gelegd om tijdelijk de btw naar 6 % te verlagen.

Mijnheer de eerste minister, u hebt in de plenaire vergadering al twee keer gezegd dat een oplossing voor u aan drie criteria moet voldoen: tijdelijkheid, duurzaamheid en efficiëntie. Collega's, een tijdelijke btw-verlaging is per definitie tijdelijk. Het is efficiënt, het is snel toepasbaar en voelbaar en het is betaalbaar.

We willen niet alleen tijdelijke maatregelen, we willen ook structurele maatregelen. Ook dat past perfect in uw en onze ambities om een hervormingsregering te zijn. Volgens ons zijn accijnzen die moduleerbaar zijn een zeer efficiënte en structurele maatregel die goed is voor onze burgers en die de ondernemers niet raakt.

Mijnheer de eerste minister, mijn vraag is heel eenvoudig. Wanneer komt er een antwoord op de noodkreet van onze burgers?

01.10 Eerste minister Alexander De Croo: Mijnheer De Roover, ik wil beginnen met uw meer algemene vraag. U vraagt naar een paar voorbeelden van wat de voorbije dagen werd beslist. Ik zal vijf voorbeelden geven. Ten eerste, eind vorige week was er de beslissing van de coronabarometer die ervoor moet zorgen dat we ons land door deze nieuwe fase in de pandemie kunnen leiden. Ten tweede, de regering heeft maatregelen goedgekeurd die ten goede komen aan onze organisaties die vandaag met moeite kunnen

functioneren omdat er zo veel mensen in quarantaine zitten door omikron. Deze voorstellen van de sociale partners werden in de praktijk omgezet.

Ten derde, we hebben over een nieuw pakket aan maatregelen beslist dat ervoor zorgt dat bedrijven en zelfstandigen, die nog steeds zwaar lijden onder deze pandemie, steun kunnen krijgen om erdoor te komen. Ten vierde, een pakket koopkrachtmaatregelen. Wij zorgen ervoor dat de koopkracht van mensen die geraakt worden door deze pandemie en mensen erop vooruit kan gaan, onder meer door de hervorming van de bijzondere bijdrage aan de sociale zekerheid. Ten slotte, op een moment dat West-Europa geraakt wordt door een van de grootste crisissen op het vlak van veiligheid sinds de Koude Oorlog, zorgen we dat ons land klaar staat, dat onze Defensie klaar staat om haar internationale verantwoordelijkheid op te nemen op een moeilijk moment. Dat is hetgeen men mag verwachten van een regering op een moment als nu. Dat is ook wat deze regering doet. Ik geef gewoon een paar voorbeelden van beslissingen van de voorbije dagen.

L'énergie est effectivement un sujet à propos duquel j'ai déjà été interrogé plusieurs fois dans ce Parlement. Madame Fonck, vous dites: "Il faut des actes." Toutefois, semaine après semaine, j'explique les actes qui ont été pris par le gouvernement à cet égard. Début 2021, nous avons élargi le tarif social car, à ce moment-là, nous estimions que c'était nécessaire, que la tranche de personnes qu'il fallait aider pendant la crise sanitaire face au coût de l'énergie devait être plus large.

En octobre 2021, nous avons décidé de prolonger cette mesure, car nous nous attendions à ce que les prix continuent d'augmenter. Ce tarif social élargi aux BIM, qui est plus large que le tarif classique, doit, selon moi, être prolongé après le mois de mars prochain. Tel est d'ailleurs le travail que nous effectuons dans ce gouvernement pour prolonger cette mesure. Il est tout à fait logique que ces deux millions de Belges qui ont le plus de mal ne soient pas laissés pour compte à partir de la fin du mois de mars, alors que les prix restent très élevés.

Qu'est-ce que cela signifie? Cela veut dire une diminution de la facture de 760 euros par foyer pour cet hiver. Au total, ce sont deux millions de Belges qui en bénéficient.

Het is echter waar dat dit niet het enige is waaraan de regering werkt. De voorbije dagen hebben wij goed gekeken naar de meeropbrengsten en de meerkosten op federaal niveau door de prijzen die hoog blijven en verder gestegen zijn de voorbije weken.

Er zijn meeropbrengsten, bijvoorbeeld meer inkomsten op het gebied van de btw en op het vlak van de repartitiebijdrage, de bijdrage die wij krijgen van de nucleaire producenten. Minder uitgaven zijn er op het vlak van de subsidies die wij geven aan offshore windenergie, want als de prijzen hoger zijn, is het natuurlijk logisch dat men daar minder middelen moet insteken om ervoor te zorgen dat die duurzame energie economisch rendabel kan zijn. Dat hebben wij becijferd.

Er zijn natuurlijk ook meer kosten, bijvoorbeeld op het vlak van het sociaal tarief, waar ik daarnet over sprak. Dat sociaal tarief zorgt ervoor dat de categorie mensen die het meest moeite zou hebben om hun factuur te betalen, die toch kunnen betalen. Als dat sociaal tarief gelijk blijft, maar de marktprijzen tegelijkertijd omhooggaan, dan kost dat ook meer, zowel op het vlak van het klassieke sociaal tarief als van het uitgebreide sociaal tarief, die ons moeten toestaan om die mensen te blijven helpen. Wij hebben er de voorbije weken aan gewerkt om het saldo van beide, de meeropbrengsten en de meerkosten door de hogere prijzen, zo goed mogelijk te kunnen bekijken.

Laat mij duidelijk zijn: de overheid staat natuurlijk aan de kant van de mensen. Het kan niet de bedoeling zijn dat, als er een meeropbrengst is, de overheid die voor zich houdt. Als er een meeropbrengst is, moeten wij ervoor zorgen dat wij de mensen die daaronder lijden, kunnen bijstaan.

De vraag is op welke manier men dat doet. Die aanpak moet gericht, tijdelijk en betaalbaar zijn voor de overheid. Laat ons wel wezen dat de oplossing ook voelbaar moet zijn voor de gezinnen. Men moet de impact ervan niet over enkele maanden bij de eindafrekening zien. Op dit moment is er een probleem en daarom moeten wij optreden. Wij werken dus aan een oplossing die ervoor zorgt dat de overheid de middelen die zij heeft, zal gebruiken om mensen te helpen op het moeilijkste moment. Wij moeten dus op de korte termijn optreden, maar wij moeten er ook voor zorgen dat wij beleid kunnen voeren. Het is onzeker welke energietoekomst wij zullen hebben. Wij leven nu eenmaal in een onzekere wereld en dan moet de overheid ervoor zorgen dat zij bepaalde hervormingen kan doen die op iets langere termijn zijn, maar die ervoor moeten zorgen dat wij beleid kunnen voeren.

Om dat op een zorgvuldige manier te doen, om dat op een volledig doorgerekende manier te doen, om ervoor te zorgen dat alle effecten goed bekeken werd, om ervoor te zorgen dat de beslissing voldoet aan die criteria van tijdelijkheid, gerichtheid en voelbaarheid, is wat tijd nodig. Het neemt wat tijd om dat op een zorgvuldige manier te kunnen doen. Binnen deze regering hebben we altijd deze methode gebruikt. We zorgen ervoor dat we het zorgvuldig kunnen doen. In een complex dossier als dit, waarvan men misschien kan stellen dat er in het verleden altijd in een grote cirkel omheen werd gelopen, doen we dat op een zorgvuldige, doordachte en doorgerekende manier. Dat is wat u van ons kan verwachten en dat is wat deze regering aan het doen is en zal kunnen afwerken in de nabije toekomst.

01.11 Peter De Roover (N-VA): Premier, u kreeg tien minuten om te antwoorden en u hebt maar acht minuten nodig gehad om de tekst van vorige week opnieuw voor te lezen. Geen enkel nieuw element hebt u aangebracht in vergelijking met uw verhaal van vorige week. U kan zeggen dat u geen boodschap hebt aan de vragen van de oppositie, die zijn toch altijd negatief. Waarom antwoordt u dan niet eens aan de regeringspartijen? Elke regeringspartij behalve Groen, die is niet geïnteresseerd in energieprijzen, hebben hier vragen gesteld. Ook uw eigen partij heeft vragen gesteld, het beloofde liberale vuur dat eigenlijk een waakvlammetje is dat aan het uitgaan is. De christendemocraten stelden vragen, de socialisten stelden vragen. U hebt geen antwoord gegeven. Niks, niks, niks, driemaal nul. U hebt gewoon uw verhaal van vorige week gerecycleerd. Dat is dan toch nog iets groens van u, u recycleert uw verhalen, zonder dat er ooit iets nieuws van komt. U leidt een cyclische regering, maar ergens naartoe (...)

01.12 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le premier ministre, vous avez prononcé un beau laïus sur l'action de votre gouvernement. Or, dans le fond, sur tous les dossiers importants et sensibles, c'est la cacophonie ou bien l'immobilisme ou encore les deux. Je suis désolée de vous le dire, mais c'est le cas pour les pensions, la réforme fiscale, l'énergie à moyen et long terme. Et puis, j'y reviens, c'est encore et toujours le cas avec l'explosion des factures énergétiques. Votre incapacité à les abaisser à court terme est flagrante.

Pourtant, oui, des initiatives ont été prises, mais elles ne suffisent pas. Et nous ne sommes pas les seuls à le dire, puisque j'entends des partis de votre gouvernement réclamer: "maintenant, maintenant, maintenant". Oui, mais cela fait des lunes, chers collègues, qu'il fallait se bouger! Quand j'entends votre président de parti expliquer que, dans le fond, des mesures sont nécessaires pour réduire la facture d'énergie pour un revenu jusqu'à 4 500 euros, donc pour un ménage qui gagne 9 000 euros (...)

01.13 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Monsieur le premier ministre, votre réponse était très intéressante.

Votre ligne de défense consiste à dire que votre gouvernement s'est montré très rapide dans certains dossiers, tandis qu'il fait preuve d'une grande lenteur en d'autres. Avec les premiers, il s'agit d'imposer la flexibilité aux travailleurs, de les obliger à retourner au boulot, etc. Quand il s'agit de voter une augmentation du budget de la Défense, chers amis écologistes, 10 milliards sont rapidement promis pour 2030. En revanche, quand il est question de prendre des mesures pour la pension des travailleurs, po-pom po-pom... Quand il s'agit de prendre des mesures relatives au pouvoir d'achat et au prix de l'énergie, po-pom po-pom... Ce deux poids deux mesures, ces décisions à deux vitesses de la Vivaldi symbolisent véritablement les enjeux de classe en son sein.

Les travailleurs éprouvent un sentiment d'urgence de bénéficier de mesures, parce qu'ils souffrent. Face à ce gouvernement qui vit à son petit rythme po-pom po-pom provoque en eux la colère. C'est pourquoi nous allons manifester (...)

01.14 Reccino Van Lommel (VB): Premier, u onderschat het probleem van de dalende koopkracht. U antwoordt zelfs niet. Overal vreest men voor permanente inflatie, behalve in België. Intussen leunt u achterover en kibbelt u met uw coalitiepartners, terwijl u genadeloos toekijkt hoe onze bevolking verarmt. Met een automatische loonindexering alleen gaat u er niet komen.

Wel, premier, ik kan uw getreuzel niet aanvaarden. U doet werkelijk niets om de koopkracht van onze mensen te beschermen. U doet werkelijk niets om het spaargeld waar onze mensen zo hard voor gewerkt hebben niet zomaar in rook te laten opgaan. U doet werkelijk niets aan het probleem van de stijgende energiearmoede.

Het doet u allemaal niets. Het glijdt van u af als water van een eend. Als u ook maar enig zelfrespect zou hebben, had u hier vandaag met een oplossing gestaan.

01.15 Jasper Pillen (Open Vld): Premier, bedankt voor het antwoord. Er wordt dus zorgvuldig en ernstig voortgewerkt. De volgende maanden gaan we zeker de laagste inkomens verder ondersteunen. Mijnheer Hedebouw, in plaats van hier altijd aan te komen met uw show en uw pingping zou het u sieren als u die beslissing van de regering zou verwelkomen en ervoor zou applaudiseren.

Deze regering werkt ondertussen hard verder om redelijke oplossingen te vinden voor de middenklasse, zonder de factuur nadien terug te geven aan die middenklasse.

Mijnheer De Roover, ik citeer even een partijvoorzitter, het gaat om iemand die u redelijk goed kent en die recent het volgende zei over de uitdagingen in een andere regering: "Ik heb nooit anders geweten dan dat de reuzenknoopen pas doorgemaakt worden na een periode van opgebouwde spanning. Meestal zit je in een kruisweg waarbij je af en toe door je knieën gaat, maar het is pas wanneer het niet lukt dat je in een echte crisis belandt."

Premier, ik heb er alle vertrouwen in dat we hier uitkomen.

01.16 Malik Ben Achour (PS): Monsieur le premier ministre, si rien d'ambitieux n'est fait, nous courons le risque majeur d'un tsunami social. Cette crise n'est pas une crise d'un mois, ni même de deux ou de trois mois. Donc, comme pour le covid, quoi qu'il en coûte, monsieur le premier ministre! Quoi qu'il en coûte!

Une décision doit être prise d'urgence. En tant que chef de ce gouvernement, il vous revient de prendre les choses en main et de faire ce que tout le monde attend, c'est-à-dire décider d'une mesure fiable, rapide, efficace et continuer à protéger les ménages les plus vulnérables en prolongeant le tarif social pour l'année 2022, ce qui est d'ores et déjà acquis, vous l'avez dit.

Notre groupe n'est pas le groupe d'une seule proposition, d'une seule mesure, d'une seule idée. Notre population fait face à une urgence grave et sérieuse et nous voulons que le gouvernement agisse efficacement et réponde sans tarder à cette urgence. Je vous remercie.

01.17 Melissa Depraetere (Vooruit): Mijnheer de eerste minister, alle partijen pleiten hier vandaag voor een oplossing. Iedereen wil werken aan een oplossing. U spreekt zelf over de nabije toekomst. Dat is belangrijk. De wil is er, maar er moet nu natuurlijk ook actie komen. Ik hoop oprecht dat wij hier volgende week niet opnieuw moeten staan, want hoe langer het duurt, hoe moeilijker het is voor al wie met het probleem geconfronteerd wordt. Ik hoop u niet te onderstrepen dat u op onze steun kunt rekenen. Ons voorstel ligt op tafel. Wij verwachten een snelle oplossing.

01.18 François De Smet (DéFI): Monsieur le premier ministre, je suis d'accord: on ne peut pas dire que rien n'a été fait. Mais sincèrement, le nom de la Vivaldi est-il associé à une grande réforme sociétale jusqu'ici?

Concernant les pensions, nous attendons toujours. Je sais qu'un kern est prévu bientôt. C'est pour cela, sans doute, que deux présidents de partis de votre majorité sont sortis récemment pour vous compliquer la vie, comme d'habitude. Je reconnais que vous n'êtes pas aidé.

Concernant la fiscalité, nous attendons toujours, à telle enseigne que le PS est obligé de monter toutes les trois semaines pour s'inquiéter de l'état d'avancement de la lutte contre la fraude fiscale, et il a raison.

Sur le nucléaire, votre indécision est telle que vous commettez l'exploit de mettre en péril les deux options possibles, à la fois la prolongation du nucléaire et la construction des centrales au gaz. À ce propos, vous venez de parler du fait que nous devons réfléchir à l'avenir énergétique de manière beaucoup plus large. Je pense aussi. Quand on s'apprête à choisir des centrales au gaz comme voie de remplacement du nucléaire et que, pendant ce temps-là, nous avons un conflit géopolitique avec la Russie et que les prix du gaz explosent, il est effectivement temps de réfléchir! Je vous remercie.

01.19 Leen Dierick (CD&V): Mijnheer de premier, bedankt voor uw antwoord. Ik begrijp uiteraard dat het niet makkelijk is, maar een goede leider is creatief en blijft zoeken naar oplossingen waarin iedereen van zijn team zich kan vinden.

Ja, wij moeten iets doen voor de meest kwetsbaren. Dat is evident, daarover is iedereen het eens. Maar ook

voor de werkende mensen die niet in aanmerking komen voor het sociaal tarief, moet er wel degelijk iets gedaan worden, want ook hen staat het water aan de lippen. Wij willen die mensen niet in de kou laten staan. Ook voor hen moet er snel een tijdelijke, duurzame en efficiënte oplossing komen.

Mijnheer de premier, collega's, laten wij de gelegenheid aangrijpen om ook structurele maatregelen te nemen, zoals maatregelen inzake de accijnzen, want die zijn gericht en structureel. Wij moeten in de toekomst een dergelijke crisis proberen te vermijden en dat kan alleen door structurele maatregelen. Laten wij nu eindelijk werk maken van de hervorming van de energiefactuur, want wij zijn tenslotte toch een hervormingsregering, is het niet?

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 **Samengevoegde vragen van**

- **Wouter Vermeersch aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De coronapas en de vaccinatiestatus van minderjarigen" (55002225P)**
- **Kathleen Depoorter aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De verplichte covidvaccinatie en de invoering van een 1G-beleid" (55024325C)**

02 **Questions jointes de**

- **Wouter Vermeersch à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le CST et le statut vaccinal des mineurs" (55002225P)**
- **Kathleen Depoorter à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La vaccination obligatoire contre le covid et l'instauration d'un passe vaccinal" (55024325C)**

02.01 **Wouter Vermeersch (VB):** Mijnheer de minister, mijn vragen zijn eenvoudig. Wanneer zult u de coronapas afschaffen? Wanneer zal deze regering de discriminatie en polarisatie tussen gevaccineerd en niet-gevaccineerd stoppen?

Ten eerste wil deze regering de epidemische noodsituatie in ons land nog verder verlengen en dus ook het gebruik van de coronapas verder zetten. Coronatoegangsbewijzen zorgen echter alleen voor meer tweedeling in onze samenleving. Ze bieden schijnveiligheid, omdat gevaccineerden met een dergelijk bewijs toch corona kunnen krijgen en overdragen aan elkaar en aan mensen die zijn getest. Het Covid Safe Ticket is de facto een Covid Unsafe Ticket.

Landen als Spanje, Ierland en Engeland schaffen de coronamaatregelen stuk voor stuk af. Denemarken heft de coronaregels zelfs volledig op. De Denen verwelkomen opnieuw het leven van voor corona. Wat doet België? In België gaat u de noodsituatie nog eens verlengen, terwijl daar geen enkele objectieve reden voor is. Het moet zijn dat het voor uw regering bijzonder handig is om zonder controle van het Parlement met volmachten te kunnen regeren. Erger nog, waar anderen de teugels vieren, gaat u zelfs nog verstrengen. Wie geen boosterspuit laat zetten, verliest zelfs zijn coronapas. Wat een waanzin!

Ten tweede, mijnheer de minister, liet u in december optekenen dat u nooit een onderscheid zou maken tussen een gevaccineerd kind en een niet-gevaccineerd kind. Vandaag blijkt dat niet-gevaccineerde kinderen na een hoogrisicocontact 10 dagen in quarantaine moeten, maar dat geldt niet voor hun gevaccineerde klasgenoten. Deze regels leiden dus tot polarisering, stigmatisering en uitsluiting van kinderen. Mijnheer de minister, voor ons is dat onaanvaardbaar.

02.02 **Kathleen Depoorter (N-VA):** Mijnheer de minister, na twee jaar covidpandemie is het Parlement aan zet. Eindelijk organiseren wij hoorzittingen en gaan wij in grondig parlementair debat over de covidvaccinatie.

Heeft dat te maken met het feit dat uw regering van zeven partijen op zeven verschillende wegen zit of heeft het echt met de inherente democratische feeling van u en uw regering te maken? Ik weet het niet, maar het is een goede zaak dat wij vandaag samen kunnen nadenken over zeer ingrijpende maatregelen op zowel juridisch, medisch, ethisch, als psychologisch vlak en een draagvlak kunnen zoeken.

Wij hebben gisteren trouwens enkele professorale lessen gekregen die ons goed hebben doen inzien dat de maatregelen die in de voorbije twee jaar genomen zijn vaak te veel, te snel en te zeer door één nauwe bril bekeken zijn. Het is dus goed dat wij samen een traject ingaan.

Ik heb echter nog enkele vragen. Hoe staat het vandaag met de verplichte vaccinatie van het zorgpersoneel? Binnen negen weken is het 1 april en die mensen weten nog niet waar zij staan. Hoe staat uw regering vandaag tegenover de verplichte vaccinatie of de vaccinatiepas? Hoe gaat u daar nu mee aan het werk?

Tot slot, heel belangrijk, over vier weken is het krokusvakantie. Onze jongeren die gevaccineerd zijn hebben een boosterprik nodig wanneer zij op meerdaagse schoolreis of met de familie op vakantie gaan naar Italië of Oostenrijk. Wij hebben echter nog geen advies van het Europees Geneesmiddelenagentschap. Zult u, net als minister-president Jambon, met deze lidstaten gaan praten en ervoor zorgen dat die (...)

02.03 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw de voorzitter, collega's, wij zullen een instrument als de coronapas gebruiken zolang dat instrument nuttig is. Wanneer het niet nuttig is en niet nodig, zullen wij het niet gebruiken.

Het is nuttig wanneer er heel veel virus rondgaat en sommige mensen door dat virus toch nog ernstig ziek worden. Het is nuttig om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen gevaccineerd zijn en om mensen die in een café of restaurant binnenstappen toe te laten te bewijzen dat zij negatief getest zijn, gevaccineerd zijn of immuniteit hebben verworven door een recente ziekte. Dat is gewoon nuttig.

Biedt de pas op zichzelf honderd procent bescherming? Neen, dat doet de pas niet, net zoals een mondkapje op zich ook niet voor honderd procent bescherming biedt en net zoals afstand houden niet altijd voor honderd procent bescherming biedt. Het is echter de combinatie van die maatregelen die zorgt voor veiligheid. Wanneer er, zoals vandaag in ons land, heel veel besmettingen zijn en er elke dag nog honderden mensen door COVID-19 worden opgenomen in onze ziekenhuizen, zijn dergelijke maatregelen echter absoluut nuttig.

U stelde mij de vraag hoe wij omgaan met vaccinatie bij kinderen. Om te beginnen ben ik de mening toegedaan dat het erg belangrijk is dat zoveel mogelijk kinderen gevaccineerd worden. Dat is erg goed. Dat is ook belangrijk, wanneer wij de scholen willen openhouden. Dat is belangrijk voor het welzijn van de kinderen zelf.

Ik heb altijd gesteld – u verwees er ook naar – dat wij voor jonge kinderen geen onderscheid zullen maken in hun leven op basis van gevaccineerd zijn of niet. Het ging uitdrukkelijk over kinderen van negen of tien jaar, daarover ging mijn uitspraak. Ik heb in *De Afspraak* inderdaad aangegeven dat wij geen onderscheid zouden maken voor kinderen van negen of tien jaar. Ik zou nog verder willen gaan. Ook voor een jongen of een meisje van veertien jaar zou ik niet beslissen dat een gevaccineerde naar een sportactiviteit mag en een niet-gevaccineerde niet. Dat zou ik niet beslissen, dat is niet goed.

Wanneer het echter gaat over quarantaine, wat een medische maatregel is, hebben wij op basis van het wetenschappelijke advies van onze Risk Assessment Group inderdaad al weken geleden samen met de Vlaamse regering en andere deelregeringen beslist dat een gevaccineerde veertien of vijftien jaar niet in quarantaine hoeft te blijven na een hoogrisicocontact, terwijl niet-gevaccineerden van veertien of vijftien jaar wel in quarantaine moeten gaan.

Dat is zeer verantwoord. Wij hebben die beslissing weloverwogen genomen, onder meer met de Vlaamse regering.

Mevrouw Depoorter, u verwees naar het debat dat in het Parlement gevoerd wordt. Dat is inderdaad een belangrijk debat. De vraag of men op zekere dag in plaats van met de huidige coronapas kan werken met een louter vaccinatiebewijs, waarbij mensen in een aantal gelegenheden moeten aantonen dat ze gevaccineerd zijn, hoort bij dat fundamentele debat. Ik ga daarop dus niet vooruitlopen. Ik denk persoonlijk dat er veel te zeggen valt voor een vaccinatiebewijs. Net als de coronapas die wij vandaag gebruiken, is dat een instrument dat men moet inzetten wanneer het nodig is en rustig in de kast moet leggen wanneer het niet nodig is.

Wij hebben dat, in overleg met de Vlaamse regering, trouwens reeds een beetje gepreciseerd in de discussie over de coronabarometer. In code rood en code oranje is iets als een coronapas nuttig. Als de situatie beter wordt, is dat niet meer zo nuttig. Dan leggen wij die rustig in de kast. Als de zon schijnt, zet men zijn paraplu in de paraplubak. Het verschil tussen ons en anderen is dat wij die paraplu niet willen weggooien in het containerpark. Het zou immers ooit wel eens opnieuw kunnen beginnen regenen. Wij

sluiten die instrumenten dus niet voor eeuwig uit. Wij zullen ze niet gebruiken als ze niet nodig zijn en ze wel gebruiken als ze nodig zijn.

02.04 Wouter Vermeersch (VB): Mijnheer de minister, het klopt niet meer in dit land. Terwijl Denemarken, Engeland, Ierland en Spanje nagenoeg alle coronamaatregelen afschaffen, gaat dit land de pandemiewet verlengen en de coronapas verder toepassen. Open Vld en Vooruit willen de vaccinatiepaspas zelfs nog verder aanscherpen als alternatief of synoniem voor een vaccinatieplicht.

Er zijn objectieve redenen om te twifelen aan de werking van de coronapas. Als die coronapas zijn doel voorbijschiet, kan hij beter verdwijnen, niet tegen de zomer maar zo snel mogelijk. Het gaat niet langer over het virus, over onze gezondheid, maar over controle. Hou op met die vreselijke toegangsbewijzen. Stop met een onderscheid te maken tussen gevaccineerde en niet-gevaccineerde kinderen. Dit is pure discriminatie. Weg met de QR-samenleving.

02.05 Kathleen Depoorter (N-VA): Zeven partijen, zeven meningen, het wordt nog plezierig om binnen de regering te beslissen of men al dan niet verplicht met een pasje moet gaan werken. Ik kijk uit naar die discussies.

Mijnheer de minister, het zorgpersoneel, waarvoor u geapplaudisseerd hebt en waarvoor u telkens opnieuw zo veel respect toont, weet vandaag nog niet of het over negen weken eventueel ontslagen kan worden. U geeft geen antwoord. Dat is toch wel bijzonder respectloos.

Vervolgens is er het probleem van de jeugd. Bij gebrek aan een advies van het EMA hebt u geen wetenschappelijke basis. U kunt wel advies vragen aan de Hoge Gezondheidsraad, maar van het EMA hebt u geen advies. Zult u gaan praten met die lidstaten, Italië en Oostenrijk? Zult u leiderschap tonen? Zult u ervoor zorgen dat een jongere van minder dan 18 jaar niet aan de grens wordt tegengehouden? Doe zoals onze minister-president, ga ernaartoe en zorg ervoor.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van Valerie Van Peel aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De artsenquota" (55002230P)

03 Question de Valerie Van Peel à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "Les quotas de médecins" (55002230P)

03.01 Valerie Van Peel (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, vier maanden geleden zei u in onze commissie met volle overtuiging, zoals alleen u dat kan: "Eind januari moet er een effectieve filter zijn voor de artsenquota aan Franstalige kant. Indien dit akkoord er niet komt, zullen de federale plannen tot responsabilisering uit de schuif gehaald worden. Dan zullen de artsenquota op federaal niveau gehandhaafd worden met federale regelgeving. De teksten liggen klaar."

Zelfs ik was toen even onder de indruk, ware het niet dat ik hier al 50.000 keer heb gestaan omtrent dit thema en ik die woorden ook al uit andere monden gehoord heb. Maar als puntje bij paaltje komt, blijft het spijtig genoeg bij woorden. Dat was het geval bij uw voorganger, mevrouw De Block, en dat is het geval bij u.

Het is nu zover, we zijn eind januari. Bewijs dus mijn ongelijk, want het gaat hier niet om een fait divers. Na decennia van onwil langs Franstalige kant om een federale wet te volgen, is het tijd voor daden. Ik zal uw argument van zo meteen zelf al in de mond nemen: ja, er is een tekort aan huisartsen in dit land. Maar dat heeft niks, echt niks, te maken met de federale quota. Wel met het feit dat deze deelspecialiteit steeds minder aantrekkelijk is voor de studenten. Dat wordt ook bewezen door het tekort aan huisartsen aan Franstalige kant, ook al is daar nooit een rem geweest op het aantal studenten.

Ik steun u als u dat tekort wil oplossen. Maar hier gaat het erom dat er een enorm overtal is in andere specialiteiten. En dat wordt al meer dan 20 jaar betaald door de Vlamingen als het over de overconsumptie gaat, terwijl wij al wel 20 jaar met quota werken. (...)

03.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Van Peel, ik blijf nog altijd overtuigd dat het bijzonder belangrijk is om een goed georganiseerde planning te hebben van het medisch

aanbod. Dat is belangrijk voor de kwaliteit van het beroep, belangrijk voor de kwaliteit van de opleiding en belangrijk voor de kwaliteit van de zorg. U weet dat ik een voorstander ben van de beheersing van het aanbod via de instroom in de studies. Dat gebeurt in Vlaanderen. Daar wordt nu intensief over overlegd met de Franse Gemeenschap en ik hoop daar ook een akkoord over te krijgen.

U doet daar zo buitengewoon verontwaardigd over, maar misschien moet u toch enigszins relativëren. U zegt dat dat al 20 jaar lang duurt. Wel, er is een jaar waarin er geen quota zullen zijn, namelijk het jaar 2022. Dat komt omdat de regering waarin de N-VA zat in het jaar 2016 zelfs geen besluit had genomen over de quota. U staat hier verontwaardigd te roepen, maar het allerslechtste jaar was een jaar waarin de N-VA in de regering zat en er zelfs geen quorum werd bepaald. Houd een klein beetje de voeten op de grond. Wij gaan het met overleg proberen op te lossen.

03.03 Valerie Van Peel (N-VA): Mijnheer de minister, het is zover. U doet wat neerbuigend tegen mij. Dat is uw stijl als u een dossier niet binnenhaalt in de regering. Dan doet u neerbuigend tegen het oppositielid dat daarnaar vraagt. Dat is uw stijl.

Eigenlijk doet u echter neerbuigend over uw eigen woorden, want in mijn vraag heb ik uw eigen felle uitspraken geciteerd. U zei dat de filter er eind januari moet zijn of het federale niveau zou de zaak anders in handen nemen. U zou uw schuif opentrekken. Dat zijn uw woorden, mijnheer de minister. *Parole parole parole...*

(Applaus)

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

04 Question de Nathalie Gilson à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La pénurie de dons de sang" (55002234P)

04 Vraag van Nathalie Gilson aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het tekort aan bloeddonaties" (55002234P)

04.01 Nathalie Gilson (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, les stocks de sang sont aujourd'hui à un niveau critiquement bas. C'est en tout cas ce qu'affirme, cette semaine, la Croix-Rouge de Belgique, à l'occasion d'une énième alerte à destination de la population.

La raison de cette pénurie réside vraisemblablement dans la flambée des contaminations résultant du variant omicron. En fait, des personnes donnent leur sang et se rendent compte, par la suite, qu'elles sont contaminées. Elles préviennent alors le centre qui détruit les poches de sang concernées. Il arrive aussi que des donateurs ne viennent pas à leur rendez-vous car ils sont en quarantaine.

Plusieurs hôpitaux se retrouvent donc démunis et seraient prochainement contraints de reporter toute une série d'opérations non urgentes. L'inquiétude croît en particulier pour les patients dont la santé dépend de ces transfusions sanguines. Pour ne citer qu'un exemple parmi d'autres, le centre de la Croix-Rouge situé à Suarlée, qui réceptionne habituellement des dons à hauteur de 420 litres de sang par jour, n'a réceptionné, le 25 janvier dernier, que 229 litres de sang.

C'est la troisième fois qu'une alerte est lancée en trois mois, ce qui démontre bien que la situation est préoccupante.

Monsieur le ministre, que pensez-vous de cette situation? Quelles pistes envisagez-vous pour remédier à cette pénurie? Y a-t-il une concertation entre l'État fédéral et les entités fédérées pour sensibiliser la population au don de sang? La collecte de sang est faite par le biais de plusieurs organismes; par exemple, au Parlement, c'est Rode Kruis-Vlaanderen qui assure cette collecte. Comment la répartition des poches de sang s'organise-t-elle selon les besoins dans le pays?

04.02 Frank Vandenbroucke, ministre: Madame Gilson, j'ai bien pris connaissance des appels aux dons. L'appel est peut-être un peu trop alarmiste de la part des établissements de sang francophones. J'attire votre attention sur le fait que les établissements de sang – dont les principaux sont Rode Kruis-Vlaanderen et la Croix-Rouge de Belgique – s'entraident lorsque un ou plusieurs d'entre eux sont confrontés à une pénurie aiguë.

Je peux donc vous confirmer que Rode Kruis-Vlaanderen, qui offre deux tiers des produits de sang, dispose pour l'instant de stocks suffisants pour combler les pénuries qui pourraient exister dans les autres établissements. Je peux également confirmer qu'il n'y a eu aucune demande récente à ce sujet de la part d'un établissement de sang.

À vrai dire, les problèmes de pénurie de produits de sang sont cycliques. À certains moments de l'année – lors des fêtes de fin d'année, par exemple –, on a l'habitude d'observer une diminution des dons et, depuis la pandémie, ces problèmes s'intensifient, et ce pour plusieurs raisons. Nous continuons à inciter les citoyens à réduire leur nombre de contacts, ce qui peut avoir pour effet de les dissuader de se rendre dans un centre de don de sang.

Certaines personnes qui viennent de se faire vacciner contre le covid-19 pensent, à tort, qu'elles ne peuvent plus donner du sang. Ce n'est pas exact: après deux jours, elles peuvent sans problème donner du sang. De même, certaines personnes qui ont contracté le covid-19 récemment pensent qu'elles ne peuvent pas donner de sang. C'est exact, mais uniquement pendant les 17 jours qui suivent la contamination ou un test positif. Passé 17 jours, ces personnes peuvent à nouveau donner du sang.

Je pense donc qu'il y a des malentendus. Il y a aussi le contexte de l'impact de la pandémie et, dans ce sens, je vous remercie pour cette question car de fausses idées circulent au sein de la population en ce qui concerne le covid-19 et le don de sang. Il faut essayer de contredire ces fausses idées. Je crois que le don de sang reste un acte de solidarité extrêmement important, peut-être encore plus pendant cette période de crise.

04.03 **Nathalie Gilson** (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses assez encourageantes mais quelque peu interpellantes, puisque l'alerte est donnée dans les médias. En outre, il semblerait qu'un organisme tel que Rode Kruis-Vlaanderen ne serait pas au courant de pénuries du côté francophone. Tant mieux! Notre débat va peut-être permettre de mettre les points sur les i et de rassurer. Mais il faut aussi relancer la motivation des donateurs en expliquant que l'on peut donner son sang même si on vient d'être vacciné.

Le sang, c'est la vie! Donc, pour vous comme pour nous, il est évidemment très important qu'une solution soit trouvée à tout instant pour que les personnes qui ont besoin de ce sang de manière régulière puissent être rassurées et l'obtenir.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 **Samengevoegde vragen van**

- **Joris Vandenbroucke** aan **Petra De Sutter** (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "De verkoop van de krantenwinkels van bpost aan de gokgroep Golden Palace" (55002222P)
- **Goedele Liekens** aan **Vincent Van Quickenborne** (VEM Justitie en Noordzee) over "De aanpak van de gokverslavingsproblematiek n.a.v. de verkoop van de bpostwinkels aan Golden Palace" (55002227P)
- **Jean-Marie Dedecker** aan **Petra De Sutter** (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "De verkoop van de bpostkrantenwinkels aan het gokbedrijf Golden Palace" (55002229P)
- **Maria Vindevoghel** aan **Petra De Sutter** (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "De verkoop door bpost van het retailnetwerk Ubiway Retail aan Golden Palace" (55002231P)
- **Jef Van den Bergh** aan **Petra De Sutter** (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "De verkoop van de bpostkrantenwinkels aan het gokbedrijf Golden Palace" (55002233P)
- **Jean-Marc Delizée** aan **Petra De Sutter** (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "De verkoop door bpost van Press Shop aan Golden Palace" (55002239P)
- **Stefaan Van Hecke** aan **Petra De Sutter** (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "De verkoop van krantenwinkels door bpost" (55002240P)

05 **Questions jointes de**

- **Joris Vandenbroucke** à **Petra De Sutter** (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "La vente des librairies de bpost au groupe de jeux de hasard Golden Palace" (55002222P)
- **Goedele Liekens** à **Vincent Van Quickenborne** (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La lutte contre l'addiction aux jeux de hasard suite à la vente des magasins bpost à Golden Palace" (55002227P)
- **Jean-Marie Dedecker** à **Petra De Sutter** (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "La vente des librairies de bpost au groupe de jeux de hasard Golden Palace" (55002229P)

- Maria Vindevoghel à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "La vente par bpost du réseau de magasins Ubiway Retail à Golden Palace" (55002231P)
- Jef Van den Bergh à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "La vente des librairies de bpost au groupe de jeux de hasard Golden Palace" (55002233P)
- Jean-Marc Delizée à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "La vente par bpost des magasins Press Shop à Golden Palace" (55002239P)
- Stefaan Van Hecke à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "La vente des librairies de bpost" (55002240P)

05.01 Joris Vandenbroucke (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, hoe kan men gokken nog verleidelijker maken dan het vandaag al is? Dat doet men door het gokken, de corebusiness van de gokindustrie, aan te bieden op nog meer plaatsen, aan zo veel mogelijk mensen, liefst elke dag. Dat is precies ook de reden waarom Golden Palace, een gokbedrijf, 170 krantenwinkels van bpost wil kopen. Golden Palace is niet geïnteresseerd in het verkopen van kranten. Die krantenverkoop is maar een alibi om zijn gokproducten dichterbij de klanten te brengen. Ik verzin dat niet; dat zegt men zelf bij het bedrijf.

Mevrouw de minister, u zult het met mij eens zijn dat dat regelrecht indruist tegen het antigokbeleid van de regering. Wij willen gokken niet aanmoedigen, maar afremmen. De opening van 170 bijkomende gokgelegenheden staat daar natuurlijk haaks op.

Het zou toch wel ongelooflijk zijn dat wij straks met z'n allen dankzij bpost, een overheidsbedrijf, in krantenwinkels in treinstations, in metrostations, in winkelstraten, in shoppingcentra, in de ziekenhuizen een gok kunnen wagen. Dat laat een bijzonder wrange nasmaak achter. Wat dat betreft, ben ik het met u eens, mevrouw de minister. Betekent het dat u vooraf niet op de hoogte was van de verkoop? Voorkomen is immers altijd beter dan genezen.

Collega's, het moet duidelijk zijn dat de raad van bestuur van bpost in de ogen van Vooruit een zeer grote fout begaat met de verkoop van de krantenwinkels aan een gokbedrijf.

Mevrouw de minister, welke opties heeft de federale regering nog, opdat het niet zo ver zou komen?

05.02 Goedele Liekens (Open Vld): Bpost verkoopt 170 krantenwinkels aan Golden Palace, een heel groot gokbedrijf. We moeten mekaar geen Lijzebet noemen: die krantenwinkels worden dus eigenlijk gokwinkels. Ze zullen kranten en tijdschriften verkopen als dekmantel om zoveel mogelijk mensen aan het gokken te krijgen. De Nobelprijs voor ethisch ondernemen zal bpost daar zeker niet mee winnen. We kunnen onze bedenkingen daarbij hebben, maar de raad van bestuur beslist onafhankelijk.

Wat doet u dan met de passage in het regeerakkoord dat u gokverslaving heel ernstig zult aanpakken? Ik zou zeggen: pdoem pdoem pdoem, zoek de fout. Er is meer: ik zie nog vijf andere problemen in verband met die zogenaamde krantenwinkels. Ze bevinden zich op strategische locaties, op luchthavens, in alle stations, shoppingcentra, kortom, op plaatsen waar heel veel mensen komen. Daar komen ook heel veel jongeren. Jongeren onder de achttien mogen niet gokken, maar wie zal dat controleren in krantenwinkels? Het gokken wordt eigenlijk genormaliseerd. Er wordt reclame voor gemaakt, aan de buitenkant van die winkels zal immers niet de *Joepie* en de *Dag Allemaal* hangen. Mensen die niet meer in een echt gokkantoor binnenmogen, mogen uiteraard wel nog binnen in een krantenwinkel. Dat zijn juist de gokverslaafden. Dat is dus echt een slag in het gezicht van iedereen die met de strijd daartegen bezig is.

Wat zult u doen met de strijd tegen de gokverslaving en vooral tegen de schijndagbladhandelaars?

05.03 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mevrouw de minister, uw partij dient hier telkens weer, moraliserend met opgeheven vinger, wetteksten in om het gokken te verbieden. Ik vernoem enkele voorbeelden die ik terugvond op de website van de heer Van Hecke. "Totaal verbod op reclame en sponsoring," "Algemene leeftijdslimiet op 21 jaar," "Uitbreiding EPIS-controle". EPIS is een controlesysteem waaraan al 700.000 mensen onderworpen zijn, met name gokverslaafde mensen en mensen die beroepsmatig niet mogen gokken. "Verlaging van de online speellimiet naar 250 euro per week" en "Verbod op 3.3-automaten."

Mevrouw de minister, als toezichtminister doet u, hoewel ook u lid bent van Groen, net het omgekeerde. Bpost heeft een gat in de kas van 50 miljoen euro en gaat op zoek naar geld. Met die activiteiten bedraagt

het verlies nog 21 miljoen euro. Wat doet u? U zet de boel op de markt. U verkoopt 170 krantenwinkels aan de gokindustrie. De sportwedkantoren zijn aan allerhande maatregelen onderworpen. Ze mogen bijvoorbeeld niet gesitueerd zijn in de buurt van kinderen, al zeker niet in de nabijheid van scholen, en klasse 2-sportwedkantoren mogen zelfs niet in de nabijheid van kerken. Nu organiseert u een verkoop van krantenwinkels aan de gokindustrie. In de krantenwinkels is omtrent gokken vrijwel alles toegelaten, zonder controle, ook niet aan de hand van EPIS, dus zelfs geen wettelijke controle.

Mijnheer de minister van Justitie, wettelijk gezien mag een gokverslaafde in een krantenwinkel toch gokken. Pom, pom, pom.

Mevrouw de minister, mijnheer de minister, geeft u mij daarover eens uitleg. Overigens, ik weet wat een casino is, want ik bouw een prachtexemplaar in onze gemeente. Wettelijk gezien is dat honderd procent in orde. Het wordt het mooiste gebouw ter wereld, al zeker van ons land. Nu krijgen we dergelijke onwettelijke toestanden. Ik vraag u daarom met aandrang wat u daaraan wettelijk gezien zult doen.

05.04 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, na de privatisering en de verkoop van bpost bank, zijn de krantenwinkels aan de beurt. bpost heeft beslist om het hele netwerk van 175 krantenwinkels te verkopen aan het gokbedrijf Golden Palace. Als u nu zoals toen zegt dat u niet op de hoogte was, dat u er niets aan kan doen, dat u de beslissing betreurt, maar verder niks, nada, beseft u dan wel goed waar deze winkels gelegen zijn? Ze zijn gelegen in treinstations, op de zeedijk, in grote winkelstraten, op de luchthavens, maar ook in ziekenhuizen, mevrouw de minister, waar die krantenwinkels broodjes verkopen, knuffels voor kindjes, speelgoed, kleurboeken en al die dingen. Daar zullen nu gokmachines komen, waarop mensen kunnen gokken. Door niets te doen, bent u verantwoordelijk voor de uitverkoop aan de gokindustrie. Hoe straf is dat!

De overheid is meerderheidsaandeelhouder, mevrouw de minister. In de privésector beslissen de meerderheidsaandeelhouders ook wat er gebeurt. U draagt ter zake een grote verantwoordelijkheid. In de raad van bestuur is ook uw politieke fractie vertegenwoordigd door de heer El Ghabri, politiek directeur van Ecolo.

Mevrouw de minister, wat zult u doen om die krantenwinkels terug onder het beheer van bpost te brengen, en niet van Golden Palace?

05.05 Jef Van den Bergh (CD&V): Mevrouw de minister, mijnheer de minister, gokken moet één van de oudste spelletjes zijn. Een gokje wagen, een weddenschap aangaan onder elkaar, op zich is dat misschien niet altijd zo schuldig, maar de uitwassen, tot wat het kan leiden, zijn ook bekend. Men maakt eens winst, men lijdt eens verlies, men lijdt nog eens verlies, men wil dat goedmaken, men doet een extra gok, en al gauw komt men in een verslaving terecht. Dergelijke verslavingen leiden tot drama's in gezinnen, in families, schulden die opgebouwd worden, levens die verwoest worden.

De overheid wil daar paal en perk aan stellen. Wij hebben in de voorbije twee decennia moeten vaststellen dat er meer en meer gokkantoren verschijnen. De goksector verschijnt meer en meer in onze straten, in onze voetbalstadia, bij voetbalploegen. Zowat elke voetbalploeg heeft een gokbedrijf als sponsor.

Die insijpeling in onze samenleving wordt steeds versterkt, en de overheid moet steeds strengere maatregelen proberen te nemen om paal en perk te stellen aan die praktijken, zoals leeftijdslimieten, goklimieten op de inzet, het proberen met zwarte lijsten te werken, de regulering van gokreclame, kortom meer en meer initiatieven om het gokken aan banden te leggen. Er circuleren ook wetsvoorstellen. Collega Dedecker wees al op een wetsvoorstel van collega Van Hecke. Er is ook een wetsvoorstel van collega Van Hoof waardoor de burgemeesters plaatselijk meer inspraak zouden krijgen voor die praktijken. Ook de regering werkt aan een koninklijk besluit over de krantenwinkels, want de krantenwinkels waren zelfs al zonder dit verhaal een door gokbedrijven geviseerde sector. Die maatregelen zijn hoognodig.

Als op zo'n moment een overheidsbedrijf een deel van zijn patrimonium, namelijk die krantenwinkels, verkoopt aan één speler uit die sector, vraag ik mij af: hoe kunnen wij dit in godsnaam verantwoorden? Dat is dan ook mijn enige vraag.

05.06 Jean-Marc Delizée (PS): Monsieur le ministre, j'écouterai avec attention vos réponses sur le volet régulation des jeux de hasard.

Madame la ministre, je souhaitais surtout m'adresser à vous en tant que ministre de tutelle de bpost. Il s'agit d'une entreprise publique autonome et, à ce titre, elle a une responsabilité sociétale qui dépasse les missions strictement énumérées dans une loi. Dans ses choix, bpost doit veiller à ne pas desservir l'intérêt général et une question éthique se pose. La vente ici décidée est-elle une orientation judicieuse ou pertinente d'un point de vue éthique?

La vente des magasins Press Shop et Relay à un opérateur privé qui est bien connu pour son activité dans le domaine des jeux de hasard et des paris pose vraiment beaucoup de questions légitimes.

Il y a la question éthique mais il y a aussi la question du réseau. Un des forces de bpost est son réseau de bureaux et de points poste sur tout le territoire. Avec ces points d'accès, c'était aussi une opportunité d'avoir une diversification de proximité par rapport au citoyen. Ces points d'accès soutiennent en outre une presse écrite pluraliste, ce qui est aussi fort important.

S'agissant de l'avenir de ces librairies, de quelles garanties seront accompagnées ces ventes en termes d'emploi et de soutien à la presse écrite?

Il y a ensuite la question de l'évolution possible de ces librairies vers des salles de paris déguisées. De quelles garanties disposez-vous pour éviter cela, sachant qu'une des priorités de ce Parlement et de la majorité est de lutter contre les fausses librairies?

Madame la ministre, il ne faudrait pas perdre (...).

05.07 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Collega's, de beslissing van bpost om zijn 170 krantenwinkels te verkopen aan een gokbedrijf is een pure schande en een blunder van formaat. Die beslissing is onbegrijpelijk, gevaarlijk en in strijd met het regeerakkoord.

We kunnen er niet naast kijken: goktenten en krantenwinkels die steeds vaker verdoken gokbedrijven worden, duiken overal op. We worden constant geconfronteerd met gokreclame, op straat, op tv, bij sportwedstrijden. Zo worden 14 van de 16 eersteklasseclubs gesponsord door een gokbedrijf. De macht van de sector groeit elke dag, de omzet en de winsten uiteraard ook.

Door de overname van die 170 winkels zal die macht nog toenemen. Dat is niet onschuldig. In die krantenwinkels kan men tot 200 euro per dag inzetten op gokproducten, dat is 6.000 euro per maand. En er is daar ook geen controle. Wie op een zwarte lijst staat en niet mag gaan gokken in bijvoorbeeld een casino, kan wel terecht in zo'n krantenwinkel. Daarom is de sector ook geïnteresseerd in die overname. Vandaar de noodzaak om dat verbod uit te breiden naar de krantenwinkels. Voorstellen ter zake liggen vandaag op tafel.

Mevrouw de minister, heeft echt niemand in het directiecomité van bpost daarbij stilgestaan? Is er geen enkel ethisch of moreel besef op dat niveau? Er is maar één verliezer: dat is de consument, en al wie uiteindelijk het slachtoffer zal worden, want de verslavingsproblematiek neemt onwaarschijnlijk toe. De winsten gaan naar de sector, de kosten naar de maatschappij.

Het is dus absoluut noodzakelijk om te bekijken hoe die beslissing kan teruggedraaid worden. Ten tweede moet er een serieus gesprek komen met het directiecomité van bpost. We moeten hen op het matje roepen want dergelijke praktijken kunnen we echt niet aanvaarden.

05.08 Minister Petra De Sutter: Mevrouw de voorzitter, dames en heren Kamerleden, ik dank u voor uw vragen. Ik dank u daarvoor, want zij geven mij de gelegenheid om hier met jullie het debat te voeren dat ons allen bezighoudt, namelijk wat wij kunnen doen tegen de gokverslavingen en de schade die zij aanrichten. Wij en zeker ook mijn collega Van Quickenborne zullen het er in detail over hebben.

Ik moet toch even een paar feiten met u overlopen.

Ik ben gisteren net zoals u allen op de hoogte gebracht van de transactie die bpost heeft gesloten. Dat kan u verwonderen, omdat ik inderdaad voogdijminister ben. U moet echter weten wat hier en in de commissie al vaak is besproken, namelijk dat de autonomie van bpost toelaat om dergelijke beslissingen te nemen. Ditmaal heeft zelfs niet de raad van bestuur beslist. Hij heeft een mandaat gegeven aan het directiecomité, om de koop te sluiten. De raad van bestuur heeft dat beslist in november 2021. Op die manier ben ik geïnformeerd over de transactie.

De argumenten zijn dat een en ander niet de corebusiness is en dat bpost die zaken wou afstoten, omdat zij zich op haar andere taken wil richten in het kader van de logistiek van de e-commerce.

De keuze om te verkopen aan een kansspelenbedrijf is mij uitgelegd. De CEO heeft mij verteld dat hij ook betreurdde dat de transactie met die groep diende te gebeuren. De werkgelegenheid moest echter behouden blijven en op die manier kunnen de betrokken krantenwinkels hun activiteiten voortzetten. Dat zijn de argumenten die ik heb gekregen. De keuze was effectief een commerciële keuze die te verantwoorden was.

Ik heb gisteren gereageerd. Dat hebt u waarschijnlijk gezien. Ik heb aangegeven dat ik de transactie betreurdde. Iemand citeerde mijn wrange bijmaak of smaak bij een dergelijke beslissing. Ik heb ook nagedacht. Die koop is geen goed signaal. U hebt zelf de juiste argumenten aangehaald. De regering probeert alles te doen, om gokverslavingen aan te pakken en te bestrijden. Er is wetgevend werk dat daaraan zal bijdragen.

Ik herhaal dat de heer Van Quickenborne daarop zal ingaan. De wetsvoorstellen die al zijn besproken, moeten ervoor zorgen dat krantenzaken geen verdoken gokkantoren worden.

Verskillende leden suggereerden om in gesprek te gaan. Uiteraard zal ik een gesprek hebben met het management van bpost. Zelfs al kan ik, volgens de statuten van bpost, die verkoop niet zomaar ongedaan maken, ik zal het management aanspreken op hetgeen in ons charter staat, dat wij parallel met de beheersovereenkomst hebben afgesloten. In het charter Verantwoord Ondernemen wordt gesproken over duurzaamheid, ecologische en sociale duurzaamheid. Ik zal het management aanspreken op de principes die daarin staan.

Monsieur Delizée, vous l'avez dit, je pense que les principes d'éthique devront aussi être discutés et je vais m'y employer. Je vous fais cette promesse. C'est évident. Je suis tout à fait convaincue, comme vous, que la décision de cette vente n'est pas une bonne décision.

De regering zal ook actie ondernemen op het vlak van de regulering. Die krantenkantoren zijn inderdaad zeer strategisch gelegen. Daarom zijn ze ook interessant voor de overnemer. Jullie hebben het ook gezegd, dit is hoogst problematisch vanuit het standpunt van de bestrijding van gokverslaving.

We kunnen door middel van regulering inderdaad proberen te verstrengen. Wij kunnen ervoor zorgen dat mensen die op de zwarte lijst, de zogenaamde EPIS-lijst, staan niet zomaar in de krantenkantoren kunnen binnenstappen om hun gokproducten kunnen aanschaffen. Wij kunnen reguleren zodat die verkoop in elk geval niet zal leiden tot dat wat de overnemer had beoogd of gehoopt.

Dat is een garantie die ik zeker wil geven. Ik zal mij daarachter zetten. Het is niet mijn bevoegdheid. Minister Van Quickenborne zal daarover spreken. Ik heb ook al een gesprek met de heer Mahdi gevoerd, die de voorgedij over de Nationale Loterij heeft. Wij zullen onze koppen bij elkaar steken om te zien hoe wij snel actie kunnen ondernemen in het kader van deze verkoop van bpost.

05.09 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw de voorzitter, dames en heren Kamerleden, het is inderdaad verontrustend om te zien hoe het gokken meer en meer in onze samenleving binnensluipt. Het is overal te zien: op bushokjes, op televisie, in de kranten, op de shirts van sportploegen. Overal worden we om de oren geslagen met de verleiding om te gaan gokken, zelfs op de openbare omroep en zelfs bij overheidsbedrijven.

Ce n'est pas sans conséquence. Dans le groupe des 18 à 25 ans, 42 % disent avoir commencé à parier davantage pendant la période du covid. C'est alarmant! Plus les jeux de hasard gagnent en popularité, plus on note une augmentation des cas de dépendance. Tout comme la dépendance à l'alcool, elle peut ruiner la vie de ceux qui en sont victimes. Les conséquences peuvent être désastreuses pour ceux qui perdent le contrôle et qui ne savent plus s'arrêter à temps.

Daarom willen wij paal en perk stellen aan de lokroep van het gokken. Het gaat over de impact van een miljardenbusiness. Die miljardenbusiness sluipt nu ook het dagbladcircuit binnen. Laat ik duidelijk zijn: wij zullen niet toelaten dat krantenwinkels worden omgebouwd tot gokpaleizen. Wij zien trouwens alsmaar schijnkrantenwinkels opduiken, waar het krantenrek dient als schaamlapje voor een verdoken speelhal zonder enige controle. Dat is onaanvaardbaar. Het Parlement heeft dan ook vorig jaar de wet gewijzigd om

paal en perk te stellen aan dat soort cowboypraktijken. De legitieme krantenwinkels zijn hierin onze partners. Op het ogenblik leg ik de laatste hand aan een koninklijk besluit dat definieert wat een echte krantenwinkel is. Zo komt er onder meer een verplichting tot een minimale verkoop van dag-, week- en maandbladen en het aantal speeltoestellen zal nog strikter worden beperkt.

Wij moeten ook de drempel naar de toestellen verhogen. De regels zijn duidelijk – minderjarigen mogen niet gokken –, maar de realiteit is dat het oogluikend wordt toegestaan. Ik heb de getuigenis van een ex-gokverslaafde gelezen op de website van de VRT. Hij zei het volgende: "Jongeren kunnen er een krant kopen of een snoepje, maar de andere snoepjes in de toonzaal zijn de gokautomaten. Dan is de verleiding groot om vanuit interesse en nieuwsgierigheid eens een gokje te wagen."

Collega's, er is maar een oplossing: alle speeltoestellen uitrusten met technologie zodat een identiteitscontrole mogelijk wordt. Zo kunnen wij ook de mensen op de fameuze EPIS-lijst, de zwarte lijst van mensen die zichzelf hebben opgegeven als slachtoffers van de gokindustrie, beschermen. De heer Van Hecke heeft daarover een interessant wetsvoorstel ingediend dat de basis kan vormen om het probleem ook effectief op te lossen.

Het sluitstuk is de verstrenging van de gokreclame. Het kan niet dat iedereen overal en continu wordt blootgesteld aan de lokroep van het gokken, zeker niet kwetsbare mensen en jongeren.

Ook op dat vlak beloof ik u verstrenging, die nog dit jaar van kracht zal zijn.

De strijd tegen gokverslaving is de strijd van de regering en hopelijk ook van het Parlement. We moeten gokverslaving serieus aanpakken en ook kordaat zijn. Ik wil het vergelijken met roken en alcohol. Verbieden zullen we niet doen, want dan creëren we een illegaal circuit, dat gevaarlijk is. We moeten wel streng reguleren en controleren, zodat we de verwoestende gevolgen van gokverslaving kunnen bestrijden.

05.10 Joris Vandenbroucke (Vooruit): Er werd gesproken over ethisch aandeelhouderschap. Het is het moment om dat effectief in daden om te zetten. Ik las in het persbericht van bpost gisteren dat de transactie naar verwachting eind februari zal worden afgerond. Dat betekent dus dat er nog een maand is voor de regering om in het dossier in te grijpen en te vermijden dat 170 krantenwinkels worden verkocht aan Golden Palace.

U vindt in Vooruit de volle steun in uw strijd tegen gokverslaving, maar die strijd dreigt dweilen met de kraan open te worden, als we bpost die kraan laten openzetten. We moeten er werkelijk alles aan doen om te vermijden dat die 170 krantenwinkels de toegangspoorten worden tot de gokindustrie voor de miljoenen Belgen die daar dagelijks passeren.

05.11 Goedele Liekens (Open Vld): Ik ben blij met uw initiatieven om de kwetsbaren te beschermen. We maken ons zeer grote zorgen over het stijgende aantal gokverslaafden. Corona heeft natuurlijk ook een flinke duit in het zakje gedaan. 1 % van wie gokt, is echt gokverslaafd en 3 % kampt met problemen. Voor hen moeten we waakzaam zijn en maatregelen nemen.

Ik ben vooral blij met uw aankondiging om de reclame aan te pakken. Het blijkt uit behandelingen dat de reclame de grote trigger is, waardoor het voor gokverslaafden heel moeilijk is om aan het gokken te weerstaan.

Dank u wel om de kwestie ernstig te nemen. De liberalen zijn inderdaad niet tegen een gokje wagen, zoals men ook wel een glaasje mag drinken. Maar de kwetsbaren moet men beschermen.

05.12 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mevrouw de minister, ik twijfel niet aan uw integriteit, maar wel aan die van de raad van bestuur. Ik kan moeilijk geloven dat u niet op de hoogte bent gebracht. De raad van bestuur zit immers vol met apparatsjiks van elke partij, zelfs van Ecolo, met Mohssin El Ghabri, met Jos Donvil van Open Vld en Caroline Ven van CD&V, maar toch weten we van niets en is de minister niet ingelicht. Leg dat maar eens uit.

We bezitten 52,06 % van de aandelen. Met 25 % hebt u een blokkeringsminderheid. U kunt die beslissing dus onmiddellijk terugdraaien.

Mijnheer de minister, op 28 november 2021 hebt u de wet gewijzigd, waardoor u onmiddellijk een koninklijk

besluit kunt uitvaardigen en onmiddellijk de krantenwinkels kunt laten controleren. Gooi het kind niet met het badwater weg. U kunt onmiddellijk controle laten uitvoeren en ze sluiten (...)

05.13 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, u argumenteert dat de raad van bestuur alle macht aan de CEO geeft. Dat maakt u tot de minister van de uitverkoop van bpost en de openbare diensten.

Wij vragen geen babbeltje. Wij vragen dat de beslissing wordt ingetrokken. Voor de CEO en voor bpost is het met de geplande uitverkoop kassa kassa ten koste van de gezondheid van de bevolking. Als groene minister moet u van ons de beslissing stante pede vernietigen, zodat de verkoop niet plaatsvindt.

05.14 Jef Van den Bergh (CD&V): Mevrouw de minister, wij kennen u als een heel correcte en beleefde minister. Zo gedraagt u zich duidelijk ook ten opzichte van bpost. U zegt dat u een gesprek zult hebben met de CEO. Mij valt op dat het niet in twee richtingen op een beleefde manier gebeurt. Als u dergelijke beslissing moet vernemen in de krant, vind ik dat erg frappant. Een gesprek zal niet volstaan. Wij zullen iets harder op tafel moeten kloppen. De overheid probeert iets te doen aan gokverslaving en dan kunnen we dergelijke transactie niet toestaan. Wij moeten ter zake dus iets forser zijn.

Mijnheer de minister, u kondigt regels aan met betrekking tot de krantenwinkels. Dat is een heel goede zaak. Wij moeten hierbij wel oog hebben voor de krantenwinkels zelf, die het ook niet gemakkelijk hebben en een strohalm zoeken om te overleven. Dat is dus nog een bijkomend aandachtspunt.

05.15 Jean-Marc Delizée (PS): Monsieur le ministre de la Justice, je suis satisfait d'entendre que le gouvernement et le Parlement vont avancer dans une meilleure régulation des paris dans les librairies et dans la lutte contre le phénomène des fausses librairies.

Madame la ministre, je suis assez d'accord avec notre collègue, Joris Vandenbroucke, qui nous dit qu'il vaut mieux prévenir que guérir. J'ai en effet le sentiment désagréable que le politique a toujours un coup de retard et que, finalement, on est toujours ici pour réparer au lieu d'éviter la casse.

La question qui se pose est la suivante. Quel est le poids réel de la ministre de tutelle d'une entreprise publique? Si vous estimez que vous n'avez pas suffisamment de poids dans ce type de débat, je vous invite alors à mener une réflexion sur un cadre réglementaire. Changeons le cadre! Nous vous soutiendrons dans cette réflexion pour que le gouvernement et le Parlement puissent fixer les lignes directrices politiques et éthiques dans ce type de dossier.

05.16 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, naast dat serieus gesprek moeten alle juridische mogelijkheden bekeken worden om die beslissing alsnog terug te draaien. Dat vergt juridisch onderzoek, maar het is echt noodzakelijk. We moeten daar een heel duidelijk statement maken.

Mijnheer de minister van Justitie, ik ken uw engagement om het probleem van de gokverslaving aan te pakken en om de wetgeving te verstrengen. Ik hoor dus eigenlijk veel eensgezindheid, althans van wie aan het woord gekomen is. Van de anderen weten we het niet. Ik hoop dat die eensgezindheid er ook zal zijn als ons wetsvoorstel met amendementen volgende week opnieuw in de commissie voor Justitie voorligt zodat we met een grote meerderheid de wetgeving kunnen verstrengen. Wie a zegt, moet ook b zeggen. Het is hoog tijd dat de volksgezondheid voorgaat op het winstbejag van dergelijke multinationals die maar aan één zaak denken: miljarden winst binnenrijven ten koste van de gezondheid.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Questions jointes de

- **Michel De Maegd à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La lutte contre l'antisémitisme" (55002232P)**

- **Gilles Vanden Burre à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La lutte contre l'antisémitisme" (55002238P)**

06 Samengevoegde vragen van

- **Michel De Maegd aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De strijd tegen het antisemitisme" (55002232P)**

- **Gilles Vanden Burre aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De strijd tegen het antisemitisme" (55002238P)**

06.01 Michel De Maegd (MR): Madame la présidente, madame la secrétaire d'État, cette question était adressée au premier ministre mais je vous remercie d'y répondre au nom du gouvernement. J'espère que votre réponse prendra en compte les compétences de vos collègues.

J'ai écouté avec grand intérêt le discours que le premier ministre a prononcé en début d'après-midi, juste avant notre séance. Il y a septante-sept ans, le monde découvrait l'horreur absolue que jusque-là, malgré les avertissements, il n'avait pas voulu voir. La libération du camp d'Auschwitz-Birkenau puis des autres camps nazis allait laisser apparaître au grand jour l'innommable furie de l'Holocauste. Aujourd'hui encore, dans les travées des camps de la mort et des camps de concentration, tout rappelle la peur, la soumission face à des bourreaux qui niaient toute humanité à leurs victimes. Aucun d'entre nous, septante-sept ans plus tard, ne peut oublier cette tragédie. Aucun d'entre nous ne peut imaginer que de tels événements puissent se reproduire en Europe.

Pourtant, aujourd'hui, chez nous comme dans des pays voisins, l'extrême droite insidieusement progresse. Selon un récent sondage IPSOS commandé par l'European Jewish Association, un Belge sur quatre se montrerait, je cite, "modérément antisémite". Ce sont des mots qui me laissent sans voix. Dans le même temps, les jeunes générations connaissent de moins en moins cette page sombre de l'histoire européenne. En 2022 encore, des actes inacceptables se produisent trop souvent. Je pense aux chants de supporters de football que j'ai dénoncés en commission. Je pense à ces manifestants qui font des amalgames dramatiques entre étoile jaune et pass vaccinal, amalgames, je le précise, relayés sans la moindre gêne par une députée du Vlaams Belang en commission de la Santé cette semaine.

En tant que démocrate, très attaché à promouvoir le travail de la mémoire et la lutte contre l'impunité et le négationnisme, je me dois évidemment de le dénoncer ici. De surcroît, vous savez que cela ternit l'image de notre pays. Dois-je vous rappeler la vive polémique autour du carnaval d'Alost?

Madame la secrétaire d'État, quelles mesures concrètes le gouvernement doit-il et va-t-il prendre pour mieux combattre les faits d'antisémitisme dans notre pays, lutter contre l'impunité et garantir la sauvegarde de la mémoire?

06.02 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): Madame la secrétaire d'État, cet après-midi, nous venons de commémorer avec émotion et solidarité – et je vous remercie d'avoir organisé cet événement, madame la présidente – la Journée internationale dédiée à la mémoire des victimes de l'Holocauste. Voici septante-sept ans, le camp d'Auschwitz-Birkenau était libéré, montrant au monde entier les horreurs qui furent commises contre les populations juives.

Si ces sombres heures de notre Histoire collective nous semblent officiellement derrière nous, nous ne pouvons jamais baisser la garde, car l'antisémitisme reste un fléau, un cancer pour notre société, au même titre que toute forme de haine envers la couleur de la peau, la religion, l'orientation sexuelle ou le genre. Il ne faut jamais baisser la garde, car, oui, aujourd'hui en 2022 en Belgique, des paroles, des références, des chants antisémites sont encore constamment proférés; que ce soit dans les stades de foot, dans les manifestations folkloriques, sur les réseaux sociaux ou sur des monuments publics. Ou même ici, dans ce Parlement, pas plus tard que mardi dernier en commission de la Santé, au cours de laquelle une députée de l'extrême droite a comparé les mesures sanitaires avec l'horreur vécue par les Juifs pendant la Deuxième Guerre mondiale. C'est abject! Au nom de mon groupe, je condamne sans réserve tous ces actes, toutes ces paroles, toutes ces prises de position publique, car elles nous font collectivement honte!

Madame la secrétaire d'État, quels sont les plans de la cellule de veille contre l'antisémitisme? Quels sont les autres projets que vous êtes en train de conduire? Quels sont les liens entre le plan national – que vous êtes occupée à développer – contre les actes de racisme et l'antisémitisme? Enfin, quelle parole portez-vous, ainsi que le gouvernement dans son ensemble, dans les instances internationales?

06.03 Sarah Schlitz, secrétaire d'État: Madame la présidente, chers collègues, je tiens à vous remercier pour vos questions en ce jour si important et je tiens aussi à remercier le premier ministre et notre présidente pour leurs mots très émouvants concernant les atrocités qui se sont déroulées voici plus de 77 ans. Je voudrais moi aussi me joindre aux hommages qui ont été faits aux victimes du nazisme et à leurs proches. Votre souffrance ne sera pas oubliée. Ce matin, j'ai pu visiter la caserne Dossin où des milliers de personnes ont été détenues puis déportées vers Auschwitz-Birkenau. Les témoignages et les souvenirs que l'on peut

consulter là-bas sont poignants et terrifiants.

Nous savons que l'antisémitisme n'a pourtant jamais disparu d'Europe ni de notre pays. À l'heure où le racisme, le repli sur soi et le rejet de l'autre font un retour décomplexé dans le débat public, comme vous venez de le dire d'ailleurs, nous devons toutes et tous agir en tant que responsables politiques. Nous avons une responsabilité immense.

Je discutais ce matin avec Mme Vanden Daelen, directrice adjointe du Mémorial, et elle me confiait combien il est important que chaque personne individuellement se responsabilise et soit d'une vigilance extrême par rapport à tout acte de racisme, d'antisémitisme ou à toute tendance à la haine. Elle m'expliquait à quel point si certains individus s'étaient rebellés et avaient pu à certains moments dénoncer certains faits ou dire non, cela aurait pu changer le cours de l'Histoire.

L'Histoire nous l'a montré: la haine n'a pas de frontières. Monsieur Vande Burre, vous le disiez: il est essentiel de s'organiser à un niveau international. La Commission européenne a présenté, il y a quelques mois, la stratégie de l'Union européenne sur la lutte contre l'antisémitisme et de promotion de la vie juive. Cette stratégie est une première qui démontre un engagement européen fort.

Lors du Forum international de Malmö sur la mémoire de l'Holocauste et la lutte contre l'antisémitisme, la Belgique a félicité la Commission pour ce plan et a présenté ses engagements en la matière. Le gouvernement fédéral fait de la lutte contre l'antisémitisme une priorité.

Nous avons exprimé notre volonté d'aboutir à un plan national de lutte contre le racisme qui englobe la lutte contre l'antisémitisme et qui prévoit de grandes avancées en matière d'enregistrement et de lutte contre les discours haineux.

Comme vous le savez, il s'agit d'une initiative sur laquelle nous travaillons dur avec les entités fédérées. Le contexte politique de notre pays est parfois compliqué, mais je suis convaincue que tous les niveaux politiques ont conscience de l'urgence d'adopter ce plan et qu'il sera à la hauteur des enjeux, pour que nous puissions combattre efficacement le racisme sous toutes ses formes.

Parallèlement à l'élaboration de ce plan, nous n'avons pas attendu pour agir. Sous ma coordination, la Cellule de veille contre l'antisémitisme se réunit régulièrement. Elle est composée de représentants des cabinets de la Justice, des Affaires intérieures, des services de police et de sécurité ainsi que des plus importants représentants des communautés juives de Belgique. L'objectif initial de la Cellule de veille était la sécurité des lieux de culte des communautés juives. Bien sûr, cela reste une priorité.

Mais nous savons aussi que la lutte contre l'antisémitisme est une bataille qui doit être menée sur le plan culturel, dans l'éducation, sur les réseaux sociaux et par le biais de la prévention. C'est pourquoi je suis en train d'approfondir le travail de la Cellule de veille pour travailler également sur d'autres sujets. Je vais prochainement entamer une coopération avec les entités fédérées pour pouvoir également tisser des liens entre les différents niveaux de pouvoir. Je tiens également à remercier les organisations juives pour leur engagement et leur coopération permanente. Les principaux intéressés doivent être au cœur de nos réflexions et de nos décisions.

Par ailleurs, je développe un projet de lutte contre toutes les formes de racisme et de discrimination dans le milieu du football, en collaboration avec la Pro League. La Pro League et la caserne Dossin organisent déjà des formations et des campagnes de sensibilisation sur la lutte contre le racisme et la discrimination au sein et aux abords des stades de football, mais ce que l'on entend et voit parfois parmi les supporters démontre qu'il est urgent d'intervenir et d'aller plus loin.

Trouver le mode d'intervention le plus pertinent est ma priorité, et j'en discutais d'ailleurs ce matin avec les responsables du Mémorial. Il est important d'agir également en amont, avec des supporters qui n'ont pas encore commis d'actes ou tenu des propos antisémites. Dès la semaine prochaine, mon cabinet rencontrera à nouveau les représentants de la Pro League afin de peaufiner ce projet.

Je tiens également à saluer l'initiative prise par le ministre de la Mobilité et le Sénat de lancer une enquête indépendante pour apporter des réponses quant au rôle qu'a joué la SNCB dans la déportation. Toutes ces initiatives montrent que le gouvernement est pleinement engagé dans la lutte contre l'antisémitisme. Je vous remercie.

06.04 Michel De Maegd (MR): Madame la secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse. Chers collègues, l'ignorance mène à la peur; la peur mène à la haine et la haine conduit hélas à la violence.

L'antisémitisme dont sont victimes les juifs nous concerne en fait tous en tant que démocrates. Il concerne la société dans son ensemble, comme vous l'avez dit. Je constate avec effarement au-delà du discours, au-delà des commémorations, que ce fléau est toujours bien présent chez nous. Jusqu'au bout, il faut le traquer, le condamner, ne laisser aucun répit aux auteurs. La justice ne doit laisser personne impuni.

Madame la secrétaire d'État, au niveau politique, il y a bien sûr un catalogue d'intentions. Il y a des engagements au niveau européen mais, vous l'avez dit, il y a aussi un plan national, une cellule de veille, une cellule de projets contre les discriminations dans le monde du football. Tout cela est important mais travaillons plus vite et plus fort, surtout sur le plan éducationnel.

En tant que libéral, je conclurai en citant Victor Hugo qui nous invite à méditer ces mots, chers collègues: " La liberté commence où l'ignorance finit."

06.05 Gilles Vanden Burre (Ecolo-Groen): Madame la secrétaire d'État, votre réponse démontre le volontarisme avec lequel vous prenez ce dossier à bras-le-corps, d'autant que vous n'avez pas attendu aujourd'hui, cette journée importante, pour le faire. Le niveau international est particulièrement important, étant donné que l'on sait que ce type de fléau, tel que l'antisémitisme, touche tous les pays.

Au niveau des écologistes et de mon groupe, je voulais répéter qu'il ne faut jamais rien lâcher avec les autres démocrates, avec les autres partis démocratiques. Rien lâcher, concrètement, cela veut dire que, s'il y a ne fût-ce qu'une once de haine dans une publication *online*, dans un champ ou dans un stade de foot, au Parlement, on doit se battre. On doit s'opposer. On doit dénoncer. On doit attaquer en justice si nécessaire car, malheureusement, la haine croît dans notre société et elle est relayée dans ce Parlement, dans la société par des partis politiques. Ne pas le dénoncer, c'est être complice. Nous dénoncerons et nous lutterons!

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

La **présidente**: Ceci clôture les questions orales.

07 **Ordre du jour** **07** **Agenda**

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 26 janvier 2022, vous avez reçu un ordre du jour modifié pour la séance d'aujourd'hui.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 26 januari 2022 heeft u een gewijzigde agenda voor de vergadering van vandaag ontvangen.

Y a-t-il une observation à ce sujet? (*Non*)
Zijn er dienaangaande opmerkingen? (*Nee*)

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.
Bijgevolg is de agenda aangenomen.

Projets de loi et propositions **Wetsontwerpen en voorstellen**

08 **Projet de loi visant à approuver le compte général de l'Administration générale pour l'année 2020 (2348/1-3)**

08 **Wetsontwerp tot goedkeuring van de algemene rekening van het algemeen bestuur van het jaar 2020 (2348/1-3)**

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur, de heer Dieter Vanbesien, verwijst naar het schriftelijk verslag

08.01 Sander Loones (N-VA): Mevrouw de voorzitter, in de commissie hebben we een goede gedachteswisseling gehad over dit dossier. Het ziet er redelijk technisch uit, maar het heeft een groot belang. Daarom heb ik ook beslist om me in te schrijven op de sprekerslijst. Ook in de plenaire moeten we voldoende aandacht besteden aan de kwaliteit van de rekeningen. Zo kunnen de collega's die in andere commissies zitten, zien wat er aan de hand is.

Ten eerste is het nieuw dat het Rekenhof de rekeningen moet certificeren. Dat is ingevoerd op basis van een Europese richtlijn. De analyse is helaas vernietigend. Het Rekenhof kan drie oordelen uitspreken. Het kan zeggen dat de kwaliteit van de rekeningen, de boekhouding van de Staat, is goed. Of ze kan een negatief oordeel geven. In de allerslechtste situaties onthoudt het Hof zich, wanneer de kwaliteit te slecht en ondermaats is om een standpunt over de certificatie in te nemen. Helaas zitten de federale rekeningen in die laatste categorie. Dat geldt trouwens ook voor de Brusselse rekeningen.

Ten tweede, wat gaan we daaraan doen? Ik wijs de collega's op het goede verslag van de bespreking in de commissie. Elke fractie heeft zich bereid getoond om actief uit te zoeken hoe de kwaliteit van de rekeningen kan verbeteren. Hoe kan dat bij de operationele opvolging? Zijn er legistische aanpassingen nodig? Ik heb zelf aan de staatssecretaris gevraagd welke stappen er op korte termijn gezet worden. Collega Dieter Vanbesien heeft net hetzelfde gezegd: "Ik zou graag een overzicht krijgen van de meetbare doelstellingen die de staatssecretaris op korte termijn wil realiseren. Op die manier kunnen de leden van de commissie de vorderingen actief opvolgen en hun steentje bijdragen."

Dezelfde woorden bij collega Piedboeuf vanuit de MR, die trouwens ook voorzitter is van de subcommissie Rekenhof. Hij vroeg aan de staatssecretaris welke concrete stappen zij zal ondernemen om de kwaliteit van de jaarrekeningen te verbeteren. Ook de heer Leysen heeft hetzelfde standpunt ingenomen, namelijk dat er prioriteiten moeten worden bepaald met het oog op een concreet stappenplan.

In de commissie werd er dus bereidheid getoond om daarover samen te werken.

Ten derde, er is goed nieuws, want ook bij de staatssecretaris is die bereidheid er. Dat is geen verrassing, want we hebben met de staatssecretaris een goede samenwerking op dat vlak, om de kwaliteit van de rekeningen te verbeteren, meer transparantie te geven en specifieke stappen vooruit te zetten.

Daarbij wil ik opmerken dat de staatssecretaris een realistische uitspraak formuleerde. In zekere zin breng ik nu het verslag van de commissievergadering, maar ik vind het belangrijk dat iedereen dit eens hoort. De staatssecretaris zegt dat zij actieve stappen zal zetten ter verbetering, zij zal keihard aan de slag gaan met haar diensten om het certificeringsrapport en die lijst met opmerkingen elk jaar korter te maken. Tegelijk stelt zij, zeer realistisch, dat zij onmogelijk kan beloven dat dit allemaal op korte termijn zal worden opgelost. Wel belooft zij een concreet stappenplan op korte termijn, in het eerste trimester van dit jaar. Dat is een belangrijk engagement.

Tot daar gaat mijn verslag, kort wil ik nog een aanvullende politieke boodschap brengen.

Wij zullen dit vanzelfsprekend van nabij opvolgen en ik ben blij dat elke fractie met evenveel enthousiasme aankondigt dat te zullen doen. Ik maak mij echter wel zorgen, niet alleen over de kwaliteit van het rekeningcertificeringsproces, maar ook over de rol die enkele instellingen daarin spelen of slechts kunnen spelen. Het is zonneklaar dat het Rekenhof extra capaciteit moet krijgen en dat de perimeter van de audit moet worden uitgebreid. Het Rekenhof is daartoe zelf vragende partij. De regering kondigt daarover al een tijdlang een en ander aan, maar we hebben nog geen wetgevend initiatief gezien. Het kan voor een stuk via koninklijk besluit worden geregeld, maar het Parlement heeft nog geen teksten ontvangen. Ondertussen vordert de legislatuur.

Het gaat niet alleen over de boekhouding, niet alleen over de manier waarop de cijfers in de tabellen worden geplakt, maar natuurlijk ook over de cijfers zelf. Die barometer – dat is een andere dan de coronabarometer – staat eerder op slecht weer. Ik verwijs naar recente berichten in de media over de nodige plannen op het

vlak van koopkrachtversterking, btw-verlaging en nog enkele andere dossiers die de regering blijkbaar in één pakket wil beslissen. We moeten nog afwachten of dat lukt, al ziet het ernaar uit dat er deze week nog geen kumbaya wordt gezongen, *on verra*.

Wat mij in deze vooral bezorgd maakt, is hoeveel dat zal kosten. Mevrouw de staatssecretaris, wat dat betreft vind ik dat u harder op de tafel moet kloppen. Er blijven maar voorstellen circuleren over heel fundamentele zaken, maar er wordt vooral veel mist gespuid over de kostprijs daarvan.

Ik wil zelfs wijzen op contradicties binnen uw eigen politieke familie. Als we kijken naar wat de meeropbrengsten van die btw zijn, zegt uw eigen partijvoorzitter dat wij meer btw-inkomsten zullen hebben omdat de elektriciteit duurder wordt. Het zou gaan om ongeveer 500 miljoen euro die we aan de mensen zullen kunnen teruggeven.

In diezelfde week schrijft u in een opiniestuk in *Knack* dat dit niet waar is, dat we geen 500 miljoen euro extra kunnen uitdelen. En twee dagen later lees ik opnieuw in de krant dat zowel minister Van der Straeten als minister van Financiën Van Peteghem zeggen dat het geen 500 miljoen zal zijn, maar zelfs 800 miljoen.

Mevrouw de staatssecretaris, ik hoop dat u zult rechtstaan en zult zeggen dat het zo niet verder kan. Als u een goede boekhouding wil voeren en daarvoor een stappenplan hebt waarmee u in het eerste trimester zult komen en u zich daartoe engageert, dan hoop ik dat u tegelijk zegt daarin geen cijfers te zullen stoppen die lucht en fictie zijn.

Op dat vlak toch een politieke actualisering van een heel boeiende en correcte bespreking in de commissie over dit wetgevend initiatief.

08.02 Wouter Vermeersch (VB): Mevrouw de staatssecretaris, het Rekenhof controleert niet alleen de uitvoering van de begroting maar sinds vorig jaar ook de jaarrekeningen van de overheid. Ik citeer het Rekenhof: "Omdat het Rekenhof geen voldoende en toereikende informatie heeft kunnen verkrijgen om de controle als basis voor zijn oordeel uit te voeren, spreekt het een onthouding uit over de jaarrekening 2020 van de federale Staat," de jaarrekening die hier voorligt. Dat staat te lezen in het eerste, vernietigende oordeel van het Rekenhof over de jaarrekening van de federale Staat.

Kort samengevat, de jaarrekening van de federale overheid is een complete rommelboel. Enkel de Vlaamse rekeningen werden door het Rekenhof grotendeels goedgekeurd. De algemene rekeningen van het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap kregen een afkeurend oordeel, en na de Brusselse rekeningen moet nu ook de federale overheid met een onthouding weggelaten worden. Dat is eigenlijk nog erger, want het toont aan dat het Rekenhof zelfs niet in staat is voldoende informatie te verzamelen om de kwaliteit van de rekeningen te kunnen beoordelen, en dat is toch wel dramatisch. Ik citeer opnieuw het Rekenhof: "De rekening geeft geen getrouw beeld van de financiële toestand en vermogenstoestand van het algemeen bestuur." Dat staat zwart op wit geschreven door het Rekenhof.

Voor bepaalde rubrieken zijn heel wat verrichtingen niet of onjuist in rekeningen geboekt. Volgens het Rekenhof zijn de problemen vooral gesitueerd in de materiële en immateriële activa, de voorraden, de provisies, de fiscale vorderingen en de financiële middelen. Het Rekenhof heeft het over, ik citeer: "een blijvend gebrek aan kennis en beheersing van de boekhoudverrichtingen bij de departementen." Diezelfde overheid, stel u voor, verwacht van ondernemingen en burgers wel dat zij hun documenten wel correct opleveren.

Het Rekenhof stelt vast dat de rapportering van de fiscale opbrengsten significante onzekerheden en tekortkomingen bevat. De departementen gebruiken vaak andere waarderingsregels, die bovendien, ik citeer: "lacunair en te weinig precies zijn."

Voorzitter: Jean-Marc Delizée.
Président: Jean-Marc Delizée.

De boekhouding van de voorraden en van de materiële vaste activa van het algemeen bestuur vertoont ook belangrijke onzekerheden en tekortkomingen zodat noch de volledigheid noch de juistheid ervan kan worden gewaarborgd. Bovendien is er sprake van ontbrekende personeelskosten, ontbrekende bankrekeningen en kassen. Vijf gelijkgestelde entiteiten hebben hun rekening voor 2020 zelfs niet voorgelegd of ze hebben dat gedaan op een manier die ontoereikend werd geacht door het Rekenhof. Bovendien zijn de verrichtingen

van de geconsolideerde entiteiten niet geconsolideerd via een methode die overeenstemt met de principes en gebruikelijke regels van het dubbel boekhouden. Een onderneming zou dat eens moeten riskeren in ons land! Haar zou een fikse boete staan te wachten.

Naast de reeds aangehaalde onzekerheden heeft het Rekenhof nog belangrijke onderschattingen vastgesteld, bij de voorzieningen voor maar liefst 3,2 miljard euro en bij de vorderingen 1,2 miljard euro. De schulden zijn misboekt voor 1,4 miljard euro, de opbrengsten voor 0,3 miljard euro en de kosten voor nog eens 1 miljard euro.

Mevrouw de staatssecretaris, ik zit ondertussen bijna een halve termijn in het Parlement. Ieder jaar opnieuw komt de staatssecretaris of de verantwoordelijke minister hier met heel wat goede voornemens. We zijn ook in de periode van de goede voornemens. Het is de tijd van het jaar om die goede voornemens uitbundig uit te delen, maar hoe goed ze ook bedoeld zijn, u vergeet ze even snel. Elk jaar opnieuw herhaalt u hetzelfde, weet u wat de fouten zijn, maar lost u ze niet op. Vandaar de warme oproep om nu eindelijk de boekhouding van de Staat met beide handen vast te grijpen en ervoor te zorgen dat ze in orde is.

Het Vlaams Belang kan wat hier voorligt onmogelijk goedkeuren.

08.03 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Monsieur le président, madame la secrétaire d'État, il est extrêmement difficile d'approuver le compte général de l'Administration générale pour l'année 2020 après avoir lu le 178e Cahier de la Cour des comptes.

Le verdict de celle-ci est sévère. Je cite: "Les comptes annuels ne donnent pas une image fidèle de la situation financière et patrimoniale de l'Administration générale." Les lacunes ne sont pas nouvelles, mais ce qui est préoccupant, c'est que la Cour des comptes constate qu'il n'y a pas d'amélioration. Je cite encore: "Malgré la place prépondérante de l'Administration générale au sein de l'État fédéral et la certification des comptes annuels de l'État fédéral à partir de l'exercice 2020, la Cour des comptes constate l'absence d'améliorations structurelles de la qualité de ces comptes annuels de l'Administration générale." On est donc confronté à un problème structurel auquel manifestement aucune réponse n'est apportée pour le moment. Je cite encore la Cour des Comptes: "La Cour souligne, par ailleurs, que la persistance d'un manque de connaissance et de maîtrise des opérations comptables par les départements ne permet pas de dégager des solutions structurelles aux problèmes qu'elle a identifiés depuis le lancement du projet FEDCOM. Ainsi, les départements ne suivent pas suffisamment et uniformément les instructions du comptable fédéral lors des clôtures annuelles et mensuelles." On peut donc se demander s'il n'y a pas aussi un manque de personnel, vu les réductions des effectifs de la fonction publique fédérale depuis de nombreuses années.

Ces constats sont d'autant plus regrettables qu'à partir des comptes de l'année budgétaire 2020, les comptes annuels de l'État fédéral sont soumis pour certification à la Cour des comptes. Et on commence par un lamentable échec. La Cour des comptes ne formule aucune opinion au sujet des comptes annuels de l'État fédéral. Pourquoi? Parce qu'elle n'a pas été en mesure d'obtenir des éléments probants suffisants et appropriés pour effectuer les travaux de contrôle servant de fondement à son opinion sur le compte général de l'Administration générale.

Je terminerai mon intervention en évoquant un dernier problème. Je cite à nouveau la Cour des comptes: "Conformément à l'article 110 de la loi du 22 mai 2003, les comptes doivent comprendre non seulement le bilan, le compte de résultat et le compte de récapitulation des opérations budgétaires, mais aussi une annexe justificative. Cependant, aucun arrêté royal n'a encore été promulgué pour préciser le contenu de l'annexe justificative."

Madame la secrétaire d'État, suite à tous ces constats, il est impossible pour nous d'approuver le compte général de l'Administration générale. Le PTB votera donc contre ce projet de loi.

08.04 Christian Leysen (Open Vld): Beste collega's, de heer Loones heeft op zeer getrouwe manier de essentie weergegeven in het eerste deel van zijn uiteenzetting. In het tweede deel is hij, zoals gebruikelijk, overgeschakeld van complimenten naar wat klassiekere oppositietaal.

Ik ben mijn carrière begonnen in de audit en dus was het voor mij niet verbazingwekkend dat het Rekenhof deze rekeningen niet kan certifiëren. Dit is geen nieuw probleem, het sleept reeds lang aan. Men kan weliswaar aanhalen dat het de eerste keer is, maar de uitdaging is natuurlijk een goed gevormde, goed begeleide, goed gestuurde administratie, die de juiste bedrijfscultuur heeft, niet alleen om documenten en

cijfers te produceren maar ook om een waarheidsgetrouwe jaarrekening weer te geven. De verschillende collega's, en natuurlijk het rapport zelf, hebben geduid waar er werk aan de winkel is.

Ik ben alleszins blij dat wij een staatssecretaris hebben die dat grondig ter harte neemt. Dat is het begin van elke verbetering. Het is natuurlijk ook de taak van alle ministers om erover te waken dat hun diensten, de administraties en organisaties die onder hen vallen, daar prioritair werk van maken.

Dit is een wake-upcall, een late wake-upcall. Wij mogen ons gelukkig prijzen dat wij die verplichting tot certificatie hebben. Ik ben blij dat de staatssecretaris er mee over zal waken dat de nodige stappen worden gezet. Wij moeten echter ook realistisch zijn, dit is niet alleen een taak voor de staatssecretaris, het is een taak voor heel de regering, voor alle ministers, voor alle diensthoofden, administraties en leidingen van ondernemingen en instellingen die onder deze rapporterings- en certificatieplicht vallen.

Wij zullen dit goedkeuren en zeer nauwgezet opvolgen welke stappen er worden gezet. We zullen er ook voor zorgen dat iedereen voor zijn verantwoordelijkheden wordt geplaatst, ook bij de administratie.

08.05 Staatssecretaris **Eva De Bleeker**: Collega's, ik dank jullie voor de uiteenzettingen. Ik heb niet echt vragen gehoord en evenmin zaken waarop ik meen te moeten antwoorden. Wij hebben al heel veel besproken in de commissie. Ik kan alleen herhalen dat ik mij engageer en zal proberen stap voor stap de rekeningen te verbeteren.

Ik heb in de commissie ook uitgelegd dat er een paar *quick fixes* zijn, dus zaken die wij op relatief korte termijn kunnen rechtzetten, mits de nodige inspanningen. In de rekeningen van 2021 zullen wij dat engagement al opnemen. Daar zijn wij nu reeds mee bezig. Ook de nadere uitrol van *PersoPay* zal daarvoor zorgen. Het engagement is er en wij zijn ermee bezig.

Zoals de heer Loones heeft opgemerkt, zijn er zaken die moeilijker zijn. Ik heb in de commissie aangegeven dat sommige zaken niet op een jaar zullen kunnen worden gerealiseerd, hoezeer mij dat ook spijt. Zoals de heer Leysen meegaf, werk ik daarvoor samen met mijn collega-ministers. Alle FOD's en instituten moeten daarvoor immers samenwerken. Wij werken daar dus aan, dat is mijn engagement.

Mijnheer Vermeersch, het gaat over voornemens. U beweert dat ik hier al jaren zit met mijn voornemens maar u hebt het dan over mijn voorgangers. Ik weet dat wel. Ik engageer mij echter. Stap voor stap proberen wij één en ander te verbeteren. U weet ook dat er een serieuze achterstand was in de rekeningen. Wij hebben nu alles bijgewerkt tot dit jaar. Wij maken er tevens werk van om de kwaliteit nog te verbeteren.

Ik hoop hier in 2023 te zitten met een beter rapport van het Rekenhof. Ik ben heel blij dat jullie hebben toegestemd om daar allemaal samen aan mee te werken.

08.06 **Wouter Vermeersch** (VB): Mevrouw de staatssecretaris, mijnheer Leysen, ik wil toch nog even reageren, omdat u dit allemaal met de mantel der liefde toedekt. Ik heb geciteerd uit het verslag van het Rekenhof. Dat is ronduit vernietigend. Stel u voor dat uw boekhouder dit presteert. Ik lees nog even voor: "Er is een blijvend gebrek aan kennis. Geen getrouw beeld. Heel wat verrichtingen zijn niet of onjuist geboekt. Er zijn significante onzekerheden en tekortkomingen. Er zijn ontbrekende bankrekeningen en kassen."

Hoe kunnen we dit verantwoorden? Mevrouw de staatssecretaris, u zegt dat u met een aantal *quick fixes* zult komen. Met die *quick fixes* zitten we volgend jaar opnieuw met hetzelfde probleem. Met die *quick fixes* zult u er niet komen, u zult veel grondiger moeten werken. Wij kunnen met de manier waarop u dit beleid voert en de manier waarop dat door Open Vld wordt verbloemd niet akkoord gaan. We zullen het voorliggende ontwerp zeker niet goedkeuren.

Le président:

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2348/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2348/1)**

Le projet de loi compte 10 articles, ainsi que des tableaux en annexe.
Het wetsontwerp telt 10 artikelen, alsmede tabellen in bijlage.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 10 sont adoptés article par article, ainsi que les tableaux en annexe.
De artikelen 1 tot 10 worden artikel per artikel aangenomen, alsmede de tabellen in bijlage.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

09 **Projet de loi modifiant la loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'État fédéral (2404/1-3)**

09 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat (2404/1-3)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur, de heer Sander Loones, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2404/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2404/3)**

Le projet de loi compte 17 articles.
Het wetsontwerp telt 17 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

*Les articles 1 à 17 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 17 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

10 **Projet de loi modifiant la loi du 6 août 1990 relative aux mutualités et aux unions nationales de mutualités (2391/1-4)**

10 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de**

landsbonden van ziekenfondsen (2391/1-4)

Discussion générale *Algemene bespreking*

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Le rapporteur, Mme Chanelle Bonaventure, renvoie au rapport écrit.

10.01 **Valerie Van Peel** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, dit wetsontwerp bevat voor alle duidelijkheid heel wat noodzakelijke hervormingen in de ziekenfondswet. Er zijn er zelfs die erin geslopen zijn na een hardnekkige bevraging. In andere dossiers had ik daar minder succes mee. Maar hier is het wel gelukt.

Zo kunnen de revisoren die de rekeningen van de verzekeringsinstellingen moeten controleren, vanaf nu enkel aangeduid worden met instemming van de CDZ. Die zal ook de onafhankelijkheid van de revisor controleren. Dat doet niet bij iedereen een belletje rinkelen, maar bij die onafhankelijkheid van de revisoren kon men in het verleden weleens vragen stellen. Het is een goede zaak dat dat nu aangepakt wordt.

Niettemin gaan we ons onthouden. Spijtig genoeg hebben we immers wel bedenkingen bij andere beslissingen in het ontwerp. Zo is er de afschaffing van het verbod op vergelijkende reclame door de ziekenfondsen. Dat kan volgens ons leiden tot nog meer risicoselectie door de ziekenfondsen op basis van de verplichte aanvullende verzekering. Het kan niet de bedoeling zijn dat ziekenfondsen meer mogelijkheden krijgen om rijke en gezonde klanten aan zich te binden om hun kosten te drukken. Ze hebben die neiging al, aangezien ze zoveel mogelijk klanten met een uitkering aan zich proberen te binden. Het lijkt me geen goede zaak om dat ook in de andere richting te optimaliseren.

De vele hervormingen om de controle en de sturing van de landsbonden op de ziekenfondsen en de MOB's te versterken, zijn zeker verdedigbaar. Toch hebben we de indruk dat de regering soms vergeet dat de landsbonden niet altijd de meest objectieve controleurs zijn. Het is ook daarom de taak van de CDZ om de interne controle en audit van de landsbonden te controleren. Daar hebben ze simpelweg de mogelijkheden niet voor en met dit wetsontwerp krijgen ze die ook niet.

Daarom zullen wij ons onthouden. Meer moet ik daar eigenlijk niet over zeggen.

10.02 **Ellen Samyn** (VB): Mijnheer de voorzitter, ook mijn fractie zal zich onthouden. Zoals ik reeds in de commissie heb aangehaald, wordt volgens ons met het voorliggend wetsontwerp de rol van de landsbonden alleen maar versterkt door de toenemende controle die zij hebben over de ziekenfondsen zelf, bijvoorbeeld wanneer het gaat over de verkiezing of afzetting van bestuurders. Met die grotere controlebevoegdheid kunnen de landsbonden de autonomie van de ziekenfondsen dus verder beperken en een grotere druk zetten op hun individuele directeurs. De ziekenfondsen verliezen dus hun onafhankelijkheid.

Dat de regering de landsbonden wil versterken, gaat trouwens in op de evolutie op het terrein, waar wij dit jaar bijvoorbeeld gaan evolueren van 44 naar 22 ziekenfondsen. Worden de landsbonden dan niet eerder een overbodig tussenorgaan tussen de ziekenfondsen en de Controledienst voor de Ziekenfondsen? Een van onze voornaamste kritieken is de toenemende druk vanuit het federale niveau, waarbij de federale controledienst in feite meer macht krijgt over bevoegdheden die bij de deelstaten zitten. Dat is in grote mate een sluipende herfederalisering van een bevoegdheid van de deelstaten. Het zal u niet verwonderen dat wij daar absoluut tegen zijn.

Een administratieve vereenvoudiging wordt het ook allerminst. De individuele ziekenfondsen worden opgezadeld met veel extra administratieve rompslomp. De wet is duidelijk geschreven vanuit de optiek van de landsbonden, die het laken naar zich toe willen trekken. Ik vroeg reeds in de commissie of het niet beter was geweest dat een politiek onafhankelijke instelling de ziekenfondsen en de eraan gelinkte vzw's zou controleren. Wat ons betreft, is dat de enige juiste en correcte werkwijze. Nu komt er een cascade van controles die het geheel alleszins niet overzichtelijker zal maken.

De vraag is ook nog maar of met deze wetswijziging de frauduleuze praktijken die zijn opgedoken – herinner u het dossier van De Voorzorg Limburg van vorig jaar – nu definitief tot het verleden behoren. De landsbonden zullen die verantwoordelijkheid dus in handen krijgen. Ik ben benieuwd of zij de nodige moed

aan de dag zullen kunnen leggen om in te grijpen.

(...): (...)

De **voorzitter**: Vraagt u het woord mijnheer de minister?

10.03 Minister **Frank Vandenbroucke**: Nee, ik vraag het woord niet, mijnheer de voorzitter. Het is een uitstekend ontwerp.

Le **président**:

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2391/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2391/4)**

Le projet de loi compte 20 articles.

Het wetsontwerp telt 20 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 20 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 20 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

11 **Projet de loi modifiant la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces afin d'introduire des dispositions au statut et au contrôle des prestataires de services d'échange entre monnaies virtuelles et monnaies légales et des prestataires de services de portefeuilles de conservation (2383/1-3)**

11 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten om bepalingen in te voeren rond het statuut van en het toezicht op aanbieders van diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta en aanbieders van bewaarportemonnees (2383/1-3)**

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur, de heer Steven Matheï, verwijst naar het schriftelijk verslag

11.01 **Wouter Vermeersch** (VB): Mijnheer de voorzitter, ik begin met twee algemene opmerkingen. Ten eerste, cryptomunten worden in het Parlement en ook in onderhavige tekst al te vaak in één zin genoemd met criminaliteit, terrorisme en fraude. Dat is natuurlijk een zeer enge benadering van die nieuwe technologie. Niet iedere houder van cryptomunten is een crimineel, terrorist of fraudeur.

Ten tweede, voor onze partij moeten cashbetalingen in onze samenleving altijd mogelijk blijven.

Cryptomunten worden niet alleen gebruikt voor reguliere transacties; het gebruik ervan brengt ook enkele risico's met zich mee. Daarover gaat het wetsontwerp. Malafide organisaties kunnen bijvoorbeeld effectief worden gefinancierd via cryptomunten. Wij mogen dus niet blind zijn voor het feit dat criminelen en terroristen met behulp van cryptomunten op een snelle manier cash kunnen vergaren en witwassen.

De Raad van State merkt terecht op dat de door de regering aangevoerde redenen ter rechtvaardiging van de uitsluiting van de aanbieders van diensten van virtuele valuta die onder het recht van een derde land ressorteren, niet relevant zijn in het licht van het doel. Ze zijn bovendien in tegenspraak met artikel 191 van de Grondwet, gelezen in combinatie met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en met het evenredigheidsbeginsel.

De Grondwet is natuurlijk geen vodge papier. Daarom zullen wij ons bij de stemming over het wetsontwerp onthouden.

Le **président**:

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2383/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2383/3)**

L'intitulé en français a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces afin d'introduire des dispositions relatives au statut et au contrôle des prestataires de services d'échange entre monnaies virtuelles et monnaies légales et des prestataires de services de portefeuilles de conservation".

Het opschrift in het Frans werd door de commissie gewijzigd in "projet de loi modifiant la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces afin d'introduire des dispositions relatives au statut et au contrôle des prestataires de services d'échange entre monnaies virtuelles et monnaies légales et des prestataires de services de portefeuilles de conservation".

Le projet de loi compte 6 articles.

Het wetsontwerp telt 6 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 6 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 6 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

12 Proposition de loi confiant au Service fédéral des Pensions certaines missions en matière de pensions complémentaires des membres du personnel contractuels des administrations provinciales et locales (2421/1-3)

12 Wetsvoorstel tot toewijzing aan de Federale Pensioendienst van bepaalde opdrachten inzake de aanvullende pensioenen van de contractuele personeelsleden van de provinciale en plaatselijke besturen (2421/1-3)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Jean-Marc Delizée, Christophe Bombled, Marie-Colline Leroy, Nahima Lanjri, Maggie De Block, Anja Vanrobaeys, Evita Willaert.

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

12.01 **Wim Van der Donckt**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijk verslag, met uitdrukkelijke dank aan de diensten.

Le **président**: Nous nous associons à vos remerciements aux services.

12.02 **Wim Van der Donckt** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik merk dat de minister van Pensioenen niet aanwezig is. Neemt de heer Vandembroucke de *honneurs* waar? Geen probleem.

Ik zal even de context schetsen. In juli 2021 hebben Belfius Insurance en Ethias de bestaande groepsverzekering voor de lokale en provinciale besturen opgezegd, met als einddatum 2021. Deze beslissing die enigszins te betreuren valt, noopte de VVSG om daarop snel en accuraat te reageren. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan een overeenkomst met OFP Prolocus om de lacune die was ontstaan op te vangen.

Met het initiatief, dat thans door alle federale meerderheidspartijen wordt genomen, wenst men een aankoopcentrale in te richten en die leemte via een openbare aanbesteding op te vangen. Wij betreuren dat men dit initiatief federaal moet nemen. Dat had even goed vanuit Wallonië en Brussel kunnen gebeuren, want daar blijft men blijkbaar achter.

Wij zijn niet tegen het principe van het wetsvoorstel, maar dat is de eerste reden waarom wij ons zullen onthouden.

Dan kom ik tot de tweede reden waarom wij ons zullen onthouden. Wij zijn allemaal bezig met wetgevend werk. Wij willen er ook allemaal op toezien dat er behoorlijk werk in deze Kamer wordt geleverd. Wij hadden in de commissie gevraagd om dit wetsvoorstel, dat eigenlijk een verkapt wetsontwerp is, via hoogdringendheid voor te leggen aan de Raad van State. Men achtte dat niet nodig. Wij betreuren dat.

Dat zijn de twee redenen waarom wij ons straks zullen onthouden.

Voorzitter: Valerie Van Peel.
Président: Valerie Van Peel.

De **voorzitster**: Dan geef ik het woord aan mevrouw Samyn.

12.03 **Ellen Samyn** (VB): Mevrouw de voorzitster, collega's, heel wat contractuele ambtenaren krijgen via een pensioenfonds een aanvullend pensioen in het kader van de zogenaamde tweede pijler. Het consortium Belfius Insurance en Ethias dat dit fonds twaalf jaar beheerde, heeft midden juni van vorig jaar geheel onverwacht deze overeenkomst opgezegd met ingang op 1 januari van dit jaar. Al op 22 juni diende ik hierover een vraag in aan minister van Pensioenen mevrouw Lalieux, maar deze werd pas op 29 september in de commissie behandeld. Toen was de minister nog vrij gerust in de situatie. De Vlaamse provincie- en de plaatselijke overheidsdiensten zouden het heft in eigen handen nemen en enkel voor Brussel en Wallonië was er nog geen beslissing genomen.

Pas op 7 december viel het verdict bij de minister in de bus. Klaarblijkelijk slaagden Brussel en Wallonië er dus niet zelf in om een nieuwe overeenkomst af te sluiten en diende alsnog de hulp van de federale overheid ingeroepen te worden. De regeringspartijen dienden dan maar een wetsvoorstel in om de Federale Pensioendienst de bevoegdheid te geven om een openbare aanbesteding uit te schrijven. Dat voorstel werd vorige week met hoogdringendheid in de commissie ter bespreking voorgelegd. Dit initiatief, zoals we meer en meer gewoon zijn van paars-groen, komt rijkelijk laat en laat uitschijnen dat er wel wat meer aan de hand is en dat het herplaatsen op de markt toch niet van een leien dakje loopt. De toestand op de financiële markt

zal daar niet vreemd aan zijn.

De Europese Centrale Bank heeft onder politieke druk de langetermijnrente zodanig doen dalen dat vastrentende beleggingen niet meer opbrengen. Met dergelijke pensioenfondsen mag men nu eenmaal niet onbeperkt spelen op de beurs.

Dat men nu nog van start moet gaan met het uitschrijven van een openbare aanbesteding, terwijl er al meer dan een halfjaar geweten is dat het contract werd stopgezet, is beschamend. De tweede pijler voor deze contractuele ambtenaren is ook niet gegarandeerd, tenzij de overheid dit vanaf 1 januari op zich zal nemen tot er een nieuwe maatschappij is gevonden. Bovendien neemt een openbare aanbesteding bijna een jaar in beslag.

Het Vlaams Belang is niet tegen dit voorstel. In het belang van de betrokken ambtenaren zullen we dit steunen, maar de laattijdigheid van een en ander is toch wel tekenend voor de manier waarop deze regering achter de feiten aan loopt.

12.04 Christophe Bombled (MR): Madame la présidente, chers collègues, de plus en plus d'agents de la fonction publique locale sont des contractuels. Cependant, pour une fonction au grade équivalent, un ancien agent contractuel percevra une pension inférieure de plus de 40 % par rapport à celle que touchera son ancien collègue statutaire. C'est pour atténuer cette différence que les communes ont la possibilité de souscrire une pension complémentaire en faveur de leur personnel contractuel.

Ce fut, bien entendu, la douche froide en juin 2021 pour les pouvoirs locaux, qui ont eu la mauvaise surprise d'apprendre, par voie de presse, que le consortium Belfius Insurance et Ethias souhaitait mettre fin unilatéralement à l'accord-cadre pour la gestion des pensions complémentaires des agents contractuels des administrations locales et provinciales, et ce, à partir du 1er janvier 2022. Dès l'annonce, à l'instar de plusieurs collègues, j'ai interrogé la ministre des Pensions ici-même pour savoir quelle suite allait être donnée à la mise à pied organisée par ce consortium. L'inquiétude des 859 administrations concernées était parfaitement légitime et le reste encore aujourd'hui. La ministre s'est voulue rassurante, confirmant, d'une part, que cette décision n'entraînerait aucun impact sur les pensions complémentaires des 96 000 membres du personnel contractuel concerné et assurant, d'autre part, que des démarches étaient déjà entreprises avec les Unions des Villes et Communes.

Cependant, pour assurer la pérennité de ce mécanisme de pension complémentaire, il faut absolument désigner un nouvel organisme assureur. Cela implique la rédaction d'un cahier des charges et la passation d'un marché public en peu de temps et pour un domaine fort complexe. Il va sans dire que, pour une petite commune - et je suis moi-même le bourgmestre d'une entité de 5 000 habitants -, c'est mission impossible!

Il convient également de souligner que les entités fédérées ont exprimé le souhait que le niveau fédéral prenne une initiative, et ce, pour plusieurs raisons. Premièrement, il s'agit de la complexité administrative de la matière, comme je viens de le dire. Deuxièmement, je dois citer les économies d'échelle qui peuvent être enregistrées grâce à l'organisation d'un vaste marché. Troisièmement, nous devons tenir compte du risque pour les pouvoirs locaux d'une augmentation de la cotisation de responsabilisation au Fonds de pension solidarisé si une solution n'est pas rapidement appliquée.

La mission a donc été confiée, pour son expérience et son expertise, au Service fédéral des Pensions (SFP), tout en assurant le coût de celle-ci par les bénéficiaires eux-mêmes. Mais pour permettre cette mission, il faut une base juridique légale. C'est pour cela qu'aujourd'hui, nous allons nous prononcer sur une modification de la loi du 18 mars 2016 relative au Service fédéral des Pensions, en vue d'inscrire la tâche de centrale d'achat comme nouvelle mission légale du SFP.

Chers collègues, le mécanisme qui va être mis en place va permettre de donner une bouffée d'oxygène aux pouvoirs locaux, qui pourront continuer à adhérer à ce deuxième pilier en faveur de leur personnel contractuel. Il va également donner la possibilité, notamment à certaines communes qui n'avaient pas encore souscrit à un deuxième pilier, d'y remédier par une adhésion à la nouvelle centrale d'achat mise sur pied par l'autorité fédérale.

Après le vote qui interviendra aujourd'hui, il n'y aura plus qu'à espérer que les sociétés répondront au marché public qui sera lancé pour la désignation d'un organisme de pension qui sera responsable de la gestion du deuxième pilier de pension à partir du 1er janvier 2022.

Enfin, mon groupe souhaite qu'un suivi régulier sur les différents états d'avancement dans ce dossier puisse être fait en toute transparence, tant au niveau du gouvernement qu'au niveau du Parlement. Je vous remercie.

12.05 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Wij hebben vandaag nog gehoord dat 96.000 contractuele personeelsleden bij de lokale en provinciale besturen een tweedepijlerpensioen hebben om hun wettelijk pensioen aan te vullen. Tot voor kort stonden Belfius en Ethias daarvoor in. Die maakten echter na twaalf jaar eenzijdig een einde aan de overeenkomst. Honderden lokale besturen moeten dus vanaf 2022 dringend op zoek naar een oplossing.

Een bijkomend probleem is dat de RSZPPO, de instantie die instond voor het uitschrijven van de overheidsopdracht, heeft opgehouden te bestaan. Dit wetsvoorstel moet daar een mouw aan passen door de Federale Pensioendienst die taak te laten opnemen.

Wij begrijpen dat er een oplossing moet komen, maar nu de contractuele personeelsleden sowieso met een groot vraagteken zitten inzake hun tweedepijlerpensioen, stellen wij ons toch enkele vragen stellen bij die tweede pijler. Ten eerste is er onzekerheid. Wie dacht er pakweg vijf jaar geleden aan dat Belfius en Ethias hun contract zomaar konden opzeggen? Wie dacht dat de gegarandeerde percentages van het werknemersstelsel zouden dalen van 4,75 % naar 3,25 % en vervolgens zelfs naar 1,75 %. Wij hebben het hier al verschillende keren gezegd, investeren in die tweede pijler is investeren in onzekerheid. Men gaat steeds met de verzekeringsfirma's mee, maar zij zijn enkel uit op maximale winsten.

Als de regering nu zegt dat zij de tweede pijler wil uitbreiden naar alle werknemers, dan zal het absoluut niet de laatste keer zijn dat wij hierover bijeen zullen zitten. Laat het duidelijk zijn, de eerste pijler is puur. Daarin zijn wij zeker mee. In die tweede pijler speelt men echter met het geld van de mensen. Ik kan u nu al verzekeren dat wij nog meermaals zullen terugkomen op dat punt. Uiteindelijk moeten wij hier immers weer een oplossing vinden. Wij.

Ten tweede, jullie komen hier heel laat mee aan. In de zomer was het al geweten dat zij hun contract zouden opzeggen. Het is nu januari en de aanbesteding moet nog beginnen. Voor alles afgerond zal zijn, is het gemakkelijk een jaar later. Het goede is dat dit met retroactiviteit zal gebeuren.

Wij zullen dit voorstel dus, weliswaar met heel veel tegenzin, goedkeuren omdat wij moeten. Men speelt immers met het geld van de mensen. Wij staan niet achter deze regelingen voor een tweede pijler, maar het gaat over het geld van duizenden werknemers. Zij hebben recht op dat geld.

12.06 Maggie De Block (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, de raamovereenkomst werd door de verzekeraars Belfius Insurance en Ethias opgezegd. Daardoor dienden de provinciale en lokale besturen op zoek te gaan naar een nieuwe beheerder van de tweede, aanvullende pensioenpijler voor hun contractuele ambtenaren. Dit wetsvoorstel vormt de wettelijke basis voor het uitschrijven van een overheidsopdracht door de Federale Pensioendienst. Deze dienst zal ook optreden als aankoopcentrale, alleen was er daarvoor een nieuwe, wettelijke basis nodig.

Het is belangrijk om voor de betrokken contractuele ambtenaren van de provinciale en plaatselijke besturen een oplossing te vinden wat betreft de opbouw van hun pensioenrechten via de tweede pijler. Voor Open VLD is het belangrijk dat de toegang tot de tweede, aanvullende pensioenpijler gewaarborgd en verhoogd wordt, al blijft het voor wat dit concrete dossier betreft nog wachten tot de besturen hier eindelijk op kunnen intekenen. Bij de besprekingen in de commissie heb ik dan ook aangegeven dat het belangrijk is om te weten hoe het lastenboek zal worden opgemaakt, hoe de procedure zal worden gelanceerd en ten slotte onder welke voorwaarden de uiteindelijke gunning zal gebeuren.

12.07 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Collega's, er is hier al meermaals gezegd dat het wetsontwerp een wettelijke basis biedt aan de lokale en provinciale besturen om na de eenzijdige opzeg van Belfius en Ethias het aanvullend pensioen voor hun contractueel personeel verder op te bouwen.

De heer Van der Donckt betreurt dat het probleem federaal wordt aangepakt. Ik laat wel opmerken dat we op vraag van vooral de Waalse en Brusselse besturen de Federale Pensioendienst de bevoegdheid verlenen om als aankoopcentrale op te treden. Dat levert schaalvoordelen op en het vermindert de planlast voor de lokale besturen. Die centralisatie is dus een goede zaak.

Het is ook een urgente kwestie, want het risico bestaat dat de responsabiliseringsbijdrage van de lokale en provinciale besturen verhoogt. Het heeft allemaal ook veel tijd gevraagd, omdat er ook overleg nodig was om tot een breed gedragen oplossing te komen.

Het belangrijkste is dat er een oplossing is voor de contractuele personeelsleden. Uiteraard vinden wij ook een sterke eerste pijler belangrijk en op dat vlak heeft de regering ook al stappen vooruit gezet. Anderzijds moeten die contractuele medewerkers ook de garantie hebben dat zij voort aan hun aanvullend pensioen kunnen bouwen.

Ik heb in de commissie ook gevraagd welke voorwaarden en garanties er in het bestek zijn opgenomen, op grond waarvan personeelsleden recht hebben op een goed aanvullend pensioen. Er is gekozen voor een pensioenfonds omdat dat de voordeligste oplossing is. Bij de aanbesteding moet zeker ook rekening worden gehouden met duurzame criteria. De minister van Pensioenen is momenteel bezig met een analyse van alle pensioenfonds en aanvullende pensioenverzekeringen. Wie geld in een fonds stort om later van een waardige oude dag te kunnen genieten, moet ervan op aan kunnen dat het geld geïnvesteerd wordt in bedrijven die een veilige toekomst garanderen. Dat is momenteel niet altijd het geval. Veel van die fondsen investeren in fossiele brandstoffen. Er moet dus ook oog zijn voor de duurzaamheid van de investeringen.

12.08 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, la ministre n'est pas présente, or il s'agit d'un dossier particulièrement important pour nos communes. Les communes sont des acteurs fondamentaux de l'action politique et de la proximité avec les citoyens. Les communes représentent 35 % des investissements publics de notre pays. Ceci représente un enjeu extrêmement important pour le court, le moyen et le long terme.

Les collègues ont rappelé la décision d'Ethias et de Belfius et cela pose problème tant sur le fond que sur la forme. Je ne sais pas s'il y a eu des contacts préalables mais la ministre n'est pas intervenue en ce sens quand elle a dû nous expliquer la situation après avoir découvert dans la presse la décision d'Ethias et de Belfius.

Il était indispensable de trouver une solution à cette problématique. La solution qui est mise sur la table consiste en une centrale d'achats pour le compte des administrations provinciales et locales et un nouveau marché public pour la désignation d'un organisme de pension qui sera responsable de la gestion du deuxième pilier de pension à partir du 1er janvier 2022. Nous allons soutenir cette solution mais il nous semble important de faire passer un certain nombre de messages.

Le premier est d'avoir un cahier des charges bien construit pour éviter les mêmes déboires que ceux que nous avons connus en 2021 avec Belfius et Ethias. La responsabilité de la ministre sera pleinement engagée par rapport à cela.

Deuxième message, l'accord de gouvernement contient un certain nombre de promesses. Je vous en relis une: "Dans le respect des objectifs de rendement minimum garanti et des règles prudentielles à appliquer par les fonds de pension et par les assureurs, le gouvernement examinera la possibilité de favoriser des engagements en matière de politique de placements du deuxième pilier. Ces engagements auront pour objectif d'une part de favoriser la sortie des investissements dans des secteurs néfastes à l'environnement et à la santé, notamment les carburants fossiles, et d'autre part, de favoriser les investissements dans la transition énergétique de notre économie." Ce deuxième message est de rappeler cet engagement à la ministre. Nous serons attentifs à ce qui a été promis dans l'accord de gouvernement.

Le troisième message que j'aurais voulu faire passer à la ministre est qu'il est urgent – je devrais même parler d'extrême urgence – de trouver une solution à l'épineuse question des cotisations de responsabilisation. Les finances communales ne sont pas dans une situation simple, c'est le moins que l'on puisse dire, et le covid n'a fait que les éprouver un peu plus. Il faudrait quand même s'assurer qu'elles ne se retrouvent pas dans une situation de non-retour à un moment donné.

Ce sont autant de questions qui sont importantes mais celle-ci concerne directement le volet des pensions des membres du personnel contractuel des administrations provinciales et locales mais aussi, plus globalement, la situation financière des communes et donc de l'ensemble des citoyens qui sont concernés par les décisions et par la situation de leur administration communale.

Voilà les messages que je souhaitais faire passer. J'imagine que je n'aurai aucune réponse ni aucun

engagement ni aucun élément de nature à nous rassurer ou à nous donner quand même un topo sur un certain nombre de points que j'ai évoqués. Dont acte. Je trouve cela un peu dommage. C'est votre choix et le choix de la ministre et du gouvernement. Nous serons évidemment attentifs aux opérations et à la manière dont ces décisions seront prises.

Chers collègues, madame la présidente, nous soutiendrons ce texte mais avec une vigilance de Sioux pour la suite.

12.09 **Jean-Marc Delizée** (PS): Madame la présidente, chers collègues, j'ai bien fait de demander d'intervenir en dernier. En effet, d'une part, beaucoup de choses importantes ayant déjà été dites, je ne les répéterai pas. D'autre part, je vais pouvoir répondre à Mme Fonck.

Mme la ministre a considéré que, comme il s'agissait d'une initiative du Parlement, les auteurs étaient en capacité d'expliquer le contenu du texte et de répondre aux éventuelles questions.

Je voudrais, tout d'abord, remercier les coauteurs de la présente proposition de loi. Comme vous l'avez dit, madame Fonck, il s'agit d'apporter une solution concernant la pension complémentaire de certains travailleurs. Il est vrai qu'il y a une certaine urgence en la matière. Je tiens également à remercier tous les collègues de la commission des Affaires sociales qui ont participé à un débat très constructif dans le cadre duquel chacun a pu exprimer son point de vue. Ce débat a abouti à un vote à l'unanimité moins une abstention. M. Van der Donckt en a rappelé les raisons. Il n'était en tout cas pas question d'objections sur le fond du texte.

Je ne reviendrai pas sur ce qui a été dit concernant l'objet de la proposition de loi qui vise à apporter une base juridique au Service fédéral des Pensions qui n'existe pas aujourd'hui. Il s'agit donc d'une mission nouvelle qui se limitera légalement uniquement à l'organisation de marchés publics pour le compte des administrations provinciales et locales. Par conséquent, il n'est en aucun cas question que le SFP endosse un rôle de gestion du deuxième pilier pour le personnel contractuel des administrations locales et provinciales.

Il a également été rappelé que c'est le Comité de gestion des pensions des administrations provinciales et locales où les pouvoirs locaux sont représentés qui deviendra compétent pour les marchés publics. En outre, il importe de signaler que les coûts de cette opération seront intégralement financés par les administrations provinciales et locales qui décideront d'adhérer aux futurs marchés publics.

Par ailleurs, la ministre a rappelé qu'après qu'Ethias et Belfius aient annoncé qu'elles avaient décidé d'arrêter leurs prestations, des procédures de concertation étaient évidemment nécessaires. De vastes concertations ont donc été organisées avec les Unions des villes et communes et avec les entités fédérées avant d'aboutir à un consensus.

Présidente: Eliane Tillieux, présidente.

Voorzitster: Eliane Tillieux, voorzitster.

C'était un de vos trois points, madame Fonck. Le débat a porté sur le caractère éthique et durable des choix qui ont été opérés pour le futur. Vous avez rappelé à juste titre les engagements de la majorité Vivaldi en la matière. Je peux vous dire que plusieurs collègues de la majorité et de l'opposition ont insisté sur ce point. Je crois que dans le Comité de gestion, les représentants des villes et communes sont aussi des représentants des partis politiques. Ils seront donc associés aux choix futurs sur ce sujet, mais cela reste un point d'attention pour nous également.

Dans les points que vous avez évoqués, madame Fonck, vous nous dites que le cahier des charges devra être bien construit pour éviter des problèmes. Certes, il y a un calendrier qui permet de donner le temps de travailler sur la conception de ce cahier des charges, et vous avez raison de dire qu'il faut y être très attentifs, mais il ne faut pas non plus faire un procès d'intention à l'avance, en disant qu'il sera mal rédigé. Comme vous l'avez souligné, toute l'attention sera accordée à son contenu. Nous pourrons juger sur pièces et nous avons toujours notre capacité de poser des questions et de suivre le dossier dans le courant de l'année.

La cotisation de responsabilisation n'est pas l'objet de la présente proposition de loi mais je peux vous assurer que la ministre est bien consciente de la question. Elle a des propositions et elle en débattrait au sein

du gouvernement. Ensuite ce dossier viendra au Parlement. Je partage comme tous les municipalistes ici votre préoccupation qui est le poids de cette cotisation de responsabilisation sur les finances des villes et communes. J'espère qu'une solution sera dégagée à l'avenir dans ce domaine.

Je termine, chers collègues, en vous remerciant à nouveau pour la compréhension dont ont fait preuve les différents groupes politiques. En effet, je l'ai dit, il s'agit des revenus de ces travailleurs des pouvoirs locaux, des administrations locales et provinciales. Je pense que cet élément-là a été essentiel dans le choix des groupes de soutenir ce dossier ou, en tout cas, de ne pas lui faire de difficultés en termes de calendrier.

La **présidente**:

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2421/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2421/3)**

La proposition de loi compte 8 articles.

Het wetsvoorstel telt 8 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 8 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 8 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

13 Proposition de résolution visant à soutenir le peuple palestinien et à mettre en place des sanctions contre l'État d'Israël tant que celui-ci ne respecte pas le droit international (2013/1-2)

13 Voorstel van resolutie met betrekking tot de steun aan het Palestijnse volk en het opleggen van sancties aan de Israëlische Staat zolang die het internationaal recht niet in acht neemt (2013/1-2)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Steven De Vuyst, Nabil Boukili, Marco Van Hees, Raoul Hedebouw, Peter Mertens, Greet Daems.

La commission des Relations Extérieures propose de rejeter cette proposition de résolution. (2013/2)

De commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen stelt voor dit voorstel van resolutie te verwerpen. (2013/2)

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement, les auteurs.

Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over dit voorstel tot verwerping, na de rapporteur en eventueel de indieners te hebben gehoord.

La discussion est ouverte.

De bespreking is geopend.

13.01 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Chers collègues, je veux aujourd'hui défendre cette résolution qui appelle à des sanctions contre l'État d'Israël tant que celui-ci ne respecte pas le droit international et les droits humains. Pour ce faire, je vais commencer par un petit historique, afin que vous compreniez pourquoi mon groupe propose cette résolution.

La colonisation et l'occupation de la Palestine par Israël sont établies de longue date. En plus de 70 ans, le pays a été condamné par des dizaines et des dizaines de résolutions des Nations Unies. À titre d'exemple, la résolution 194, adoptée fin décembre 1948, qui reconnaît le droit au retour et l'indemnisation des réfugiés palestiniens. Israël a toujours rejeté ce droit et refuse même d'en discuter lors des négociations de paix, la résolution 242, adoptée à l'unanimité par le Conseil de sécurité des Nations Unies le 22 novembre 1967, au lendemain de la guerre des Six-Jours, qui condamne l'acquisition de territoires par la force et appelle Israël à se retirer des territoires conquis en 1967 en échange de la paix avec ses voisins.

Jusqu'ici, Israël continue de construire de plus en plus de colonies sur ces terres illégalement occupées. Les Nations Unies appellent Israël à répondre à ces besoins en matière de sécurité dans les limites du droit international. Le Conseil de sécurité des Nations Unies rappelle l'obligation d'Israël, puissance occupante, de respecter scrupuleusement ses obligations juridiques et ses responsabilités en vertu de la quatrième Convention de Genève relative à la protection des personnes civiles en temps de guerre. Il a exprimé sa grave préoccupation devant la détérioration continue de la situation sur le terrain dans les territoires occupés par Israël depuis 1967.

Il a condamné le meurtre de civils palestiniens qui a eu lieu dans la région de Rafah et s'est déclaré gravement préoccupé par les récentes démolitions de maisons par Israël, puissance occupante, dans le camp de réfugiés de Rafah.

Il s'est également prononcé sur l'obligation de ne pas entreprendre de démolition de maisons.

La Cour internationale de Justice s'est également prononcée. Elle condamne toutes les mesures visant à modifier la composition démographique, le caractère et le statut du territoire palestinien occupé depuis 1967, notamment Jérusalem-Est, entre autres la construction et l'expansion des colonies de peuplement, le transfert de colons israéliens, la confiscation de terres, la démolition d'habitations et le déplacement de civils palestiniens en violation du droit international et des résolutions. Le régime d'apartheid d'Israël ignore aussi les jugements de la Cour internationale de Justice de La Haye.

En 2003, les Nations Unies ont demandé à la Cour d'examiner la question du tristement célèbre mur. La Cour a jugé en 2004 que le mur était disproportionné et constituait une violation du droit international. Israël doit arrêter sa construction sur des terres palestiniennes, démolir une section déjà construite et indemniser les personnes touchées.

L'Assemblée générale des Nations Unies a, à son tour, adopté l'avis condamnant intégralement le mur dans sa résolution. Israël a rejeté à la fois l'avis de la Cour et la résolution qui en découle.

La Cour internationale de Justice a souligné le devoir des autres États de persuader Israël de se conformer au droit international mais personne n'a agi et Israël a pu continuer à achever son mur de séparation sans être gêné.

Il est temps pour la Belgique de se positionner clairement. Le PTB a introduit cette résolution pour demander des sanctions contre Israël et pour témoigner notre soutien au peuple palestinien. Ces violations ne sont pas des faits abstraits ou théoriques. Ces violations détruisent, jour après jour, depuis 1948, les vies des Palestiniens, des hommes comme des femmes, des enfants comme des adultes.

Ainsi, pour ne parler que d'un aspect de ce régime d'occupation et de répression, on compte en ce moment 4 600 prisonniers politiques palestiniens dans les prisons israéliennes, parmi lesquels 200 enfants et 543 détenus condamnés à perpétuité. Les tribunaux militaires d'Israël sont en effet les seuls au monde à juger et à condamner des enfants. Selon l'ONG Defense for Childrens International, 72 % de ces enfants sont confrontés à de la violence physique après leur arrestation, tandis que 200 détenus malades ont besoin d'une intervention médicale, car ils souffrent de maladie chronique sans bénéficier de traitement médical adéquat. Septante prisonniers sont morts à cause de cette négligence. En tout, 226 Palestiniens ont été tués dans les prisons israéliennes. Un tiers d'entre eux sont morts des suites de tortures. Ces prisonniers incluent des dizaines de députés du Conseil législatif palestinien, dont cinq membres sont toujours en détention. On y trouve aussi des journalistes, écrivains, militants de réseaux sociaux et défenseurs des droits humains.

Pour justifier son action, Israël a récemment entrepris une campagne, sans aucune preuve, pour relier au terrorisme six organisations civiles palestiniennes, dont quelques-unes sont parmi les plus grandes et

renommées. Cette campagne a été condamnée par Human Rights Watch et Amnesty International comme une attaque contre les défenseurs des droits humains partout dans le monde. L'ONU l'a également condamnée.

La semaine dernière, nous avons invité et entendu quelques-unes de ces ONG afin qu'elles nous livrent leur témoignage en commission des Relations extérieures. Ainsi, en 2021, 86 enfants palestiniens ont été tués dans les territoires occupés - ce qui en fait l'année la plus meurtrière pour les enfants palestiniens depuis 2014. Dix-sept d'entre eux ont été abattus par Tsahal, deux autres l'ont été par des colons et soixante par des bombardements israéliens sur Gaza la même année.

La violence des colons contre les Palestiniens s'aggrave continuellement. En une semaine en décembre 2021, on a assisté à plus de 120 attaques de colons sur des personnes et des villages palestiniens. En plus de la violence physique et de l'emprisonnement, Israël continue de démolir les maisons des Palestiniens et d'expulser les Palestiniens de Jérusalem-Est et d'ailleurs pour les remplacer la plupart du temps par des colons israéliens. Ainsi, rien qu'en 2021, Israël a détruit quelque 300 résidences et autres bâtiments palestiniens, y compris des centres médicaux pendant la pandémie – le chiffre le plus élevé en cinq mois.

La semaine passée, on a encore assisté à la démolition de la maison d'une famille de dix-huit personnes à Jérusalem-Est. Rien qu'autour de Bethléem, 350 Palestiniens sont menacés d'expulsion en ce moment. Entre-temps, Israël continue d'ajouter des colonies et d'en étendre d'autres dans les territoires censés être réservés pour un État palestinien.

Je pourrais continuer à parler des crimes de guerre, des violations du droit international et humanitaire et du régime colonial d'apartheid pendant des jours. En réalité, nous savons tous ce qu'il se passe là-bas grâce aux rapports de nombreuses ONG, aux organismes de l'ONU et aux nombreux témoignages.

Dans ce Parlement, depuis les années 2000, on a pu assister à 41 auditions et échanges de vues sur l'évolution de la situation israélo-palestinienne. Nous avons entendu des ambassadeurs, des ONG, des diplomates, des représentants de l'ONU, des ministres belges, palestiniens et israéliens et même une délégation de la Knesset. Nous avons posé des centaines de questions écrites et orales aux ministres concernés au Sénat et à la Chambre. Nous avons introduit une bonne quarantaine de résolutions sur le sujet, dont une dizaine qui demandent de reconnaître l'État de la Palestine. Aucune mesure concrète ni aucune sanction n'ont jamais été prises.

Lorsque nous avons voulu faire voter ce texte en commission, malgré plusieurs échanges et auditions, il était difficile de demander d'autres auditions et il a fallu trouver un subterfuge sous forme de voyage afin de voir ce qui se passe sur place. Mais quelle proposition! Organiser un voyage pour voir comment ça se passe en Palestine! À moins de vivre sur une autre planète, les choses sont claires, les résolutions sont là. Il vous a fallu beaucoup moins que cela pour condamner d'autres pays, pour la simple raison que ce sont des adversaires politiques ou stratégiques.

Alors quand on parle des droits humains ou du droit international, il faut arrêter l'hypocrisie! Dans ce Parlement, le droit international et les droits humains sont instrumentalisés pour des intérêts politiques, économiques et stratégiques. Et ce n'est pas le moteur de ce que vote ce Parlement, parce que d'autres pays ont été sanctionnés pour beaucoup moins que ça, pour la simple raison qu'il s'agit d'adversaires stratégiques.

Chers collègues, vous pouvez continuer dans votre hypocrisie ou avoir un sursaut d'humanité pour mettre fin à ce massacre et ces crimes de guerre dont Israël est responsable aujourd'hui. Vous avez rejeté ce texte en commission. Aujourd'hui, on vous donne une deuxième chance d'accorder de la considération à ce texte et de le traiter comme il se doit. Je rappelle le deux poids deux mesures: il n'a pas fallu beaucoup pour condamner d'autres pays. Ici, vous ne pouvez pas passer à côté. Si vous refusez de voter ce texte aujourd'hui, vous confirmerez l'hypocrisie qui règne dans ce Parlement depuis des années.

La présidente:

Plus personne ne peut prendre la parole.

Geen andere spreker mag het woord nemen.

Le vote sur la proposition de rejet de cette proposition de résolution aura lieu ultérieurement.

De stemming over het voorstel tot verwerping van dit voorstel van resolutie zal later plaatsvinden.

Motion d'ordre
Ordemotie

J'apprends qu'une motion est déposée. Monsieur De Roover, vous avez la parole.

13.02 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, het vragenuurtje dat wij kennen, is altijd interessant. Dat was ditmaal niet anders. Het was misschien zelfs interessanter dan doorgaans. Er is zelden eensgezindheid binnen de meerderheid. Ze was er vandaag wel. Ze was er om een beslissing te betwisten die door een minister van de huidige regering is genomen. Dat is een heel aparte meerderheid binnen de meerderheid.

Wij hebben vernomen dat minister De Sutter ongeveer gelijktijdig met het publiek op de hoogte werd gebracht van de verkoop van de winkels van bpost. Wij hebben meerdere sprekers van de meerderheid hier horen opmerken dat de beslissing regelrecht ingaat tegen het eigen regeerakkoord. Het is natuurlijk verbazingwekkend dat mevrouw De Sutter als vertegenwoordiger van de hoofdeigenaar van bpost niet door de raad van bestuur op de hoogte wordt gebracht behalve bij manier van spreken in de krant, die zij binnenkort trouwens in een goktent kan gaan kopen.

Om die reden is hier toch wel een nieuw feit gecreëerd met het antwoord van minister De Sutter. Zij heeft immers blijkbaar geen impact op haar eigen raad van bestuur, waarover daarstraks nog is opgemerkt dat meerdere leden van die raad gestuurd zijn door meerderheidspartijen. Ook opmerkelijk was dat zij heeft aangegeven over de beslissing te zullen gaan praten. Leden van de meerderheid, onder meer gewaardeerd collega Van Hecke, hebben echter gevraagd dat alle juridische mogelijkheden zouden worden uitgeput, om de beslissing terug te draaien. Dat is natuurlijk meer dan er eens mee gaan praten. Dat is iets wat door de meerderheidsfracties Ecolo-Groen en tussen de lijnen ook door de andere meerderheidspartijen van de minister wordt verwacht.

Tegen de achtergrond van die nieuwe feiten zouden wij de minister willen interpellieren over de aangelegenheid. Ik vraag dat in naam van de heer Freilich. Ik vraag ook de urgentie voor die vraag tot interpellatie. Mevrouw De Sutter heeft immers na de antwoorden van vanmiddag wel iets uit te leggen.

De **voorzitter**: Daarvoor hebt u de steun nodig van een vijfde van de leden.

13.03 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, je vais d'abord répondre à la question que vous venez de poser. Nous soutenons cette motion et cette demande d'interpellation de la N-VA, comme le collègue De Roover vient de l'exprimer. Mais, par ailleurs, je souhaite également me joindre à cette interpellation et je vais d'ailleurs la déposer à l'instant.

La **présidente**: Si j'ai bien compris, vous déposez également une interpellation.

13.04 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, ik steun de vraag tot interpellatie en zal zelf ook een interpellatie indienen.

13.05 Wouter Vermeersch (VB): Mevrouw de voorzitter, wij steunen de vraag tot interpellatie van de N-VA.

La **présidente**: Chers collègues, l'interpellation obtient le soutien de plus d'un cinquième des membres. Lorsque l'interpellation est déposée en séance plénière et que l'urgence est sollicitée et soutenue par au moins un cinquième des membres, je dois consulter l'ensemble des membres pour savoir si l'interpellation sera développée en séance plénière ou en commission. Je vous propose de refaire le tour des chefs de groupe pour savoir si nous développons cette interpellation maintenant en plénière comme va le demander, je l'imagine, M. De Roover, ou si nous la développons en commission.

13.06 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, voor de urgentie hebben wij een vijfde van de leden nodig. Dat betekent dat de voorzitter, u dus, beslist of de interpellatie in plenum of in commissie wordt gehouden, weliswaar binnen de week. De beslissing ligt in uw handen.

13.07 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, de minister laat weten dat zij bereid is

om vandaag nog naar het Parlement te komen.

Mijnheer De Roover, het is natuurlijk een beetje een gemakkelijke manier om het debat nog te verlengen. Zij is hier vandaag reeds geweest en heeft geantwoord op de vragen. Ik vraag mij echt af over welke nieuwe elementen u nu meent te beschikken om haar nog eens naar het Parlement te halen.

Wij zitten stilaan in een situatie van misbruik van het interpellatierecht. Wij zien het week na week. Ik weet dat als de oppositie 30 stemmen kan verzamelen, dat kan afdwingen. Het is echter een straatje zonder einde.

De minister is hier komen antwoorden om 14.15 uur. In de loop van de namiddag komt een fractie die geen vraag stelde tijdens het vragenuurtje, dan vragen om toch nog eens mee te kunnen springen in het debat. Uiteindelijk krijgen we zo dan een heruitgave van het debat.

Maar goed, zoals gezegd is er geen probleem. De minister is bereid om vandaag nog eens naar het Parlement te komen.

13.08 Jean-Marc Delizée (PS): Madame la présidente, je rejoins mon collègue Wouter De Vriendt. Je trouve particulier que l'on ait eu sept questions d'actualité sur un sujet et que, dans la même séance, on ait des demandes d'interpellation. Je n'ai pas de problème si Mme la ministre veut venir répondre, mais la commission en charge des entreprises publiques peut parfaitement vous accueillir mardi prochain pour entendre ces interpellations. Il me semble qu'après le débat d'actualité de cet après-midi, ce serait l'endroit où le débat peut avoir lieu. Je ne suis fermé à rien, mais je propose de le faire en commission mardi.

13.09 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, ik ben het absoluut eens met de collega's dat de antwoorden van de ministers dikwijls geen nieuws brengen – dat klopt – en dat er dan ook doorgaans geen reden is om te zeggen dat er na het antwoord van de minister iets is waar men nog op moet doorvragen, want doorgaans wordt er geen antwoord gegeven.

13.10 Jean-Marc Delizée (PS): Mijnheer De Roover, de minister kan aanstaande dinsdag in de commissie een beter antwoord geven.

13.11 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer Delizée, de minister heeft hier wel degelijk een veelzeggend antwoord gegeven. Dat is de reden, want wij doen dat niet bij iedereen en elke week. Dat is absoluut niet waar, collega De Vriendt. Wij doen dat nu, omdat de minister een antwoord heeft gegeven dat wel degelijk inhoud had en een nieuw feit was, dat aanleiding geeft tot een nieuwe situatie. Het is maar in die omstandigheden – niet als algemene regel – dat wij doen wat wij nu doen. Wees gerust dat wij nooit een minister laten terugkomen wanneer hij geen antwoord geeft, anders zouden wij ze iedere week ongeveer allemaal kunnen terugroepen.

La **présidente**: Les services vont prendre contact avec la ministre. Nous aviserons ensuite du timing.

14 Conseil central de surveillance pénitentiaire – Nomination de membres suppléants néerlandophones de trois membres effectifs

14 Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen – Benoeming van Nederlandstalige plaatsvervangende leden van drie effectieve leden

La Chambre doit procéder à la nomination de trois membres suppléants néerlandophones du Conseil central de surveillance pénitentiaire. Il s'agit des mandats de membre effectif de MM. Bart De Temmerman, Marc Allegaert et Pieter Houbey.

De Kamer dient over te gaan tot de benoeming van drie Nederlandstalige plaatsvervangende leden van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen. Het betreft de mandaten van effectief lid van de heren Bart De Temmerman, Marc Allegaert en Pieter Houbey.

Les candidatures ont été annoncées lors des séances plénières des 23 septembre et 10 novembre 2021. De candidaturen werden aangekondigd tijdens de plenaire vergaderingen van 23 september en 10 november 2021.

Les candidats ont été auditionnés en commission de la Justice le 19 janvier 2022.

De kandidaten werd op 19 januari 2022 gehoord door de commissie Justitie.

Mme Kristien Van Vaerenbergh a fait rapport des auditions lors de la Conférence des présidents du 26 janvier 2022.

Mevrouw Kristien Van Vaerenbergh heeft tijdens de Conferentie van voorzitters van 26 januari 2022 verslag uitgebracht.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 26 janvier 2022, je vous propose de nommer les membres au cours de la séance plénière du 10 février 2022.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 26 januari 2022, stel ik u voor over te gaan tot de benoeming van de leden tijdens de plenaire vergadering van 10 februari 2022.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante:

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfrond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren:

- Les membres peuvent voter dès le vendredi 28 janvier 2022 jusqu'au jeudi 10 février 2022 à 16 h 00. Le bulletin de vote ainsi que le document parlementaire n° 2449/001 sont à leur disposition au Secrétariat général.

- De leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 28 januari 2022 tot donderdag 10 februari 2022 om 16.00 uur. Het stembiljet en het parlementair stuk nr. 2449/001 liggen ter beschikking bij het Secretariaat-generaal.

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne. L'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 10 février 2022.

Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren. De urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 10 februari 2022.

Je rappelle également que les membres du Conseil central de surveillance pénitentiaire sont nommés à la majorité des deux tiers des votes émis.

Ik herinner er ook aan dat de leden van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen worden benoemd met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

15 Unia/Myria – Désignation d'un membre suppléant néerlandophone de sexe féminin des conseils d'administration

15 Unia/Myria – Aanwijzing van een Nederlandstalig, vrouwelijk plaatsvervangend lid van de raden van bestuur

La Chambre doit procéder à la désignation d'un membre suppléant néerlandophone de sexe féminin des conseils d'administration d'Unia/Myria.

De Kamer dient over te gaan tot de aanwijzing van een Nederlandstalig vrouwelijk plaatsvervangend lid van de raden van bestuur van Unia/Myria.

Les candidatures ont été annoncées en séance plénière du 13 janvier 2022.

De kandidaturen werden aangekondigd tijdens de plenaire vergadering van 13 januari 2022.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 26 janvier 2022, je vous propose de désigner le membre suppléant néerlandophone de sexe féminin au cours de la séance plénière du 10 février 2022.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 26 januari 2022, stel ik u voor over te gaan tot de aanwijzing van het Nederlandstalig, vrouwelijk plaatsvervangend lid tijdens de plenaire vergadering van 10 februari 2022.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante:

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfrond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren:

- Les membres peuvent voter dès le vendredi 28 janvier 2022 jusqu'au jeudi 10 février 2022 à 16 h 00. Le bulletin de vote ainsi que le document parlementaire n° 2446/001 sont à leur disposition au Secrétariat général.

- De leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 28 januari 2022 tot donderdag 10 februari 2022 om 16.00 uur. Het stembiljet en het parlementair stuk nr. 2446/001 liggen ter beschikking bij het Secretariaat-generaal.

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne. L'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 10 février 2022.

Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren. De urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 10 februari 2022.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

16 Commission fédérale de déontologie – Nomination des membres

16 Federale Deontologische commissie – Benoeming van de leden

La Chambre doit procéder à la nomination des membres de la Commission fédérale de déontologie.

De Kamer dient over te gaan tot de benoeming van de leden van de Federale Deontologische Commissie.

Les candidatures ont été annoncées lors des séances plénières des 22 avril, 10 juin, 23 septembre, 10 novembre 2021 et 13 janvier 2022.

De kandidaturen werden aangekondigd tijdens de plenaire vergaderingen van 22 april, 10 juni, 23 september, 10 november 2021 en 13 januari 2022.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 26 janvier 2022, je vous propose de nommer les membres au cours de la séance plénière du 10 février 2022.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 26 januari 2022, stel ik u voor over te gaan tot de benoeming van de leden tijdens de plenaire vergadering van 10 februari 2022.

Conformément à l'article 7 de la loi du 6 janvier 2014 portant création d'une Commission fédérale de déontologie, les douze membres qui composent cette Commission sont nommés par la Chambre des représentants à la majorité des deux tiers des suffrages, deux tiers des membres devant être présents. Ils sont nommés pour une période de cinq ans, renouvelable une fois.

Overeenkomstig artikel 7 van de wet van 6 januari 2014 houdende oprichting van een Federale Deontologische Commissie worden de twaalf leden van de Commissie door de Kamer van volksvertegenwoordigers benoemd met een meerderheid van twee derden van de stemmen, waarbij twee derden van de leden aanwezig moeten zijn. Ze worden benoemd voor een periode van vijf jaar, die één keer kan worden vernieuwd.

Étant donné la difficulté d'organiser un scrutin secret dans l'hémicycle, je vous propose de suivre la procédure suivante:

Gelet op de moeilijkheid om een geheime stemming te organiseren in het halfrond, stel ik u voor de volgende procedure te hanteren:

- Les membres peuvent voter dès le vendredi 28 janvier 2022 jusqu'au jeudi 10 février 2022 à 16 h 00. Le bulletin de vote ainsi que le document parlementaire n° 2448/001 sont à leur disposition au Secrétariat général.

- De leden kunnen stemmen vanaf vrijdag 28 januari 2022 tot donderdag 10 februari 2022 om 16.00 uur. Het stembiljet en het parlementair stuk nr. 2448/001 liggen ter beschikking bij het Secretariaat-generaal.

Je rappelle que seuls les membres peuvent recevoir le bulletin de vote, celui-ci doit être rempli sur place et déposé dans l'urne. L'urne contenant les bulletins de vote sera ouverte au cours de la séance plénière du jeudi 10 février 2022.

Ik herinner eraan dat enkel de leden het stembiljet in ontvangst kunnen nemen, het ter plaatse dienen in te vullen en in de stembus deponeren. De urne met de stembiljetten wordt geopend tijdens de plenaire vergadering van donderdag 10 februari 2022.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

17 Renvoi de propositions à une autre commission

17 Verzending van voorstellen naar een andere commissie

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 26 janvier 2022, je vous propose de renvoyer la proposition de résolution suivante à la commission des Relations extérieures:

- la proposition de résolution (M. François De Smet et Mme Sophie Rohonyi) relative aux mesures légitimes visant à protéger les lanceurs d'alerte qui divulguent, au nom de l'intérêt général, des informations confidentielles d'organisations publiques et d'entreprises, n° 1730/1.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 26 januari 2022 stel ik u voor het volgende voorstel van resolutie te verzenden naar de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen:

- het voorstel van resolutie (de heer François De Smet en mevrouw Sophie Rohonyi) over legitieme maatregelen ter bescherming van klokkenluiders die ten bate van het algemeen belang vertrouwelijke informatie van overheidsorganisaties en van ondernemingen onthullen, nr. 1730/1.

Cette proposition de résolution avait été précédemment renvoyée à la commission de la Justice.

Dit voorstel van resolutie werd eerder verzonden naar de commissie voor Justitie.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Je vous propose également de renvoyer la proposition de résolution suivante à la commission de la Défense nationale:

- la proposition de résolution (Samuel Cogolati, Wouter De Vriendt, Barbara Creemers, Séverine de Laveleye, Stefaan Van Hecke, Guillaume Defossé, Albert Vicaire, Simon Moutquin, Kristof Calvo, Gilles Vanden Burre) visant à sanctuariser l'espace, la Lune et les autres corps célestes comme patrimoine commun de l'humanité et à condamner leur appropriation unilatérale à des fins commerciales ou militaires, n° 1638/1.

Ik stel u ook voor het volgende voorstel van resolutie te verzenden naar de commissie voor Landsverdediging:

- het voorstel van resolutie (Samuel Cogolati, Wouter De Vriendt, Barbara Creemers, Séverine de Laveleye, Stefaan Van Hecke, Guillaume Defossé, Albert Vicaire, Simon Moutquin, Kristof Calvo, Gilles Vanden Burre) betreffende de bescherming van de ruimte, de maan en de overige hemellichamen als gemeenschappelijk erfdeel van de mensheid en het veroordelen van de eenzijdige toe-eigening ervan voor commerciële of militaire doeleinden, nr. 1638/1.

Cette proposition de résolution avait été précédemment renvoyée à la commission des Relations extérieures.

Dit voorstel van resolutie werd eerder verzonden naar de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)
Aldus zal geschieden.

Je vois que Mme la ministre nous a rejoints et que dès lors l'objectif est de passer aux interpellations. Je n'ai plus besoin de consulter les membres, il semble que nous soyons d'accord de les traiter immédiatement.

Interpellaties

Interpellations

18 Samengevoegde interpellaties van

- Michaël Freilich aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "De vertrouwensbreuk met minister De Sutter bij bpost en de meerderheidspartijen" (55000241)

- Catherine Fonck aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "De verkoop van de krantenwinkels van bpost aan Golden Palace en de afgelegde verklaringen" (55000243)

- Sofie Merckx aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven) over "De verkoop van de bpost-krantenwinkels" (55000242)

18 Interpellations jointes de

- Michaël Freilich à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "La rupture de confiance envers la ministre De Sutter chez bpost et au sein des partis de la majorité" (55000241)

- Catherine Fonck à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "La vente des librairies par bpost à Golden Palace et les déclarations faites" (55000243)

- Sofie Merckx à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques) sur "La vente des librairies de bpost" (55000242)

18.01 Michael Freilich (N-VA): Mevrouw de minister, bedankt dat u bent teruggekomen.

Mijnheer De Vriendt had het over misbruik van procedures. Dat is zeker niet de bedoeling, en het is ook niet de bedoeling dat we twee keer hetzelfde debat houden. Het inhoudelijke debat gaan we niet opnieuw voeren, het gaat over het antwoord dat u hebt gegeven en over wat de collega's van uw eigen meerderheidspartijen gezegd hebben.

U hebt gezegd dat u, net als wij, gisteren pas hebt vernomen dat bpost die verkoop heeft gedaan of dat het contract ondertekend is. Dat vind ik bijzonder gevaarlijk, want de raad van bestuur van bpost lijkt me dan geen vertrouwen meer te hebben in u. Als hij nog wel vertrouwen zou hebben in zijn voorgedijminister, dan zou hij op tijd en stond laten weten wat er staat te gebeuren.

Bpost is een overheidsbedrijf, we hebben daar een meerderheid van de aandelen. Ik kan me geen enkel bedrijf inbeelden waar de meerderheidsaandeelhouder van niets weet en pas op de hoogte wordt gebracht als de belangrijkste beslissingen zijn genomen. De raad van bestuur van bpost zit daar ook op onze vraag, wij hebben daar commissarissen die onze belangen moeten verdedigen. Waarom zijn we anders meerderheidsaandeelhouder? Als ze onze belangen niet verdedigen, waarom hebben we er dan nog aandelen?

Ik zie u ontkennend het hoofd schudden. Moeten ze dan onze belangen niet verdedigen? Wat koop je dan met die 51 % van de aandelen? Wat hebben we daaraan? U kunt wel degelijk op tafel slaan. U kunt daar mensen benoemen en als meerderheidsaandeelhouder kunt u zaken blokkeren. U kunt ervoor zorgen dat er mensen in die raad zitten die het regeringsbeleid volgen.

De leden van de raad van bestuur van bpost kennen het regeerakkoord. Zij weten heel goed dat de goedkeuring van die verkoop regelrecht indruist tegen de richting die de regering wil volgen. Daardoor zit ik met het heel ongemakkelijke gevoel dat men bij bpost geen vertrouwen meer heeft in deze regering of in de bevoegde minister die het bedrijf moet controleren.

Ook de reactie van de meerderheidspartijen, uw partners, vond ik vrij schokkend. Ik citeer er enkele. Joris Vandenbroucke zei: "Die krantenverkoop is een alibi om gokproducten dichterbij de klanten te brengen. De raad van bestuur heeft een zeer grote fout gemaakt." Ik sta dus niet alleen. Mevrouw de minister, u

antwoordde dat u een uitnodiging zult sturen voor een gesprek. Dat vind ik al te gemakkelijk.

Collega Goedele Liekens zei: "U normaliseert het gokken, een slag in het gezicht van iedereen die daarmee bezig is."

Jef Van den Bergh van CD&V zei: "Als een overheidsbedrijf een deel van haar patrimonium verkoopt aan één speler in de goksector, hoe kunnen we dat in godsnaam nog verantwoorden?"

Mevrouw de minister, ik vraag mij af of de meerderheidspartijen nog geloof hechten aan u als minister. Erger nog, ik citeer een collega van u, een lid van uw partij, de heer Van Hecke: "Deze verkoop is een pure schande en een blunder van formaat." Dat zijn niet mijn woorden, ik zou nooit zo hard durven spreken, zeker niet tegen een collega die ook minister is. "De beslissing is onbegrijpelijk, gevaarlijk en in strijd met het regeerakkoord van de regering," dixit collega Van Hecke. Hebben de collega's nog vertrouwen in deze regering of in uw beleid als bevoegd minister?

Er heeft deze middag effectief een actualiteitsdebat plaatsgevonden. Dat betekent dat er enkele vragen worden gesteld en de sprekers komen ook aan het woord op televisie in *Villa Politica*, maar daarmee is het afgehandeld.

On passe à l'ordre du jour, on oublie! C'est fini!

Dat is natuurlijk veel te gemakkelijk. We brengen hier heel zwaarwichtige elementen naar voren. Het is niet de bedoeling om dit gewoon te bespreken tijdens een vraag van twee minuten en een repliek van een minuut. Deze interpellatie is net ingegeven door de manier waarop de meerderheid hier haar tanden vandaag getoond heeft, niet aan de oppositie maar aan de eigen regering. Dat heb ik nog nooit gezien. Ik zit hier nog niet zo lang, maar ik vroeg mij af wat ik hier in de oppositie nog zit te doen. De meerderheid voert immers oppositie tegen de eigen minister. De zware woorden waren er, namelijk schande en blunder van formaat. Wat zitten wij hier te doen? Hebt u het vertrouwen van uw collega's van de meerderheid nog? Hebt u ook het vertrouwen van de raad van bestuur?

Ik zal om die redenen een motie van aanbeveling indienen. De motie van aanbeveling vraagt dat deze regering al het mogelijke doet, alle juridische en andere mogelijkheden uitput, om deze verkoop terug te draaien. Dat vraagt de N-VA maar de meerderheid vraagt dat evenzeer. Het is dan ook niet meer dan normaal dat de meerderheid die motie van aanbeveling steunt en goedkeurt. Het Kumbayamoment van de eerste minister kan zich nu verder ontwikkelen tot een Kumbayamoment van heel het Parlement. Ik heb vandaag immers geen enkele fractie gehoord die iets anders zegt. We zeggen allemaal dat dit niet kan, dat een overheidsbedrijf zijn kroonjuwelen, 170 krantenwinkels die u overal verspreid in dit land vindt, niet mag overmaken aan een bedrijf dat tot doel heeft om zo veel mogelijk winst te maken met gokken, dat zo veel mogelijk mensen wil laten gokken. Dat kan niet. Dat is in dit Parlement unisono te horen.

Daarom dien ik ook een motie in. Deze regering moet er alles aan doen, alle juridische mogelijkheden uitputten, net als alle andere mogelijkheden, wat die ook kunnen zijn, in gesprek gaan met de raad van bestuur, dreigen met ontslag van de leden van de raad van bestuur of een bijzondere algemene vergadering bijeenroepen. Er zijn genoeg manieren om onze tanden te tonen. Wij zijn de meerderheidsaandeelhouders.

Wij kunnen toch beslissen, wij zijn baas in eigen huis. Als wij niet meer mogen beslissen wat er in eigen huis gebeurt, dan zijn wij wel heel ver van huis. Daarom kijk ik ook naar de collega's. Ik verwacht jullie steun, want eigenlijk vraag ik niet meer dan wat jullie vragen.

Ik heb ook gevraagd dat de formulering van mijn motie van aanbeveling de exacte woorden zou overnemen van de heer Van Hecke, met name dat wij alle mogelijke juridische en andere middelen zullen uitputten. Stemt u straks tegen uw eigen woorden? Dat zou nogal absurd zijn. Ik vraag uw steun.

Mevrouw de minister, denkt u dat de raad van bestuur van bpost nog altijd echt vertrouwen in u heeft?

18.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, ik vraag het woord voor een persoonlijk feit. Mijn naam is twee keer genoemd.

Ik wachtte in spanning af wat de heer Freilich hier zou zeggen, omdat hij misschien nieuwe, bezwarende elementen had, zaken die waren opgedoken tussen vanmiddag en nu, kwart over zes. Uiteindelijk heeft de

heer Freilich het debat herhaald en ondanks dat hij zeer zijn best deed, slaagde hij er niet eens in om zijn spreektijd volledig te benutten. Zo moeilijk was het inderdaad om zonder nieuwe elementen toch nog eens hetzelfde te zeggen als alle collega's vanmiddag hebben gedaan.

Mevrouw de voorzitter, wat we hier zien, is misbruik van de procedure. De N-VA vond het onderwerp vanmiddag niet belangrijk genoeg om er een actuele vraag over te stellen en probeerde dat nu op te lossen met een interpellatie. Blijkbaar heeft zij daarvoor de steun gekregen van de oppositie en dat is een terugkerend fenomeen. Sta mij toe dat te betreuren. Het is een beetje een anticlimax, laat ik het zo zeggen.

18.03 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, je n'utiliserai sans doute pas la totalité du temps de parole qui m'est imparti, mais il ne faut en tirer aucune conclusion.

Madame la ministre, j'imagine que vous serez d'accord avec moi pour dire que ce dossier n'a pas fait l'objet d'une décision prise en cinq minutes par le conseil d'administration de bpost.

Cet après-midi, vous nous avez expliqué avoir appris, hier, la vente des librairies bpost Relay et Press Shop à Golden Palace. Ce dossier devait être préparé depuis au moins des semaines. Ce n'est pas possible autrement quand une entreprise est bien gérée.

Vous avez donc déclaré que vous l'aviez appris hier, mais que bpost était une entreprise autonome et qu'elle ne devait pas vous demander si elle pouvait procéder à cette vente.

Comme mon collègue vient de le rappeler, certains membres de votre gouvernement ont parlé d'abus de procédure, de gifle, de honte, de grosse erreur, de vente alibi, etc.

Fondamentalement, madame la ministre, deux questions se posent, aussi bien à vous qu'à votre majorité gouvernementale.

Premièrement, vous êtes le ministre de tutelle. Même si, selon les textes, bpost ne devait pas vous interroger à ce sujet, je ne peux pas imaginer une seule seconde que, quand il existe une relation de confiance sainte entre un ministre de tutelle et une entreprise publique, la présidente du conseil d'administration de celle-ci ne lui ait pas parlé de cette vente. Je ne peux pas imaginer une seule seconde qu'une telle décision puisse être prise dans le dos du ministre de tutelle avec qui on a une relation de confiance saine.

Je ne peux pas imaginer que le gouvernement n'ait pas été prévenu. Il y a manifestement un manque de dialogue entre bpost et vous. Il y a aussi, me semble-t-il, un manque de confiance et un manque de coopération flagrant. On a connu la même situation avec, souvenez-vous-en, la fermeture des guichets de la SNCB. À l'époque, le ministre Gilkinet déclarait que cela ne se passerait jamais et tout le monde dans la majorité disait la même chose. Allez voir dans les gares, les fermetures de guichets sont effectives! Lui aussi disait qu'il n'avait pas été prévenu. Déjà à ce moment-là se posait clairement la question de la confiance, du dialogue et de l'indispensable coopération entre une entreprise et le ministre de tutelle.

Madame la ministre, le deuxième volet de mon interpellation porte sur le fond. Oui ou non, cette vente est-elle clôturée? Vous avez dit tout à l'heure que vous alliez convoquer bpost. Très bien mais pour lui dire quoi, madame la ministre? Pour tenter d'influer sur la décision? Pour tenter d'aborder la situation différemment? Pour tenter de restaurer une confiance qui, manifestement, n'est pas là? Pour tenter d'instaurer un minimum de dialogue qui est, manifestement, aussi absent? Quel est votre objectif?

La majorité vous a dit tout à l'heure que c'était une honte, une gifle. En d'autres termes, elle a dit que cela n'allait pas et qu'il fallait changer les choses.

Chers collègues de la majorité, c'est vers vous que je me tourne. Ce que vous êtes venus dire la bouche en cœur, est-ce vrai? Voulez-vous réellement que majorité et opposition ensemble, pour ceux qui le veulent en tout cas, tentent d'influer sur cette décision ou êtes-vous juste venus ici faire du façadisme en recourant aux grands mots, pour faire semblant, pour lancer un message aux médias alors que, de toute façon, l'affaire était faite? C'est aussi une réelle question.

Pour tout vous dire, j'en ai un peu marre de ce double discours entre la façade et ce qu'on sait ou ce qu'on ne sait pas, ce qu'on fait croire ou lorsqu'on fait semblant. Je pense que c'est un vrai leurre.

Madame la ministre, vous êtes vous-même au cœur de ce dossier avec des questions majeures sur la confiance mais je voudrais voir aussi, dans une histoire où j'ose espérer que chacun ne sera pas dupe (...)

La **présidente**: Madame Fonck, contrairement à votre annonce, vous avez épuisé votre temps de parole.

18.04 Catherine Fonck (cdH): Comme quoi, Mme la ministre m'a inspirée!

18.05 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, de beslissing van bpost om 170 krantenwinkels, die zich onder andere op de zeedijk, in ziekenhuizen en stations bevinden, aan de goksector te verkopen, is werkelijk een schande. Alle parlementsleden, ook die van de meerderheid, hebben dat vanmiddag nog beaamd. Eigenlijk zagen we een enorme kloof tussen de toon van de parlementsleden, die moord en brand riepen, en uw toon, mevrouw De Sutter. U antwoordde namelijk dat u de CEO van bpost op de koffie zou vragen. Dat kunnen wij niet aanvaarden.

Vanmiddag zag ik trouwens een bal van hypocrisie. Enerzijds verkoopt een bedrijf waarvan België hoofdaandeelhouder is, zijn winkels aan de goksector, en anderzijds staat iedereen hier te huilen, omdat er te veel gokverslaafden zijn. Het toppunt is nog wel dat de minister van Justitie hier aankondigt dat hij krantenwinkels die gokwinkels blijken te zijn, zal sluiten. Hoe kan dat nu? Dat is als de pyromaan die het vuur aansteekt, maar zegt de brandweer te zullen sturen. Dat klopt toch niet?

Ik zeg als arts dat het beter is om te voorkomen dan te genezen. Maar waar zijn we hier mee dan bezig? . Men zegt altijd dat voorkomen beter is dan genezen. Waar zijn wij hier dan mee bezig? Het is ongelooflijk.

Mevrouw de minister, u zegt pas sinds gisteren weet te hebben van de kwestie. Maar klopt dat ook?

Wij hebben het kunnen lezen in de krant hoe experts, gokverslaafden zelf, al wie met hen werkt, en het middenveld het unaniem een schandalige beslissing vinden, zeker gelet op de invloed op jongeren, die tot gokken kunnen worden aangezet.

Ik kan er dus niet mee akkoord gaan dat u gewoon de CEO op de koffie zult vragen. Wat zult u dan precies vragen? U was daarover niet duidelijk.

Uit persberichten leer ik dat er een principeakkoord is om de deal binnen de maand te sluiten. Als ik dat goed interpreteer, dan is de deal nog niet rond en is er nog een mogelijkheid om die ongedaan te maken of niet uit te voeren. Kunt u ter zake preciseren? Kunt u detailleren wat u de CEO van bpost zult vragen? Zult u hem echt vragen om zo'n deal niet te sluiten?

Mevrouw de minister, wij verwachten meer van de regering dan het liedje "Ik stond erbij en ik keek ernaar". Wij verwachten dat u ingrijpt.

La **présidente**: Madame la ministre, vous avez la parole.

18.06 Petra De Sutter, ministre: Merci, madame la présidente.

18.07 Minister **Petra De Sutter**: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, blijkbaar was ik vanmiddag niet duidelijk genoeg in mijn antwoorden in het debat. Ik heb een aantal nieuwe vragen gehoord, maar ik heb vooral dezelfde vragen opnieuw gehoord waarop ik het antwoord al heb gegeven aan uw partijgenoot, mevrouw Vindevoghel.

Ik ben zeker bereid om dat opnieuw te doen. U zult ook gemerkt heb ik hier heel snel terug was voor de interpellatie. Ik heb heel veel respect voor de dialoog met het Parlement. Ik ben dus niet duidelijk genoeg geweest in mijn antwoorden vanmiddag. Dat hoor ik.

Ik krijg nu bijkomende vragen tussen het moment waarop werd besproken of we de deal nog konden stilzetten en nu, drie uur later. Men vraagt mij: hoe zit het nu, wat ik gedaan heb en of het kan of niet. U moet mij een beetje de tijd geven, mevrouw Merckx, om dat huiswerk te doen.

Je vous répons à tous les trois, parce que vous avez répété les mêmes arguments, à quelques détails près.

U gelooft mij niet, maar ik het zal nog eens herhalen: ik was niet op de hoogte van de deal. Ik heb er gisteren kennis van genomen en heb onmiddellijk contact opgenomen om uitleg te vragen. U zegt dat ik ze op de koffie zal vragen, mevrouw Merckx. Dat klinkt vriendelijk en mooi, maar ik kan u verzekeren dat het gesprek misschien iets minder vriendelijk zal zijn. Ik wil uitleg, ik wil alle details en alle *ins* en *outs* van de deal kennen.

Ik heb het dilemma deze namiddag al toegelicht: de wet op de overheidsbedrijven zegt natuurlijk welke bevoegdheden de overheid heeft en waar zij kan ingrijpen. Er is zoiets als autonome overheidsbedrijven, zoals Proximus en bpost. Dat betekent – ik herhaal wat ik deze namiddag al heb gezegd – dat ik niet kan tussenbeide komen in operationele beslissingen in de bedrijfsvoering van bpost, dat trouwens ook beursgenoteerd is. U zult begrijpen dat dit daarin ook een element is. Er zijn een raad van bestuur en een management dat beslissingen uitvoert.

In dezen – ik zal het nog eens zeggen, omdat u dat blijkbaar niet goed hebt gehoord deze namiddag – heeft de raad van bestuur in november vorig jaar een mandaat gegeven aan het management om deze transactie af te sluiten. Met andere woorden, de raad van bestuur was niet op de hoogte van de beslissing. Net zoals ik heeft de raad van bestuur daar kennis van genomen door een lek in de pers, want zo is het nieuws in de openbaarheid gekomen. U kunt dat betreuren en zeggen dat dit niet kan. Laat ons dan de wet op de overheidsbedrijven veranderen. Ik ben zeker dat u daar een partner in zult zijn. De heer Délizée heeft daarvoor een voorstel gelanceerd. Ik begrijp uit het betoog van de heer Freilich dat ook de N-VA dat zal steunen.

Als het niet goed uitkomt, dan zegt men dat ik bevoegd en dat ik er niets van weet en dat ik moet ingrijpen, maar als ik mij te veel moei met het bedrijf, zegt men dat bpost toch een autonoom overheidsbedrijf is en dat het beter helemaal zou worden geliberaliseerd.

De beslissing is ooit, voor mijn tijd, genomen dat bpost, net zoals Proximus, een autonoom overheidsbedrijf is. Dan moet dat gerespecteerd worden. Dat betekent dat we een belang hebben via de beheersovereenkomst in wat we vragen van zo'n bedrijf. We zien daar dan een openbaar belang in. Mijnheer Freilich, u zal het met mij eens zijn dat ik de meerwaarde van een overheidsbedrijf als bpost voor de samenleving heel ernstig neem. We hebben daar al genoeg over gedebatteerd. U mag niet twifelen aan mijn opvattingen hierover. Maar ik respecteer ook de autonomie wat betreft de bedrijfsvoering inzake acquisities, investeringen en zaken die van de hand worden gedaan. Men moet mij daar geen toestemming voor vragen.

Verschillenden onder u zeggen dat de raad van bestuur mij dat moet meedelen en dat er een vertrouwensbreuk ontstaat als hij dat niet doet. Wat moet de raad van bestuur mij dan komen vertellen als hij zelf niet op de hoogte is van deze transactie? Deze transactie wordt naar bedrag, ongeveer 50 miljoen euro, immers als te klein beschouwd volgens de reglementen om in de raad van bestuur te moeten worden goedgekeurd. Ik heb die reglementen niet opgemaakt. Als u wil dat ik die verander, veranderen we de wettelijke basis daarvoor. Ik wil daar gerust het debat over aangaan. Zal de overheid weer meer ingrijpen in het reilen en zeilen van onze overheidsbedrijven? Dat wordt een heel interessant debat. Het is natuurlijk ook deels een ideologisch debat.

Is er een tekort aan vertrouwen? Neen, ik attendeer u op mijn zeer goede verstandhouding met de CEO, de heer Tirez, en de voorzitter van de raad van bestuur, mevrouw Hanard. Wij voeren voortdurend discussies over de toekomststrategie en over hoe bpost haar taak moet vervullen in het licht van een maatschappelijke dienstverlening, het beheerscontract en het charter. De grote uitdaging vandaag is de afnemende brievenpost en toenemende pakjespost in een zeer competitieve omgeving. We werken ook rond een sociaal equal level playing field voor de pakjesbezorgers. Ik hoop dat u de regering steunt om sociale uitbuiting en fraude in die sector tegen te gaan.

Of we het nu willen of niet, een beslissing zoals die rond de krantenwinkels kan bpost autonoom nemen. Zij willen de krantenwinkels van de hand doen omdat die niet meer in hun commerciële business case en hun core business passen.

Ik ga aan de CEO niet zeggen dat hij mij op de hoogte had moeten brengen, maar wel dat ik dat in de toekomst verwacht bij politiek gevoelige beslissingen met een ethische dimensie. Ik garandeer u dat het dan niet om een vertrouwensbreuk gaat. U herinnert zich ook de perikelen met bpost in 2021.

Ce n'est donc pas un manque de confiance. J'ai une bonne relation avec le management de bpost. On se voit très régulièrement. Bien sûr, hier, j'ai pris mon téléphone et j'ai demandé des explications. J'ai entendu dans le débat parlementaire de cet après-midi les suggestions provenant tant de l'opposition et de la majorité et je les partage. Vous dites: "C'est un manque de confiance de votre propre majorité. Pouvez-vous encore fonctionner...?" Je partage la critique. Je suis tout aussi étonnée, choquée et je me suis exprimée peut-être différemment lors de diverses interventions ou interviews.

Ook ik vind die beslissing zeer problematisch. Veel leden van zowel oppositie als meerderheid hebben zich eveneens in die zin uitgesproken.

J'ai bien écouté.

Ik heb goed geluisterd. Ik zal doen wat nodig is en onderzoeken hoe die deal tot stand gekomen is.

Où il en est; si en effet, il est déjà clôturé, ou pas. Je ne le sais pas à l'instant même. Je vais demander toute l'analyse juridique nécessaire pour en discuter et pour pouvoir en juger. Ce sont en effet les membres de cette Assemblée qui me l'ont proposé, majorité comme opposition. Et je vais prendre cela au sérieux.

Ik neem het Parlement ernstig en ik deel de verantwoordiging. Duidelijker kan ik volgens mij niet zijn.

Ik ben echter beperkt in mijn handelingen. Om die reden heeft de heer Delizée voorgesteld dat mijn bevoegdheden misschien moeten worden uitgebreid.

Nous devons revoir la loi sur les entreprises publiques. Je suis tout à fait disposée à ouvrir ce débat. Je suis sûre que ce sera un débat extrêmement intéressant.

Ik verwacht natuurlijk ook dat u consistent zult zijn in de manier waarop u hier reageert. Ik denk dat ik daarmee de meeste zaken heb beantwoord.

Mijnheer Freilich, mevrouw Fonck, mevrouw Merckx, de elementen ten gronde die u in de interpellaties hebt aangebracht, heb ik vanmiddag al uitgeput. Ik zal niet in herhaling vallen. Ik begrijp dat deze interpellaties handelen over de relatie met de top van bpost en de vraag of er nog vertrouwen is. Opnieuw antwoord ik dat ik beperkt ben door mijn bevoegdheden. Die zijn minder omvangrijk dan u misschien denkt, maar ik dien mij aan de wettelijke basis te houden.

Je ne vais pas m'épuiser en me répétant tout le temps. Je sais que je dispose encore de dix minutes mais je n'ai pas l'intention de les employer. Je pourrais le faire, si vous insistez, parce que j'adore le débat et je respecte le débat parlementaire.

Ik meen dat ik dat al meermaals heb aangetoond.

Ik herhaal de belofte die ik deze middag al uitgesproken heb, ik zal dit uitzoeken en nagaan wat er mogelijk is. Ik zal de top uitnodigen, al weet ik niet of ik daar koffie bij zal serveren.

Ce ne sera peut-être pas du café, mais une autre boisson. Mais je vais inviter le top manager de bpost.

Het wordt misschien een plat watertje.

Je vais l'inviter pour en discuter, parce que je trouve ceci problématique. Mais je répète:

Misschien gelooft niet iedereen het, maar ik was niet op de hoogte van die deal vóór gisteren. Als die deal niet was uitgelekt in de pers, dan was geen van ons allen ervan op de hoogte geweest.

Als we dat betreuren, dan moeten we samen nadenken hoe we de mechanismen moeten veranderen. Willen we dat het voortaan anders is, dan is er een wetswijziging nodig. *(Luid applaus)*

18.08 Michael Freilich (N-VA): U krijgt nog applaus; u geniet dus nog steun. Dat is op zich goed, maar er blijven wel nog heel wat vragen.

U zegt dat u vannamiddag misschien niet duidelijk genoeg was. U was zeker duidelijk en hebt zopas herhaald dat u niet op de hoogte was. Dat is voor ons het nieuwe element. De heer De Vriendt verkoopt hier wat show, klagend dat er geen nieuwe elementen aan het licht zijn gekomen.

Natuurlijk wel! Wat we nu nieuw geleerd hebben, is dat u gisteren van de beslissing niet op de hoogte was, maar vandaag wel en dat u op hetzelfde moment als wij er kennis van kreeg. Dat is wel degelijk een probleem. U zegt dat er geen vertrouwensbreuk is met de raad van bestuur en dat de raad van bestuur evenmin op de hoogte was van de beslissing. Ik vind dat heel bijzonder.

Ten eerste, u hebt een regeringscommissaris. U ontkent dat? Dan moeten we nakijken waarom die er niet is en debatteren over de vraag of die er niet moet komen. Sowieso hebben de leden van de raad van bestuur altijd contact met de CEO van bpost. Uiteindelijk werd de CEO van bpost door de raad van bestuur benoemd. Er speelt dus zonder twijfel een trickle-downeffect. Als de CEO van bpost weet dat zijn plannen regelrecht ingaan tegen de meerderheidsaandeelhouder, die ermee een probleem zal hebben, dan gaat hij daar niet mee verder. Dat hij dat wel doet, is voor mij een probleem.

Wij verwachten dus dat u heel strenge maatregelen neemt. U zegt altijd dat u zich als wetgever daarin niet kunt mengen. Dat klopt, maar u kunt dat wel als meerderheidsaandeelhouder. Dat is de crux van het debat.

U bent als wetgever inderdaad gelimiteerd in wat u kunt doen, maar u bent ook meerderheidsaandeelhouder. Elke aandeelhouder is en blijft baas in eigen huis.

Dat de aandeelhouders niet weten wat er gebeurt en dat de directeur zomaar zaken beslist, zonder blijkbaar zelfs zijn raad van bestuur te informeren en zonder dat de meerderheidsaandeelhouder weet heeft van de beslissing, waardoor hij de meerderheidsaandeelhouder, dus de regering, schade berokkent, straalt bijzonder slecht af op de nieuwe CEO.

De vraag blijft wie baas is. U geeft mee dat u met de betrokkenen zult spreken, opdat dergelijke feiten zich niet meer herhalen. Maar is dat voor de lange termijn of zult u ervoor zorgen dat men ook met de zaak vandaag niet doorgaat?

U vindt net zoals uw partijgenoten dat de verkoop een schande is. U bent het dus eens met onze motie van aanbeveling, die geen motie van wantrouwen is, ook al had ik het over wantrouwen. Daarin roept het Parlement, dat autonoom is ten opzichte van de regering, u op om er alles aan te doen om de verkoop tegen te houden. Aangezien u zich bereid toont om dat te proberen, verwacht ik dat het Parlement de motie steunt en dat de heer De Vriendt zijn eenvoudige motie intrekt. Zo niet gaat hij regelrecht tegen uw verklaring in, aangezien de beslissing volgens u inderdaad ongedaan moet worden gemaakt.

Misschien is het een semantische discussie. Wij moeten ze wel durven aan te gaan. Wij willen immers allemaal hetzelfde. Dat klopt. Ik kijk rond. Wij willen allemaal hetzelfde, namelijk dat de regering probeert de beslissing terug te draaien. Indien wij allemaal hetzelfde willen, hoe kan het dan dat wij niet allemaal op dezelfde manier zullen stemmen over de motie van aanbeveling? Dat is al heel bijzonder en dat is ook een slecht signaal aan de bevolking.

Heel het Parlement is het erover eens, maar eigenlijk niet. Dat kan natuurlijk ook niet de bedoeling zijn.

Concluderend, u moet uw huis op orde krijgen. Mevrouw Hanard, voorzitter van de raad van bestuur, een jong talent van 35 jaar is van PS-signatuur. 42 % van de jongeren gokt. Heeft dat daarmee te maken? Waarschijnlijk niet.

Hoe dan ook moet u een ernstig woordje spreken met de raad van bestuur. U zegt dat hij er niet van op de hoogte moet worden gesteld als het gaat om een verkoop ten belope van minder dan 50 miljoen euro. Maar men mag toch verwachten dat hij daar weet van heeft. Er wordt toch in elk bedrijf met mekaar gesproken?

En wat zult u doen met de CEO, die weet dat hij u en de regering hiermee willens nillens schade kan berokkenen? Wie is er baas in eigen huis? Wij moeten tonen dat de overheid en dus de bevolking, als aandeelhouders de baas zijn en beslissen wat er wel en niet gebeurt met onze centen. Wij leggen de verantwoordelijkheid ter zake nu bij u. U draagt de sleutel om de zaak nog recht te trekken en wij hopen allemaal dat u daarin zult slagen.

18.09 Catherine Fonck (cdH): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Bpost est une entreprise publique autonome et, effectivement, la loi telle qu'elle est aujourd'hui est la loi. Mais permettez-moi quand même de vous dire que dans des dossiers tels que ceux-ci, il n'y a pas des manchots à bpost, ni du côté du CEO, ni du côté de la présidente du conseil d'administration ni même, plus largement, du côté de tous ceux qui ont été impliqués de près ou de loin dans cette affaire. Cela ne date pas de trois jours et je le redis.

Quand on me dit que tout est hermétique, je n'y crois pas. J'ai travaillé ailleurs qu'en politique. L'hermétisme de ce type de dossier n'existe pas, je suis désolée. Je repose ici la question de la confiance entre bpost et la ministre de tutelle que vous êtes. Que bpost n'ait pas fait de déclaration ou envoyé de courrier officiel à la ministre que vous êtes, bien sûr! La loi est la loi. Il faudra peut-être la changer, mais la loi telle qu'elle est aujourd'hui est celle-là. Mais je ne peux pas imaginer qu'il n'y ait pas eu un minimum d'échanges en toute confidentialité entre bpost et sa ministre de tutelle, s'il y avait une confiance et une coopération intelligentes. Madame la ministre, je ne sortirai pas de ce constat qui me semble implacable.

On pourrait d'ailleurs dire aussi beaucoup de choses lorsque vous nous expliqué que le conseil d'administration avait donné mandat au management. Certainement, mais dans une entreprise qui fonctionne bien, il y a une coopération intelligente entre le management et le conseil d'administration, à tout le moins avec la présidente du conseil d'administration. On a l'impression que c'est ni vu, ni connu. Personne n'était au courant dans la grande boutique! Là encore, le constat me semble implacable. Cela pose évidemment un certain nombre de questions, sauf à dire qu'après, cela arrangerait tout le monde de dire qu'ils n'étaient pas au courant. À ce sujet, madame la ministre, je vous invite vraiment, puisque vous avez convoqué le CEO, à convoquer aussi la présidente du conseil d'administration. Cela me semble utile en l'occurrence pour ce qu'il s'est passé mais aussi pour ce qu'il va devoir se passer, à long terme et à court terme sur ce dossier-ci.

C'est le deuxième point sur lequel je voudrais vous répondre. Je vous ai demandé si le dossier était clôturé. Vous m'avez répondu que vous ne saviez pas. Je résume mais c'est le message que vous avez voulu faire passer. Ce n'est pas un dossier qui se clôture en un jour. On le sait. Qui est l'actionnaire majoritaire? C'est l'État.

Chers collègues de la majorité, chers collègues de l'opposition, depuis le début de cet après-midi, j'entends qu'un grand mouvement, une très large majorité, qui va bien au-delà de la majorité gouvernementale, veut manifestement revoir la décision qui a été prise. J'ose espérer que vous l'avez entendu, madame la ministre. C'est donc maintenant votre responsabilité d'influer les lignes dans ce dossier.

Par ailleurs, on ne peut pas imaginer qu'au sein des partis de la majorité, tout cela n'ait pas été discuté ou préparé avant les interventions en questions d'actualité. Tous ces membres des partis de la majorité ne seraient pas venus ici, la bouche en cœur, crier au scandale si cela n'avait pas un minimum été préparé en interne. Après avoir entendu, chers partis de la majorité, vos déclarations fortes au début de l'après-midi et sauf à croire que ce sont de bêtes incantations, j'ose espérer que des actes suivront.

Madame la ministre, chers collègues de la majorité, puisque vous avez les leviers comme actionnaire majoritaire pour faire bouger les lignes dans ce dossier, nous attendons, après vos incantations de ce début d'après-midi, des actes qui devront évidemment converger, sauf si tout cela n'était que du show.

Madame la ministre, vous allez rencontrer le CEO, j'imagine en urgence (...)

18.10 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, wat een teleurstellend antwoord. Als ik het goed heb begrepen, gaat u dus geen koffie drinken – u gaat iets anders drinken, wat weet ik niet – en verder zal u bekijken wat mogelijk is. U gaat alles bestuderen.

Ik voel echter geen enkele motivatie. Als die deal nog niet afgesloten is, wil ik een minister hier horen zeggen dat zij er alles aan zal doen om die transactie te voorkomen. Dat heb ik niet van u gehoord. Neen, u hebt er zich eigenlijk al bij neergelegd. U hebt gezegd te willen bekijken of we in de toekomst er toch voor kunnen zorgen dat dit toch geen ethische uitverkoop wordt. Dat hebt u gezegd. U hebt er zich dus eigenlijk al bij neergelegd. Mevrouw de minister, wat een teleurstelling.

Dit is eigenlijk een feuilleton waarin telkens dezelfde aflevering wordt afgespeeld met andere spelers. Belfius

sluit zijn kantoren en de heer Dermagne zegt daar niets aan te kunnen doen. De NMBS beslist om de loketten te sluiten en de heer Gilkinet zegt daar niets aan te kunnen doen. bpost verkoopt zijn krantenwinkels aan de gokcentra en mevrouw De Sutter zegt daar niets aan te kunnen doen.

Het probleem hier is echt fundamenteel. Wat hier telkens opnieuw gebeurt, is het gevolg van de liberale visie op autonome overheidsbedrijven. U organiseert mee de ontmanteling van de openbare diensten. Daarvan zien wij nu de gevolgen.

De raad van bestuur heeft zijn akkoord gegeven voor de verkoop op zich, maar die verkoop op zich is al problematisch. Wij zijn het daarmee totaal niet eens.

U stapt volledig mee in de liberale visie. U hebt de bank zelf al verkocht aan BNP Paribas. Er wordt hier gezegd: we kunnen niets doen, maar de raad van bestuur zit vol met politici. Ik heb die lijst met politici hier niet bij, want het is mevrouw Vindevoghel die dit in de commissie opvolgt. Anders had ik die namen allemaal eens voorgelezen. In de raad van bestuur zitten allemaal politici die de beslissingen mee goedkeuren. Als het dan een beetje te erg wordt, komt men hier een beetje krokodillentranen laten.

Ik rond af, mevrouw de minister. Zelfs met de huidige wet op de autonome overheidsbedrijven kunt u het ontslag van de CEO eisen als hij of een *comité de gestion* zo'n schandalige beslissing neemt. Iedereen is immers akkoord dat het een schandalige beslissing is voor de volksgezondheid. Hoe is het mogelijk dat een CEO van een autonoom overheidsbedrijf met een openbare missie toch beslist om van de krantenwinkels eigenlijk gokcentra te maken? Ik denk dat u daar wel macht hebt als minister en dat u wel kunt optreden. Dat verwacht ik van u en de mensen verwachten dat ook van u.

Ik dien natuurlijk een motie in om te vragen dat de beslissing ongedaan wordt gemaakt.

Moties **Motions**

De **voorzitster**:

[MNF01/]

[NL]Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

[FR]En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

[NL]Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Michael Freilich en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heer Michael Freilich en de dames Catherine Fonck en Sofie Merckx

en het antwoord van de vice-eersteminister en minister van Ambtenarenzaken, Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post,

- overwegende het regeerakkoord, dat stelt dat er inzake kansspelen bijzondere aandacht zal gaan naar de bescherming van minderjarigen;

- overwegende dat de bescherming voor spelers van gokspelen en weddenschappen aanzienlijk minder is in dagbladhandels;

- overwegende de beleidsnota van minister Van Quickenborne, die het volgende stelt: "Naast acties om de bescherming van de spelers te verbeteren, nemen we nog verschillende regelgevende initiatieven om de meest urgente hiaten in de regelgeving weg te werken.";

- overwegende dat dagbladhandels ook in de buurt van scholen liggen, zelfs in ziekenhuizen kunnen liggen waar mogelijks verslaafde spelers behandeld worden;

vraagt de regering

alle juridische en andere mogelijkheden uit te putten om de verkoop van bpost-krantenwinkels aan Golden Palace ongedaan te maken."

[FR]Une première motion de recommandation a été déposée par M. Michael Freilich et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de M. Michael Freilich et Mmes Catherine Fonck et Sofie Merckx et la réponse de la vice-première ministre et ministre de la Fonction publique, des Entreprises publiques, des Télécommunications et de la Poste,

- considérant l'accord de gouvernement, dans lequel il est précisé qu'une attention particulière sera accordée à la protection des mineurs en ce qui concerne les jeux de hasard;

- considérant que la protection des joueurs participant à des jeux de hasard et de paris est nettement plus faible dans les commerces de vente de journaux;

- considérant la note de politique générale du ministre Van Quickenborne, dans laquelle celui-ci déclare ce qui suit: "Outre les actions visant à améliorer la protection des joueurs, nous prendrons plusieurs initiatives au niveau réglementaire afin de combler les lacunes les plus urgentes.";

- considérant que les commerces de vente de journaux sont également situés dans le voisinage d'écoles, voire même dans des hôpitaux, où il arrive que des joueurs compulsifs soient traités;

demande au gouvernement

d'épuiser toutes les possibilités juridiques et autres en vue d'annuler la vente des magasins de journaux de bpost à Golden Palace."

[NL]Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Sofie Merckx en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heer Michael Freilich en de dames Catherine Fonck en Sofie Merckx

en het antwoord van de vice-eersteminister en minister van Ambtenarenzaken, Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post,

overwegende dat bpost het volledige eigen netwerk aan krantenwinkels wenst te verkopen aan Golden Palace – een gokbedrijf;

vraagt de regering,

die hoofdaandeelhouder is van bpost, om in te grijpen en de verkoop van de krantenwinkels aan Golden Palace tegen te houden, er is geen dringendheid noch een noodzaak om deze te verkopen."

[FR]Une deuxième motion de recommandation a été déposée par Mme Sofie Merckx et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de M. Michael Freilich et Mmes Catherine Fonck et Sofie Merckx

et la réponse de la vice-première ministre et ministre de la Fonction publique, des Entreprises publiques, des Télécommunications et de la Poste,

considérant que bpost souhaite vendre la totalité de son propre réseau de libraires à Golden Palace, une société de paris;

demande au gouvernement,

qui est l'actionnaire majoritaire de bpost, d'intervenir et d'empêcher la vente des magasins de journaux à

Golden Palace. Il n'y a aucune urgence ni nécessité à vendre ces commerces."

[NL]Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Maggie De Block, Melissa Depraetere en Nathalie Gilson en de heren Wouter De Vriendt, Servais Verherstraeten en Jean-Marc Delizée.

[FR]Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Maggie De Block, Melissa Depraetere et Nathalie Gilson et MM. Wouter De Vriendt, Servais Verherstraeten et Jean-Marc Delizée.

[NL]Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

[FR]Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

19 **Prise en considération de propositions**

19 **Inoverwegingneming van voorstellen**

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement. (art. 75, n° 5, Rgt)

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden. (art. 75, nr. 5, Rgt)

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Demandes d'urgence **Urgentieverzoeken**

De urgentie wordt gevraagd voor het wetsvoorstel van de heren Joy Donné, Bert Wollants, Sander Loones, Theo Francken en Björn Anseeuw en de dames Kathleen Depoorter, Anneleen Van Bossuyt en Yngvild Ingels tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, teneinde een belastingvermindering in te voeren wegens de hoge energiekosten voor huishoudens, nr. 2450/1.

19.01 **Peter De Roover** (N-VA): Mevrouw de voorzitter, wij hebben vorige week te horen gekregen van de eerste minister dat het ernstige probleem van de hoge energiekosten ook een ernstig probleem vormt voor veel mensen van de middenklasse die niet in aanmerking komen voor het brede sociaal tarief.

Wij hebben vorige week vrijdag vernomen dat daar een oplossing van de regering voor komt. Wij hebben die niet gezien.

Ook vandaag is de eerste minister daar ruim over bevraagd, maar ook nu had ik niet de indruk dat er een oplossing in het verschiet is. Bovendien, sommige oplossingen die her en der te vernemen zijn, dreigen een vestzak-broekzakoperatie te zijn.

Ik vraag de urgentie niet alleen omwille van de inhoud -dat debat zal nog plaatsvinden- maar vooral omdat we niet langer kunnen talmen met het bezorgen van een oplossing voor die brede middenklasse. Met een urgente behandeling van dit wetsvoorstel kan de bevolking tenminste een oplossing krijgen, of een gedeeltelijke oplossing, voor dat moeilijke probleem waar de mensen nu thuis mee kampen.

De voorzitter:

Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.

Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est rejetée.

De urgentie wordt verworpen.

L'urgence est également demandée pour la proposition de loi de Mmes Sophie Thémont, Florence Reuter, Cécile Cornet, Nathalie Muylle, Tania De Jonge, Anja Vanrobaeys et Evita Willaert portant diverses mesures sur le plan du droit du travail au bénéfice des secteurs des soins et de l'enseignement dans le cadre de la lutte contre la propagation du coronavirus COVID-19, n° 2455/1.

19.02 Jean-Marc Delizée (PS): Madame la présidente, la proposition de loi déposée par notre collègue Sophie Thémont concerne des mesures sur le plan du droit du travail au bénéfice des secteurs des soins de santé et de l'enseignement dans le cadre de la crise sanitaire. Dans le contexte actuel, nous pensons que ce texte devrait obtenir l'urgence.

La **présidente**:

Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.

Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen

L'urgence est également demandée pour la proposition de loi de Mme Sophie Thémont portant diverses mesures d'urgence temporaires sur le plan du droit du travail pour lutter contre la pénurie de la main d'œuvre suite aux contaminations avec le variant omicron, n° 2456/1.

19.03 Jean-Marc Delizée (PS): Madame la présidente, nous demandons l'urgence pour cette proposition de loi également présentée par notre collègue, Sophie Thémont ainsi que par d'autres collègues, portant diverses mesures temporaires sur le plan du droit du travail pour les travailleurs des soins de santé et de l'enseignement dans le cadre de la crise sanitaire. C'est un autre dossier dans le même contexte.

La **présidente**:

Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.

Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen

De urgentie wordt ook gevraagd voor het wetsvoorstel van de heer Servais Verherstraeten tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 27 januari 2022 houdende de afkondiging van de epidemische noodsituatie betreffende de coronavirus COVID-19-pandemie, nr. 2459/1.

19.04 Servais Verherstraeten (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik vraag de urgentie voor het wetsvoorstel nummer 2459 tot bekrachtiging van het koninklijk besluit houdende afkondiging van de epidemische noodsituatie betreffende het coronavirus. De pandemiewet vereist een bekrachtiging binnen de 15 dagen. Om die reden vragen wij de hoogdringende behandeling hiervan, zodat de plenaire vergadering zich daar binnen het voorziene tijdsbestek over kan uitspreken.

19.05 Wouter Vermeersch (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer Verherstraeten, ik gaf het tijdens de actuele vragen al aan, landen als Spanje, Ierland en Engeland schaffen de coronamaatregelen stuk voor stuk af en Denemarken heft de coronaregels zelfs volledig op. De Denen verwelkomen dus opnieuw het leven van voor corona.

Mijnheer Verherstraeten, wat doen België en de huidige regering? Jullie willen de noodsituatie nog eens verlengen, hoewel daar geen enkele objectieve reden voor is. Het moet zijn dat het voor de huidige regering bijzonder handig is om zonder de controle van het Parlement en dus met volmachten te regeren. Wij van het Vlaams Belang zullen ons daar als democraten met hand en tand tegen verzetten. Wij steunen de voorliggende urgentie dan ook uitdrukkelijk niet.

De coronapas zorgt voor een vals gevoel van veiligheid en heeft uiteindelijk net voor meer besmettingen gezorgd. Wij zwijgen dan nog over de polariserende en discriminerende werking van de coronamaatregelen. De coronabarometer komt aan het einde van de pandemie veel te laat om nog nuttig te kunnen zijn voor de volksgezondheid.

Het gaat dus niet langer om het virus en om onze gezondheid maar om controle. Het is een instrument om de bevolking langdurig onder de knoet te houden. Het Vlaams Belang verzet zich tegen een maatschappij met A- en B-burgers en tegen onwetenschappelijke, nutteloze, dictatoriale en vrijheidsbeperkende coronamaatregelen.

Mevrouw de voorzitter, om een lang verhaal kort te maken, wij zullen de urgentie niet steunen.

19.06 Peter De Roover (N-VA): Wij hebben de pandemiewet bekampt en we hebben het gebruik ervan bekampt. Het is vanzelfsprekend dat we dat nu opnieuw doen. In de verantwoording van de RAG staat dat er in vergelijking met de analyse van oktober 2021 een ongunstige evolutie is van de epidemiologische situatie, waardoor de gezondheidszorg in groot gevaar komt. Dat is schijnbaar de toestand zoals die nu wordt beschreven en op basis waarvan de regering vanmiddag een KB heeft uitgevaardigd. Woorden zijn blijkbaar stilaan hun betekenis aan het verliezen. Uiteraard zijn wij tegen. We waren dat vorige keer al en we zijn dat nu met nog meer overtuiging.

De voorzitter:

Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

20 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van

- de heer Michael Freilich over "De vertrouwensbreuk met minister De Sutter bij bpost en de meerderheidspartijen" (nr. 241)

- mevrouw Catherine Fonck over "De verkoop van de krantenwinkels van bpost aan Golden Palace en de afgelegde verklaringen" (nr. 243)

- mevrouw Sofie Merckx over "De verkoop van de bpost-krantenwinkels" (nr. 242)

20 Motions déposées en conclusion des interpellations de

- M. Michael Freilich sur "La rupture de confiance envers la ministre De Sutter chez bpost et au sein des partis de la majorité" (n° 241)

- Mme Catherine Fonck sur "La vente des librairies par bpost à Golden Palace et les déclarations faites" (n° 243)

- Mme Sofie Merckx sur "La vente des librairies de bpost" (n° 242)

Ces interpellations ont été développées en séance plénière de ce jour.

Deze interpellaties werden gehouden in de plenaire vergadering van heden.

Trois motions ont été déposées (MOT n° 241/1):

- une première motion de recommandation a été déposée par M. Michael Freilich;

- une deuxième motion de recommandation a été déposée par Mme Sofie Merckx;

- une motion pure et simple a été déposée par Mmes Maggie De Block, Melissa Depraetere et Nathalie Gilson et MM. Wouter De Vriendt, Servais Verherstraeten et Jean-Marc Delizée.

Drie moties werden ingediend (MOT nr. 241/1):

- een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Michael Freilich;

- een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Sofie Merckx;

- een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Maggie De Block, Melissa Depraetere en Nathalie Gilson en de heren Wouter De Vriendt, Servais Verherstraeten en Jean-Marc Delizée.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.
Fin du vote / Einde van de stemming.
Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 1)

Ja	78	Oui
Nee	53	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	133	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, les motions de recommandation sont caduques.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervallen de moties van aanbeveling.

Reden van onthouding? (*Nee*)
Raison d'abstention? (*Non*)

21 **Projet de loi visant à approuver le compte général de l'Administration générale pour l'année 2020 (2348/1)**

21 **Wetsontwerp tot goedkeuring van de algemene rekening van het algemeen bestuur van het jaar 2020 (2348/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)

Ja	81	Oui
Nee	56	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	137	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

22 **Projet de loi modifiant la loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'État fédéral (2404/3)**

22 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat (2404/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)

Ja	124	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	14	Abstentions
Totaal	138	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

23 **Projet de loi modifiant la loi du 6 août 1990 relative aux mutualités et aux unions nationales de mutualités (2391/4)**

23 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen (2391/4)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 4*)

Ja	85	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	52	Abstentions
Totaal	137	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

24 **Projet de loi modifiant la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces afin d'introduire des dispositions relatives au statut et au contrôle des prestataires de services d'échange entre monnaies virtuelles et monnaies légales et des prestataires de services de portefeuilles de conservation (nouvel intitulé) (2383/3)**

24 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten om bepalingen in te voeren rond het statuut van en het toezicht op aanbieders van diensten voor het wisselen tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta en aanbieders van bewaarportemonnees (2383/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 5*)

Ja	99	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	40	Abstentions
Totaal	139	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

25 **Proposition de loi confiant au Service fédéral des Pensions certaines missions en matière de pensions complémentaires des membres du personnel contractuels des administrations provinciales**

et locales (2421/3)

25 Wetsvoorstel tot toewijzing aan de Federale Pensioendienst van bepaalde opdrachten inzake de aanvullende pensioenen van de contractuele personeelsleden van de provinciale en plaatselijke besturen (2421/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)

Ja	114	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	24	Abstentions
Totaal	138	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale.

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

26 Proposition de rejet par la commission des Relations Extérieures de la proposition de résolution visant à soutenir le peuple palestinien et à mettre en place des sanctions contre l'État d'Israël tant que celui-ci ne respecte pas le droit international (2013/1-2)

26 Voorstel tot verwerping door de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen van het voorstel van resolutie met betrekking tot de steun aan het Palestijnse volk en het opleggen van sancties aan de Israëlische Staat zolang die het internationaal recht niet in acht neemt (2013/1-2)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.
Fin du vote / Einde van de stemming.
Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 7)

Oui	103	Ja
Non	30	Nee
Abstentions	2	Onthoudingen
Total	135	Totaal

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de résolution n° 2013/1 est donc rejetée.

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het voorstel van resolutie nr. 2013/1 is dus verworpen.

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Vote/Stemming 1 (**MO**Stemming 2 (2348/1)

- M. Albert Vicaire a voté comme son groupe.
- M. Raoul Hedebouw a voté comme son groupe.
- M. Gilles Vanden Burre a voté comme son groupe.
- M. Malik Ben Achour a voté comme son groupe.

- M. Daniel Senesael a voté comme son groupe.

Vote/Stemming 3 **(2404/3)**

- M. Albert Vicaire a voté comme son groupe.

- M. Raoul Hedebouw a voté comme son groupe.

- M. Gilles Vanden Burre a voté comme son groupe.

- M. Malik Ben Achour a voté comme son groupe.

- M. Daniel Senesael a voté comme son groupe.

Vote/Stemming 4 **(2391/4)**

- Mevrouw Tanja De Jonge heeft zoals haar fractie gestemd.

- M. Albert Vicaire a voté comme son groupe.

- M. Raoul Hedebouw a voté comme son groupe.

- M. Gilles Vanden Burre a voté comme son groupe.

- M. Malik Ben Achour a voté comme son groupe.

- M. Daniel Senesael a voté comme son groupe.

Vote/Stemming 5 **(2383/3)**

- M. Albert Vicaire a voté comme son groupe.

- M. Raoul Hedebouw a voté comme son groupe.

- M. Malik Ben Achour a voté comme son groupe.

- M. Daniel Senesael a voté comme son groupe.

Vote/Stemming 6 **(2421/3)**

- M. Albert Vicaire a voté comme son groupe.

- M. Raoul Hedebouw a voté comme son groupe.

- M. Malik Ben Achour a voté comme son groupe.

- M. Daniel Senesael a voté comme son groupe.

Vote/Stemming 7 **(2013/1)**

- M. Albert Vicaire a voté comme son groupe.

- M. Raoul Hedebouw a voté comme son groupe.

- Mevrouw Marianne Verhaert heeft zoals haar fractie gestemd.

- M. Malik Ben Achour a voté comme son groupe.

- M. Daniel Senesael a voté comme son groupe.

---

27 Adoption de l'ordre du jour

27 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.
Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Pas d'observation? (*Non*) L'ordre du jour est approuvé.
Geen bezwaar? (*Nee*) De agenda is goedgekeurd.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 3 février 2022 à 14 h 15.
De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 3 februari 2022 om 14.15 uur.

La séance est levée à 19 h 22.
De vergadering wordt gesloten om 19.22 uur.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	078	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Kattrin, Kir Emir, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	053	Nee
-----	-----	-----

Arens Josy, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Roover Peter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	002	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

De Smet François, Rohonyi Sophie

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	081	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye

Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	056	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Roover Peter, De Smet François, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	124	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Haese Christoph, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Donné Joy, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Metsu Koen, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin

Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	014	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Arens Josy, Boukili Nabil, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Vuyst Steven, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Prévot Maxime, Van Hees Marco, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	085	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombléd Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	052	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Smet François, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	099	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bomblet Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	040	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch

Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	114	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Van den Bergh Jef, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	024	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	103	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Haese Christoph, Dallemagne

Georges, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Defossé Guillaume, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Fonck Catherine, Gabriels Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Marghem Marie-Christine, Mathei Steven, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moyaers Bert, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	030	Nee
-----	-----	-----

Boukili Nabil, Bury Katleen, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, Daems Greet, De Vuyst Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Francken Theo, Freilich Michael, Gilissen Erik, Merckx Sofie, Mertens Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Verhaert Marianne, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Warmoes Thierry

Abstentions	002	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

De Roover Peter, Donné Joy